

URSULA K. LE GUIN

LUMEA LUI
ROCANNON

www.virtual-project.eu

URSULA KROEBER LE GUIN (n. 1929) a scris romane, poezii, cărți pentru copii și eseuri. Fiică a antropologului Alfred L. Kroeber și a scriitoarei Theodora Kroeber, este licențiată în limbi romanice la Universitatea Columbia. A studiat apoi în Franța, unde și-a întâlnit viitorul soț, istoricul Charles Le Guin. Celebră pentru măiestria stilului literar și pentru explorarea temelor legate de taoism, anarhie, feminism, psihologie și sociologie, a debutat ca romancier în 1966 și este considerată una dintre cele mai bune autoare de science fiction și fantasy modern. A câștigat zece Premii Hugo și Nebula la toate categoriile literare, cele mai însemnate fiind pentru romanele ***Mâna stângă a întunericului***, ***Deposedații*** și ***Tehanu***.

Ursula K. Le Guin

Lumea lui Rocannon

www.virtual-project.eu

Traducere din limba engleză Mihai Dan Pavelescu

PROLOG

COLIERUL

Cum se poate despărți legenda de realitate în lumile acestea aliate la atâția ani depărtare? — planete fără nume, cărora locuitorii lor le spun pur și simplu Lumea, planete fără istorie, unde trecutul constituie substanța mitului, iar un explorator, revenind după câțiva ani, constată că propriile lui fapte au devenit acțiunile unei divinități. Supranaturalul întunecă prăpastia timpului, peste care navele noastre cu viteze luminice aruncă o punte, iar în întuneric nesiguranța și exagerările cresc precum bălăriile.

Încercând să spui istoria unui bărbat, a unui savant obișnuit din Ligă, plecat, nu cu mulți ani în urmă, spre o asemenea lume, fără denumire și doar pe jumătate cunoscută, te simți aidoma unui arheolog în mijlocul unor ruine milenare, când, zbatându-se prin împletituri de frunze, flori, ramuri și liane, ajunge la geometria surprinzătoare și strălucitoare a unei roți sau a unei pietre unghiulare șlefuite, când pătrunzând într-o incintă aparent modestă, printr-un prag scaldat în lumina soarelui, găsește înăuntru bezna, pâlpâitul neverosimil al unei flăcări, sclipirea unei nestemate, mișcarea, pe jumătate întrevăzută, a brațului unei femei.

Cum poți despărți legenda de realitate, adevărul de adevăr?

Prin istoria lui Rocannon, se regăsește giuvaierul, scânteierea albastruie de-abia văzută. Cu ea să începem, deci:

Zona Galactică 8, Nr. 62:

FOMALHAUT II Ființe cu inteligența dezvoltată: Specii contactate:

Specia I:

A.*Gdemiar (singular, Gdem): Troglodiți nocturni, complet umanoizi, inteligență dezvoltată, înălțime: 120-135 cm, piele deschisă la culoare, pilozitate craniană neagră. În momentul contactului alcătuiau o societate urbană, rigid stratificată oligarhic, atenuată de telepatie colonială parțială precum și o cultură orientată tehnologic spre Oțel Timpuriu. Tehnologia a evoluat până la Industrial, punctul C, în decursul Misiunii Ligii din 252-254. În 254, o navă Pilot Automat (proveniență: Noua Georgie de Sud) a fost dăruită oligarhiilor comunității Zonei Mării Kirien. Statut: C-Prim.*

B.*Fila (singular, Fian): Diurni, complet umanoizi, inteligență dezvoltată, înălțime medie: 130 cm; indivizii observați prezintă în general piele și pilozitate deschise la culoare. Puținele contacte indică societăți colective statice sau nomade, telepatie colonială parțială; de asemenea, unele dovezi asupra telekineziei pe distanțe reduse. Rasa pare atehnologică și evazivă, cu structuri culturale minime și schimbătoare. Actual neimpozabilă. Statut: E - Neclar.*

Specia II:

Liuar (singular, Liu): Diurni, complet umanoizi, inteligență dezvoltată, înălțime medie: peste 170 cm; specia posedă fortărețe, o societate cu descendență prin clanuri, o tehnologie plafonată (Bronz) și o cultură feudal-eroică. De remarcat delimitarea socială orizontală în douăpseudorase: a) Olgyor, „Smiromi cu pielea albă și părul negru; b) Angyar, „lorzi”, foarte înalți, pielea întunecată, părul blond...

— Asta-i ea, zise Rocannon, ridicând privirea din *Ghidul Ființelor cu Inteligență Dezvoltată*, ediția prescurtată, către femeia înaltă, cu piele închisă la culoare și păr bălai, aflată la jumătatea coridorului lung al muzeului. Stătea nemișcată și dreaptă, încadrată de pletele ei strălucitoare, și privea într-o vitrină. În jurul ei se foiau patru pitici, neatrăgători și stânjeniți.

— Habar n-aveam că Fomalhaut II are atâtea ființe, în afară de trogi, comentă Ketho, custodele.

— Nici eu nu știam... Ba chiar, aici mai sunt înșirate câteva specii „Neconfirmate”, pe care nu le-am contactat niciodată. Se pare că a sosit vremea pentru o misiune de explorare mai amănunțită a planetei. Ei bine, cel puțin acum știm ce este.

— Aș fi preferat să aflăm mai degrabă cine este... Femeia se trăgea dintr-o familie străveche, descinzând din primii regi Angyar și, în ciuda sărăciei, părul ei strălucea ca aurul curat și statornic al strămoșilor. Piticii, Fiia, se plecau când trecea printre ei, chiar și pe vremea când nu era decât o copilă, alergând desculță pe câmpuri, cometa zvăpăiată și înflăcărată a pletelor luminând vânturile pline de griji din Kirien.

Era încă foarte tânără când Durbal de Hallan o zărise, îi făcuse curte și o luase din turnurile dărăpănate și sălile reci ale copilăriei, ducând-o în castelul lui. În Halim, pe coasta muntelui, confortul era același, dar splendoarea dăinuia. Cercevelele n-aveau geamuri, iar podelele de piatră nu erau acoperite; în general te puteai trezi și vedea zăpada ninsă peste noapte, așezată în vălurile sub pervazuri. Mireasa lui Durhal stătea desculță pe dușumeaua brăzdată de nea, își împletea părul și râdea spre tânărul ei soț în oglinda de argint ce atârna în odaia lor. Oglinda aceea și rochia de nuntă a mamei sale, brodată cu o mie de cristale minuscule, era toată avuția lui. Unele neamuri mai puțin nobile din Hallan încă mai aveau rânduri de straie din brocart, mobilier din lemn aurit, harnașamente argintate pentru armăsarii lor, zale și săbii bătute în argint și nestemate, și giuvaiere... iar la acestea din urmă mireasa lui Durhal privea cu jind, întorcând capul după o diademă încrustată sau o broșă din aur, chiar atunci când purtătoarea podoabei se retrăgea, lăsând-o să treacă, cinstindu-i obârșia și rangul conferit de măritiș.

Durhal și soția lui, Semley, stăteau la patru locuri depărtare de jilțul Sălii Mari, atât de aproape de Lordul Hallan, încât deseori bătrânul însuși îi turna vin lui Semley și tăifăsuia despre vânători cu nepotul și moștenitorul său,

Durhal, privind tânăra pereche cu o dragoste aspră, lipsită de speranță. Speranța era tot mai îndepărtată de Angyar de Hallan, și de Tărâmurile Apusene, de când Lorzii Stelelor apăruseră în turnurile lor înălțându-se pe stâlpi de foc, cu arme înspăimântătoare ce puteau fărâma dealuri. Se amestecaseră toate datinile și feudele străvechi și, deși sumele erau neînsemnate, Angyar se simțeau teribil de umiliți pentru că trebuiau să le plătească tribut, o taxă pentru războiul Lorzilor Stelelor ce urma să fie dus cu un vrăjmaș ciudat, undeva în locurile pustii dintre sori, la capătul anilor. „Va fi războiul nostru”, spuseră ei, dar trecuse o generație și Angyar rămăseseră, rușinați și inutili, în sălile lor vaste privind cum le rugineau săbiile duble, cum fiii le creșteau fără a schimba măcar o lovitură în bătălii și cum fecioarele se măritau după sărăntoci, chiar smiromi, neavând zestre din prăzi eroice, pentru a-și aduce un soț nobil. Obrazul Lordului Hallan era întunecat, privind perechea bălană și auzindu-i râsetele, în vreme ce beau vin amărui și glumeau în castelul rece, ruinat și strălucitor al neamului lor.

Chipul lui Somley se încruntă când privi în josul sălii și zări, pe locurile inferioare, chiar mai departe, printre bastarzi și smiromi, strălucirea și scânteierea pietrelor prețioase, împodobind pielea albă și părul negru. Ea nu adusese niciun fel de zestre în căsătorie, nici măcar o agrafă din argint. Rochia brodată cu o mie de cristale o închisese într-un cufăr, păstrând-o pentru cununia fiicei ei, dacă avea să fie o fată.

Așa s-a întâmplat, și i-au pus numele Haldre, iar puful pe căpșorul arămiu crescă și străluci auriu, moștenirea generațiilor de lorzi, singurul aur pe care fata avea să-l dețină vreodată...

Semley nu pomeni bărbatului ei nimic despre nemulțumirea simțită. Cu toată blândețea sa, Durbal, cu mândria lui de nobil, simțea numai dispreț pentru invidioși și cei ce nutreau speranțe deșarte, iar femeii îi era teamă de disprețul său. Vorbi însă cu Durossa, sora lui Durhal.

— Cândva, zise Somley, neamul meu a deținut o podoabă însemnată. Era un colier cu totul și cu totul din aur, având în mijloc o nestemată vineție... safir, nu?

Durossa clătină din cap, zâmbind, necunoscând nici ea denumirea. Se aflau spre sfârșitul caldanului, așa cum numeau Angyar din miazănoapte vara lungă cât întregul an de opt sute de zile, reîncepând ciclul lunilor la fiecare echinox; lui Semley i se părea un calendar înapoiat, o cronologie a smiromilor. Neamul ei se sfârșea acum, dar fusese mai vechi și mai pur decât al locuitorilor din mlaștinile nord-vestice, care se amestecau cu Olgyor cu prea multă ușurință. Semley stătea alături de Durossa, sub razele soarelui, pe un pervaz din piatră, sus, în Marele Turn, unde locuia femeia cea vârstnică. Văduvă de tânără și lipsită de copii, Durossa fusese măritată pentru a doua oară, cu Lordul Hallan, fratele tatălui ei. Deoarece era o căsnicie între neamuri și amândoi soții mai fuseseră căsătoriți o dată, ea nu luase titlul de Lady Hallan, pe care urma să-l poarte Semley într-o bună zi; totuși, stătea pe jilț alături de bătrânul lord, cârmuind laolaltă. Mai vârstnică decât fratele ei, Durhal, o iubea pe tânăra lui soție și era încântată de Haldre cea bălaie.

— A fost cumpărat, continuă Semley, cu toți banii obținuți de strămoșul meu, Leynen, când a cucerit Feudele din Miazăzi - gândește-te, toți banii unui întreg regat pentru un giuvaer! Oh, ar fi strălucit mai puternic decât orice din Hallan, cu siguranță, chiar mai puternic decât cristalele acelea, asemănătoare ouălor de Koob, pe oare le poartă verișoara ta, Issar. Era atât de minunat, încât i-au pus un nume: i-au spus Ochiul Mării. L-a purtat străbunica mea.

— Tu nu l-ai văzut niciodată? întrebă domol Durossa, privind în jos, spre pantele verzi ale muntelui, acolo unde vara cea lungă își trimitea adierile fierbinți și neastâmpărate să hoinărească prin păduri și apoi să se învoldureze pe drumurile albe, coborând către îndepărtatul țărm al mării.

— A fost pierdut înainte de-a mă naște...

— L-au luat tribut Lorzii Stelelor?

— Nu, tata zicea că a fost furat înainte ca Lorzii Stolelor să vină pe tărâmurile noastre. Nu voia să spună mai multe, dar o smiromă bătrână, care cunoștea multe istorii, îmi zicea întruna că Fiia trebuie să știe unde se află.

— Ah, pe Fiia mi-ar plăcea să-i văd! încuviință Durossa. Am auzit atâtea cântece și legende despre ei... de ce nu vin niciodată în Tărâmurile Apusene?

— Bănuiesc că din cauza munților; frigul iernii este prea pătrunzător. Ei iubesc soarele văilor din miazăzi.

— Seamănă cu Argilienii?

— Pe aceia nu i-am văzut niciodată; se feresc de noi. Nu sunt oare albi, precum smiromii, și diformi? Fiia sunt bălai; par niște copii, dar sunt mai zvelți și mai înțelepți. Oh, măntreb dacă ei știu unde se află colierul, cine l-a furat și unde l-a tăinuit? Gândește-te, Durossa – dacă aş putea sta lângă soțul meu, în Sala Mare, cu bogăția unei împărății înconjurându-mi grumazul și umbrindu-le pe celelalte femei așa cum el îi adumbrește pe toți bărbații!

Durossa se plecă asupra pruncului, care își cerceta degețelele arămii ale picioarelor, așezat pe o blană între cele două femei.

— Semley este o prostituță, murmură ea fetei. Semley care lucește aidoma unei stele căzătoare; Semley, al cărei bărbat nu iubește galbenii, ci numai aurul ei...

Iar Semley tăcu și privi peste pantele verzi ale verii, către marea îndepărtată.

Însă după ce se scurse un alt geran, și Lorzii Stelelor veniră din nou să strângă birul pentru războiul împotriva sfârșitului lumii – folosind de data aceasta doi Argilieni drept tălmaci, umilindu-i astfel pe Angyar până aproape de pragul revoltei – și după ce mai trecu un caldan, iar Haldre era acum o fetiță frumoasă și vorbăreță, o aduse, într-o dimineață, în odaia scăldată de soare a Durossei. Semley purta o mantie azurie, veche, și părul îi era ascuns de glugă.

— Durossa, vorbi ea cu glas blând, ține-o câteva zile pe Haldre. Plec spre miazăzi, la Kirien.

— Vrei să-ți vizitezi tatăl?

— Vreau să-mi găsesc moștenirea. Verii tăi din Feuda Harget l-au zeflemisit pe Durhal. Până și bastardul de Parna îl poate face să sufere, deoarece soția lui are o cuvertură din mătase drept acoperământ al patului, și mai are un cercel din diamant, și trei rochii lungi, șleampăta și buhăita cu păr negrul în vreme ce nevasta lui Durhal trebuie să-și cârpească rochia...

— Mândria lui Durhal stă în soția lui sau în veșmintele ei? Semley era însă de neclintit.

— Lorzii Hallanului sărăcesc în propriul lor palat. Doresc să aduc zestrea bărbatului, așa cum este obiceiul.

— Semley! Durhal știe că pleci?

— Întoarcerea mea va fi plină de fericire - asta-i tot ce pot spune, rosti Semley cea tânără, izbucnind pentru un moment în râsul ei bucuros; apoi se aplecă să-și sărute fetița, se întoarse și, înainte ca Durossa să poată vorbi, dispăru precum un vârtej peste podelele din piatră, scăldate de soare.

Nevestele Angyar nu călăreau niciodată doar pentru plăcerea lor, iar după măritiș, Semley nu mai părăsise Hallanul; de aceea, strângând șaua înaltă a unui vântelegar, se simțea iarăși precum o fată, fecioara sălbatică de demult, călărind bidivii pe jumătate istoviți, în vântul de miazănoapte, deasupra câmpiilor Kirienului. Acum, cobora din colinele Hallanului pe un animal de rasă, cu blana dungată și lucioasă deasupra oaselor goale pe dinăuntru, ochi verzi mijiți împotriva vântului, aripile ușoare și puternice ridicându-se și coborând de ambele părți ale femeii, dezvăluind și acoperind norii de deasupra și colinele de dedesubt. În cea de-a treia dimineață, ajunse în Kirien și intră din nou în castelul ruinat. Tatăl ei băuse toată noaptea și, ca altădată, razele soarelui de dimineață, strecurându-se prin spărturile acoperișului, îl iritau, iar apariția fiicei lui îi spori năduful.

— De ce te-ai întors? mârâi privind-o pentru o clipă, cu ochi injectați. Focul năvălaș din părul tinereții sale se stinsese și pe frunte i se încălceau șuvițe cărunte. Tânărul Hallan s-a însurat cu tine și te-ai întors, pe furiș, acasă?

— Sunt soția lui Durhal. Am venit să-mi iau zestre, tată.

Bărbatul pufni scârbit, dar Semley râse; el miji din nou ochii spre ea.

— Tată, este adevărat că Fiia au furat Ochiul Mării?

— De unde pot ști? Povești vechi... Cred c-a fost pierdut înainte de nașterea mea. Mai bine nu m-aș fi născut... Dacă vrei să afli, întreabă-i pe Fiia! Du-te la ei, la bărbatul tău. Pe mine lasă-mă în pace. În Kirien nu-i loc pentru fete, aur și povești. Aici povestea s-a sfârșit; aici e ruina, castelul pustiu... Toți fiii lui Leynen au murit, toate averile lor s-au pierdut. Pleacă pe calea ta, fetițo!

Cenușiu și buhăit precum păianjenii sălilor năruite, bărbatul se răsuci și porni împleticindu-se către hrubele unde se ascundea de razele soarelui.

Purtând de frâu vântelegarul tărcat din Hallan, Semley părăsi căminul copilăriei și coborî colina abruptă, trecând pe lângă așezarea smiromilor, care o salutară cu un respect ursuz, pe lângă ogoarele și pășunile unde rumegau herilorii uriași, pe jumătate sălbatici, cu aripile retezate, până într-o vâlcea aidoma unui pocal din smarald umplut cu raze de soare. În adâncul văii se afla sătucul Fiia și, pe când ea cobora, călărind armăsarul, oamenii cei micuți și firavi ieșiră din casele și grădinile lor și alergară spre ea, râzând și strigând cu glasuri subțiri:

— Bun-venit, mireasa lui Hallan, Lady Kirien, Briza-vântului, preafrumoasă Semley!

O chemau cu nume dintre cele mai încântătoare, iar femeii îi plăcea să-i audă și n-o supărau râsetele lor; deoarece omuleții râdeau de tot ceea ce spuneau. Așa obișnuia și ea: să vorbească și să râdă. Din volbura lor primitoare, Semley se desprindea înaltă, în mantia ei lungă și azurie.

— Bun-găsit, Fiii Luminii, Copii ai Soarelui, Fiia, prietenii oamenilor!

O călăuziră în așezarea lor și o purtară într-una prin locuințele delicate, urmați îndeaproape de copilașii mititei. Nu puteai cunoaște vârsta unui Fian adult; era greu chiar să-i deosebească unul de altul și să fie sigură, în vreme ce

forfoteau cu mișcările iuți ale unor fluturi în jurul unei flăcărui, că vorbea mereu cu același. I se părea totuși că discută numai cu unul dintre ei, pe când ceilalți hrăneau și mângâiau telegarul sau îi aduceau apă de băut și potire cu fructe culese din grădini.

— Nicicând Fiia n-au furat colierul Lorzilor Kirien! spuse piticul. Ce să facă Fiia cu aurul, Lady? Noi avem lumina soarelui în caldan și amintirea razelor aurii în garan, fructele limonii, frunzele gălbui în anotimpul-spulberării, părul bălai al doamnei noastre din Kirien, nu alt aur!

— Atunci l-a furat un smirom?

Râsetele clinchetiră zglobii în jurul ei.

— Când ar îndrăzni un smirom?! Oh, Lady Kirien, cum a dispărut colierul acela nu știe niciun muritor, fie el om, smirom, Fian sau oricare altul din cele Șapte Neamuri. Doar mințile stinse cunosc adevărul despre pierderea lui, petrecută demult, când Kireley cel Mândru, a cărei stră-strănepoată ești tu, pășea singur pe lângă grotele mării. Dar, s-ar putea să-i descoperi printre Vrășmașii-soarelui.

— Argilienii?

O cascadă sonoră de râsete nervoase.

— Rămâi cu noi, Semley, plete-de-soare, revenită din miazănoapte. Femeia se opri acolo să mănânce, iar omuleții o încântară cu farmecul lor și rămaseră vrăjiți de farmecul ei. Însă, când o auziră repetându-și dorința de-a pleca la Argilieni, pentru a-și găsi moștenirea, dacă se afla acolo, râsetele încetară; și, încetul cu încetul, numărul ce lor strânși în jurul ei se micșoră. În cele din urmă, rămase doar cel cu care vorbise de la început.

— Nu te duce la Argilieni, Semley, spuse el, iar inima femeii se strânse pentru o clipă. Coborându-și palma încet prin fața ochilor, Fianul întunecase aerul din jurul lor.

Pe tipsii, fructele aveau culoarea albicioasă a scrumului, iar vasele cu apă limpede se goliseră.

— În munții îndepărtatelor tărâmurii s-au despărțit Fiia și Gdemiar, urmă bărbatul cel subțire și încordat. A trecut multă vreme de atunci. Demult, demult, formam un singur neam. Noi nu suntem ce sunt ei. Suntem ceea ce nu sunt

ei. Semley, gândește-te la razele soarelui, la iarbă și la pomii ce poartă roade; gândește-te că nu toate drumurile ce coboară mai și urcă.

— Drumul meu nici nu urcă și nici nu coboară, curtenitoare gazdă, ci merge drept către moștenirea mea. Voi pleca drept pe acest drum și mă voi întoarce cu colierul.

Fianul făcu o plecăciune surâzând.

Ieșind din așezare, Semley încalecă vântelegarul și, răspunzând cu rămas-bun strigătelor piticilor, se înalță pe vântul după-amiezii și zbură spre sud-vest, către grotele din țărmul stâncos al Mării Kirien.

Se temea că va trebui să intre adânc în inima acelor peșteri-tunel pentru a-i găsi pe cei căutați, deoarece se spunea că Argilienii nu ieșeau niciodată sub lumina soarelui, înfricoșându-i chiar și Steaua Mare și Lunile. Drumul era lung; coborî o dată, lăsând armăsarul să vâneze șobolani-de-copaci, în vreme ce ea ciuguli puțină pâine din cobur. Pâinea se uscaseră, era tare și avea gust de piele, totuși mai păstra ceva din aroma cuptorului și, o clipă, mâncând singură într-un luminiș din pădurile de miazăzi, Semley auzi sunetul blând al unui glas și-l zări pe Durhal întorcându-se spre ea în pâlparea lumânărilor din Hallan. Pentru o vreme rămase locului, visând cu ochii deschiși chipul cel tânăr, încruntat și preocupat, precum și cuvintele pe care urma să i le spună ea, atunci când avea să revină acasă, purtând prețul unei împărății în jurul gâtului: „Voiam un dar pe măsura soțului meu, stăpâne...” Porni după aceea mai departe, însă când ajunse pe coastă, soarele apusese și Steaua Mare se cufunda înapoia lui. Dinspre vest se stârni un vânt puternic, răbufnind neregulat și schimbându-și mereu direcția, iar vântelegarul obosise și nu-l mai putea înfrunta. Îi dăduse voie să lunece, coborând pe nisip. Îndată după aceea, armăsarul își plie aripile, îndoindu-și sub el membrele groase, dar ușoare, și începu să toarcă încet. Femeia își strânse mantia la gât și mângâie grumazul animalului, care ciuli urechile și toarse iarăși. Blana lui moale îi dezmiarda palma, însă de jur împrejur nu putea zări decât cerul sur, acoperit de nori murdari, marea

cenușie și nisipul plumburiu. Apoi văzu, alergând pe plajă, o siluetă scundă și întunecată... încă una... un grup întreg ghemuindu-se, fugind și oprindu-se.

Strigă din toate puterile spre ei. Deși se părea că n-o auziseră, o înconjură în câteva clipe. Se fereau de vântelegar, iar acesta se oprise din tors și blana i se zburlise sub mâna lui Semley. Ea apucă frâul, liniștită de prezența lui, totuși temându-se puțin de ferocitatea ce putea fi stârnită de nervii animalului. Ciudatele făpturi tăceau, privind-o, cu picioarele musculoase, desculțe, înfipite în nisip. Nu-i putea confunda: erau de înălțimea Fiia, iar în toate celelalte privințe – o umbră, o imagine întunecată a poporului cel vesel. Fără veșminte, îndesați, încordați, cu părul lins și pielea alb-cenușie, umedă, aidoma viermilor; ochii precum stâncile.

— Voi sunteți Argilienii?

— Suntem Gdemir, poporul Lorzilor Tărâmurilor Noptii.

Glasul era neașteptat de puternic și profund, răsunând semeț în amurgul brăzdat de vântul sărat; dar, ca și în cazul Fiia, Semley nu era sigură care dintre ei vorbise.

— Bun găsit, Lorzi ai Noptii. Sunt Semley de Kirien, soția lui Durhal din Hallan. Am venit la voi pentru a-mi căuta moștenirea, colierul numit Ochiul Mării, care s-a pierdut cu mult timp în urmă.

— De ce-l cauți aici, Angya? Aici nu există decât nisip, sare și întuneric.

— Deoarece lucrurile pierdute apar în adâncuri, răspuse Semley, pregătită pentru o înfruntare pe tărâmul vorbelor, iar aurul scos din pământ obișnuiește să se întoarcă acolo. De asemenea, se spune că, uneori, obiectele revin la făuritorii lor.

Ultima afirmație era doar bănuiala ei; dar nimeri ținta.

— Este adevărat; după nume, Ochiul Mării ne este cunoscut. A fost făurit în peșterile noastre, demult, tare demult, apoi vândut Angyarilor. Nestemata cea vineție era din Pământarii, de la neamurile noastre răsăritene. Însă toate acestea sunt istorii vechi, Angya.

— Le pot asculta și eu, în locurile unde sunt povestite?

Un răstimp, o priviră în tăcere, parcă nesiguri. Vântul sur răscolea nisipul, întunecându-se pe măsură ce apunea Steaua Mare; vuietul mării urca și cobora. Glasul baritonal vorbi:

— Da, doamnă Angyar. Poți pătrunde în palatele Adâncului. Vino cu noi.

În voce se simțea o intonație nouă, ademenitoare. Semley nu voi s-o audă. Îi urmă pe Argilieni, ținând frâul armăsarului ei cu gheare ascuțite.

La intrarea peșterii, cu o gură căscată și știrbă din care răzbătea o miasmă caldă, unul din Argilieni rosti:

— Fiara-văzduhului nu poate intra.

— Ba da, răspunse Semley.

— Nu, se împotriviră oamenii cei scunzi și îndesați.

— Ba da, nu-l voi părași aici! Nu este al meu și nu-l pot lăsa. Nu va face niciun rău, atâta vreme cât îi țin frâiele.

— Nu, repetară glasurile groase, dar altele interveniră: cum dorești; după un moment de ezitare, își reluară drumul. Sub pământ era atât de întuneric, de parcă gura peșterii se închisese înapoia lor. Mergeau în șir, iar Semley era ultima.

Bezna tunelului începu să se destrame, apoi ajunseră sub un glob de foc alb, stins, agățat sub tavan. Mai departe se zărea un altul, și altul; între ele, atârnau ghirlande de viermi lungi și negri. Pe măsură ce înaintau, globurile de foc erau mai dese și tot coridorul era scăldat într-o lumină strălucitoare, rece.

Călăuzele se opriră la răspântia a trei tunele, toate ferecate cu porți ce păreau din fier.

— Vom aștepta, Angya, vorbiră ei și opt bărbați rămaseră cu ea, în vreme ce alți trei descuiară una dintre porți și intrară. Poarta coborî, huruind în urma lor.

Mândră și neclintită rămase fiica Angyar sub lumina albă și puternică a lămpilor; vântelegarul se ghemuise în spatele ei, zvâcnind din vârful cozii vârgate și tremurând întruna din aripile mari și pliate, rezistând cu greu pornirii de a zbura. Mai încolo, cei opt Argilieni stăteau pe vine, murmurând între ei, cu glasuri groase.

Poarta din mijloc se deschise larg, huruind.

— Lăsați pe Angya să pătrundă în Tărâmul Noptii! răsună o voce nouă, plină de fală. Din prag, un Argilian purtând câteva straie pe trupul său butucănos îi făcu semn să se apropie: Intră și privește splendorile împărățiilor noastre, minunile făurite de mâini, operele Lorzilor Noptii!

Înclinându-și capul, tăcută, Semley trase de frâul armăsarului și-l urmă pe bărbat sub pragul scund, făcut pentru pitici. Înaintea ei se întindea un alt coridor strălucitor, pereții umezi scânteind sub lumina albă, dar, în loc de o podea pe care să mergi, prin mijlocul tunelului se afla o pereche de drugi din oțel lustruit pierzându-se în depărtare. Pe ei stătea un fel de rădvan cu roți din metal. Fără să ezite sau să-și trădeze uimirea, Semley urmă gesturile noii călăuze și se sui în caretă împreună cu vântelegarul. Argilianul urcă și el, așezându-se în fața femeii, și începu să miște câteva mânere și roți. Răsună un zgomot puternic, un scrâșnet metalic, apoi pereții tunelului începură să zvâcnească pe lângă ei. Lunecau din ce în ce mai repede, până când globurile de foc se contopiră într-o dără luminoasă, iar aerul cald, cu iz rânced, deveni un vânt răzleț, suflând gluga de pe pletele lui Semley.

Rădvanul se opri. Femeia urmă călăuza urcând câteva trepte din bazalt până la o anticameră vastă, după aceea mai departe, într-o sală și mai uriașă, săpată de râuri străvechi sau formată prin îngroparea în stâncă a unor pești-de-pământ. Întunericul de-acolo, ce nu cunoscuse niciodată razele soarelui, fusese izgonit de scânteierea rece, nefirească a globurilor. Îndărătul unor zăbrele tăiate în pereți se roteau aripi uriașe, primenind aerul stătut. Sala cea vastă zumzăia și răsună de zgomote: glasurile puternice ale Argilienilor, scrâșnetele, țiuiturile și vibrațiile aripilor rotitoare și ale roților, ecourile și reverberațiile acestora. Aici, toate siluetele butucănoase ale Argilienilor erau înveșmântate în straie asemănătoare Lorzilor Stelelor – pantaloni despicați, cizme moi și tunici cu glugi – deși puținele femei existente, care zoreau piticii servitori, erau dezbrăcate. Mulți dintre bărbați erau oșteni, purtând la șold

arme de forma teribilelor aruncătoare-de-lumină ale Lorzilor Stelelor, deși chiar și Semley își putea da seama că nu erau decât niște drugi de fier. Ceea ce vedea, vedea fără să privească. Mergea pe unde era condusă, fără a întoarce capul la stânga sau la dreapta. Când ajunsese înaintea unui grup de Argilieni purtând coroane de fier pe părul lor negru, călăuza se opri, se înclină și strigă:

— Înălții Lorzi Gdemiar!

Erau șapte bărbați și toți o priveau cu atâta aroganță pe chipurile lor cenușii și noduroase, încât femeia simți că o pufnește râsul.

— Vin în mijlocul vostru, o, voi Lorzi ai Tărâmului întunecat, căutând averea pierdută a familiei mele, li se adresează ea cu gravitate. Caut Ochiul Mării, giuvaierul lui Leynen. În larma sălii uriașe, glasul ei era o șoaptă.

— Așa ne-au spus și oamenii noștri, Lady Semley. De data aceasta, femeia reuși să-l identifice pe vorbitor, un bărbat chiar mai scund decât ceilalți, de-abia ajungând la sânul ei, cu chipul alb și încrâncenat. Nu avem lucrul pe care-l cauți.

— Se spune că l-ați avut, cândva.

— Multe se spun sus, acolo unde licărește soarele.

— Iar vorbele sunt purtate de vânturi, acolo unde suflă vânturile. Nu cer să știu cum am pierdut noi colierul și cum a ajuns el la voi, străvechii lui făuritori. Acelea sunt istorii vechi, pricini de demult. Doresc numai să-l găsesc. Nu-l aveți acum; însă, poate știți unde se află.

— Nu-i aici.

— Atunci este altundeva.

— Se găsește acolo unde nu-l poți ajunge. Niciodată, decât dacă te ajutam noi.

— Atunci, ajutați-mă. Vă cer asta ca oaspete al vostru.

— Se spune: *Angyar iau, Fiia dau, Gdemiar dau și iau*. Dacă te ajutam, ce ne vei da?

— Mulțumirile mele, Lord al Noptii.

Zâmbea în mijlocul lor, înaltă și strălucitoare. Cu toții o priveau cu un fel de uimire pizmașă, apăsătoare, cu o poftă ursuză.

— Ascultă, Angyar, favoarea pe care ne-o ceri este foarte mare. Nu știi cât de mare. Nu poți înțelege. Ești fiica unui neam ce nu va înțelege, căruia nu-i pasă decât de călăria pe aripile vântului, strânsul recoltelor, luptele cu săbii și răcnitul ținându-se după umeri. Cine însă vă făurește săbiile din oțel scânteietor? Noi, Gdemiar! Lorzii voștri vin la noi, aici și în Pământarii, își cumpără spadele și pleacă, fără să privească, fără să înțeleagă. Acum tu ești aici, vei privi și poți vedea câteva din nenumăratele noastre minuni: luminile ce ard de-a pururi, trăsura ce se mișcă singură, mașinăriile ce ne croiesc veșmintele, ne gătesc mâncărurile, ne înprospătează aerul și ne slujesc în atâtea chipuri. Află că toate acestea sunt mai presus de înțelegerea ta. Și mai află ceva: noi, Gdemiar, suntem prietenii celor numiți de voi Lorzii Stelelor! I-am însoțit la Hallan, la Reohan, Hull-Orren, la toate castelele voastre, pentru a-i ajuta să vă vorbească. Lorzii cărora voi, mândrii Angyar, le plătiți tribut sunt prietenii noștri. Ne fac favoruri, așa cum și noi le facem lor! Atunci, ce înseamnă pentru noi mulțumirile tale?

— La această întrebare răspunsul trebuie să-l dați voi, spuse Semley, nu eu. Eu am răspuns o dată. Vorbește, Lordule!

O vreme, cei șapte se sfătuiră, prin vorbe și semne. O priveau pe femeie, apoi își fereau ochii, murmurau ceva și rămâneau nemișcați. În jurul lor, încet și în liniște, se strânse o întreagă mulțime, apropiindu-se unul câte unul până când Semley fu înconjurată de sute de chici negre și încâlcite, iar uriașa și răsunătoarea podea a cavernei fu acoperită de Argilieni, cu excepția unui spațiu restrâns în jurul domniței. Vântele garul tremura de spaimă și de iritarea stăpânită de atâtea vreme, iar pupilele i se dilataseră și erau albicioase, precum ochii unui armăsar obligat să zboare noaptea. Semley îi mângâie blana caldă a capului, șoptind:

— Șșșt, fii liniștit, viteazule, luminosule, lordul vântului...

— Angya, te vom duce la locul unde se găsește podoaba. Argilianul cu chip alb și coroană din fier se întoarse iarăși

către ea: Mai mult nu putem face. Trebuie să vii cu noi, pentru a cere giuvaierul de la cei care-l au. Fiara-văzduhului nu poate veni cu tine. Trebuie să mergi singură.

— Cât de lungă va fi călătoria, Lordule?

Colțurile buzelor bărbatului se alungiră.

— Va fi o călătorie foarte lungă, Lady. Totuși, va dura numai o noapte.

— Vă mulțumesc pentru curtenie. Veți avea grijă de armăsarul meu în noaptea aceasta? Nu trebuie să i se întâmple niciun rău.

— Va dormi până la întoarcerea ta. Când îl vei revedea, vei fi călărit un vântelegar cu mult mai mare! Nu ne întrebi unde te ducem?

— Putem porni curând? Nu vreau să lipsesc mult de acasă.

— Da. În curând. Din nou, buzele cenușii se întinseră, când Argilianul o privi.

Semley n-ar fi putut istorisi amănunțit cele petrecute în următoarele ore; totul era forfotă, confuzie, larmă, ciudățenie. Pe când ținea capul armăsarului, un Argilian înfipse un ac lung într-o coapsă vârstată cu auriu. Femeia aproape izbucni în plâns, dar vântelegarul doar tresări, apoi, torcând, adormi. Fu luat de un grup de Argilieni care, cu siguranță, erau nevoiți să-și adune tot curajul pentru a-i atinge blana caldă. Mai târziu, văzu un ac înfigându-se în propriul ei braț – poate pentru a-i pune la încercare curajul, se gândi, pentru că nu părea s-o adoarmă; deși nu era tocmai sigură. De câteva ori, călători în rădvanele pe drugii, trecând dincolo de uși din fier și traversând sute și sute de caverne boltite; o dată, trăsura parcurse o grotă ce se pierdea la nesfârșit în întuneric, iar toată bezna aceea era plină cu stoluri mari de herilori. Semley le putea auzi uguirile răgușite și întrezări stolurile în luminile din față ale caretei; apoi îi desluși mai limpede în lumina albă și văzu că erau lipsiți de aripi și orbi. Strânse atunci ochii din răspuțeri. Dar trebui să străbată și mai multe tunele, mai multe grote, mereu alte trupuri sure și noduroase, chipuri încrâncenate și glasuri bubuind lăudăroase, până când, în

cele din urmă, o aduseră brusc afară, sub cerul liber. Era în toiul nopții; femeia înălță fericită ochii către stele și către singura lună strălucind, micuța Heliki, sclipind în apus. Argilienii continuau să forfotească în jurul ei, obligând-o să urce într-un nou fel de rădvan, sau cufăr, nu-și dădea exact seama. Era micuț, plin de luminițe clipind precum lumânările, foarte îngust, și strălucitor față de cavernele cele uriașe și umede și noaptea luminată de stele. Un alt ac o înțepă și-i spuseră că trebuie să fie legată într-un soi de jilț culcat, legată de mâini, picioare și cap.

— Nu, rosti Semley

Dar când văzu că cei patru Argilieni, care urmau să-i fie călăuze, se lăsau legați înaintea ei, femeia cedă. Ceilalți plecară. Urmă un vuiet, apoi o tăcere lungă; o apăsa greutatea uriașă și nevăzută. După aceea, greutatea dispăru; nu se mai auzea niciun sunet, absolut nimic.

— Am murit? întrebă Semley.

— Oh, nu, Lady, răspunse un glas care nu-i plăcu. Deschizând ochii, zări chipul alb plecat deasupra ei, buzele late dezgolind dinții, ochii aidoma unor pietricele. Legăturile fuseseră desfăcute și femeia se ridică. Nu mai avea greutate, era lipsită de trup, se simțea o rafală de spaimă în vânt.

— Nu-ți vom face niciun rău, continuă glasul ursuz. Lasă-ne numai să te atingem, Lady. Am dori să-ți atingem părul. Lasă-ne să-ți atingem părul...

Rădvanul rotund în care se aflau se zgudui pentru o clipă. Dincolo de fereastră ori era ceață, ori nimic? O noapte lungă, îi spusese. Foarte lungă. Rămase nemișcată, îndurând atingerea mâinilor sure și grele pe părul ei. Mai târziu, aveau să-i atingă brațele, mâinile și picioarele, iar unul îi puse mâna pe gât: atunci strânsese din dinți și se ridicase, iar ei se retrăseseră.

— Nu ți-am făcut niciun rău, Lady, vorbiră Argilienii. Ea clătină din cap.

Când îi cerură, Semley se așeză din nou în jilțul cu legături; iar când lumina străfulgera aurie la fereastră, ea ar fi plâns de fericire, dar leșină mai întâi.

— Ei bine, rosti Rocannon, știm acum cel puțin ce este ea.

— Aș fi dorit să existe vreo cale de-a afla cine este, murmură custodele. Dorește ceva din Muzeul nostru, nu? Parcă așa spun trogii...

— Te rog, nu le mai spune trogi, interveni Rocannon; ca fider, etnolog al Ființelor cu Inteligență Dezvoltată, trebuia să se opună folosirii acestor termeni. Poate că nu sunt arătoși, dar sunt Extraterestri cu Statut C... Mă întreb de ce Comisia i-a ales tocmai pe ei pentru dezvoltare înainte chiar de-a contacta toate speciile FID? Pun prinsoare că explorarea a fost efectuată de Centaurieni - dintotdeauna s-au dat în vânt după nocturni și locuitori de grote. Dacă ar fi fost după mine, aș fi sprijinit Speciali.

— Troglodiții par destul de fascinați de ea.

— Tu nu ești?

Ketho privi din nou spre femeia zveltă, apoi se împurpură la față și râse:

— Ba da, într-un fel... în optsprezece ani de când sunt pe Noua Georgie de Sud, n-am mai văzut o ființă, fie ea și extraterestră, atât de frumoasă. De fapt, n-am văzut niciodată, niciunde o femeie atât de frumoasă. Seamănă cu o zeiță. Roșeața atinsese acum creștetul cheliei sale, deoarece Ketho era un custode timid, prea puțin înclinat către hiperbolă. Însă Rocannon încuviință din cap cu seriozitate, aprobându-l:

— Aș fi vrut să-i putem vorbi fără tr... Gdemiar ca translatori. Dar n-avem de ales.

Rocannon se îndreptă spre oaspete, iar când ea întoarse minunatul chip în direcția lui, bărbatul făcu o plecăciune adâncă, atingând podeaua cu un genunchi, coborând capul și închizând ochii. Gestul era denumit de el Curtoazia Interculturală Multiscop, și-l executa cu destulă grație. Când se ridică, străina cea frumoasă surâse și vorbi.

— A spus „Bun găsit, Lord al Stelelor”, bolborosi în galactică stricată unul din scunzii ei însoțitori.

— Bun sosit, Lady Angyar, replică Rocannon. Cu ce putem noi, cei din Muzeu, să-ți fim de folos?

Glasul ei unduia ca o adiere argintie peste mormăiturile trogloditului.

— A spus „Te rog, dă colierul care avuție de mult strămoșii ei.”

— Ce colier? Întrebă el și, înțelegându-l, femeia indică exponatul din mijlocul vitrinei lângă care stăteau - un obiect magnific, un lanț de aur galben masiv, dar cu o lucrătură extrem de delicată, ornat cu un safir mare de un albastru intens. Rocannon înălță sprâncenele și Ketho murmură în spatele lui:

— N-are gusturi rele. Este Colierul Fomalhaut - o bijuterie celebră.

Femeia le zâmbi și vorbi iarăși pe deasupra capetelor troglodiților.

— A spus „O, Lorzi ai Stelelor, Locuitor Tânăr și Vârstnic, în Casa Comorilor avuția asta ea avut. Mult, mult timp înapoi. Mulțumesc.”

— De unde-l avem noi, Ketho?

— Stai puțin, să mă uit în catalog. Îl am aici. Uite! L-au adus trogii... trolii ăștia, ce-or fi: Gdemiar. Se spune că au obsesia trocului; a trebuit să-i lăsăm să cumpere naveta cu care au venit aici, o PA-4. Colierul a reprezentat o parte a plății lor. Ei l-au făurit.

— Și pot jura că nu mai pot realiza asemenea obiecte, de când ați fost orientați spre Industrial.

— Aparent consideră însă că bijuteria este a ei, nu a lor sau a noastră. Trebuie să fie ceva important, Rocannon, altfel n-ar fi sacrificat timpul acesta pentru cererea ei. Diferența obiectivă între noi și Fomalhaut trebuie să fie destul de mare!

— Câțiva ani, fără îndoială, încuviință liderul, familiarizat cu salturile stelare. Nu foarte departe. Oricum, nici *Manualul*, nici *Ghidul* nu-mi oferă date suficiente pentru a fundamenta o aproximare decentă, în mod vădit, speciile acestea n-au fost examinate corespunzător. Poate că piticii sunt pur și simplu politicoși. Sau, poate că soarta unui viitor

război interspecii atârână de safirul acesta blestemat. Poate că dorința femeii îi dirijează pe pitici, pentru că ei o consideră superioară. Or, în ciuda aparențelor, s-ar putea ca ea să fie prizoniera lor, o momeală. Cum putem ști?... Poți renunța la obiectul acela, Ketho?

— Ah, da. Oficial, toate Exoticele sunt împrumutate, nu ne aparțin, pentru că, din când în când, mai apar asemenea solicitări. Rareori ne împotrivim. Pacea este principalul, până la venirea Războiului...

— Atunci, eu zic să i-l dăm.

Ketho surâse:

— Este un privilegiu, rosti el. Descuind vitrina, scoase lanțul masiv de aur; apoi, cu sfială, îl întinse lui Rocannon: Dă-i-l tu.

Rocannon ținu atunci pentru întâia dată în palmă, preț de o clipă, nestemata vineție.

Nu se uită însă la ea; se întoarse către străina cea frumoasă, cu pumnul umplut de foc albastru și de aur. Femeia nu ridică mâinile pentru a lua podoaba, ci plecă fruntea, iar el îi trecu colierul peste păr. Ardea ca o rază în jurul gâtului ei arămiu. Privirea femeii era atât de mândră, fericită și recunoscătoare, încât Rocannon amuți, iar micuțul custode murmură grăbit în propriul lui grai:

— Cu plăcere, cu mare plăcere...

Străina își înclină creștetul auriu spre el și spre Rocannon. După aceea, răsucindu-se, încuviință către însoțitorii - sau paznicii? — ei și, strângând mantia azurie și uzată în jurul trupului, porni pe coridorul cel lung și dispăru. Ketho și Rocannon rămaseră privind după ea.

— Simt... începu Rocannon.

— Cum? întrebă răgușit Ketho, după o pauză prelungă.

— Simt uneori că... știi, câteodată, întâlnind ființele acestea de pe lumi despre care cunoaștem atât de puține... parcă bâjbâi prin marginea unei legende sau a unui mit tragic pe care nu-l înțeleg.

— Da, își drese glasul custodele. Mă-ntreb cum o cheamă.

Semley cea Bălaie, Semley cea de Aur, Semley a Colierului. Argilienii se plecaseră înaintea voinței ei, așa cum se întâmplase și cu Lorzii Stelelor, în locul acela îngrozitor unde o duseseră Argilienii, orașul de la capătul nopții. Îi făcuseră plecăciuni și-i oferiseră de îndată comoara ei.

Nu-și putea însă alunga senzația din cavernele acelea unde piatra cobora până deasupra creștetului, unde nu puteai spune cine vorbea, unde bubuiau glasuri și se întindeau mâini cenușii... Ajunge cu asta! Plătise pentru colier; prea bine. Acum era al ei. Prețul s-a plătit, ce-a fost a fost.

Vântelegarul se târâse afară dintr-un fel de cufăr, cu ochii încețoșați și blana tivită cu gheață, iar la început, când părăsiseră peșterile Gdemiar, nu voise să zboare. Acum părea întremat, călărind o boare lină de miazăzi, prin cerul senin, către Hallan.

— Mai iute, mai iute, îl îndemnă ea, începând să râdă pe măsură ce vântul îi spulbera bezna minții. Vreau să-l văd pe Durhal, repede, cât mai repede...

Zburară cu iuțeală, ajungând la Hallan în amurgul celei de-a doua zile. Acum, grotele Argilienilor păreau tot atât de îndepărtate cât coșmarurile anului trecut, în vreme ce bidiviul o purta în susul celor o mie de trepte ale Hallanului și peste Podul Genunii, acolo unde pădurile se îndepărtau la o mie de picioare. În lumina aurie a apusului, Semley descăleca în curtea de zbor și urcă ultimele trepte printre figurile rigide, cioplite ale eroilor și printre cei doi păzitori ai porții, care se plecară înaintea ei, holbându-se la giuvaierul minunat și arzător din jurul grumazului femeii.

Ajunsă în anticameră, opri o fată care trecea pe acolo, o fețișoară drăguță, din neamul lui Durhal după trăsături, deși Semley nu-și putea aminti numele ei.

— Mă cunoști, copilă? Sunt Semley, soția lui Durhal. Vrei s-o anunți pe Lady Durossa că m-am întors?

Îi era teamă să intre și, poate, chiar să se vadă singură cu Durhal; dorea sprijinul Durossei.

Fata o fixă cu privirea, iar expresia chipului îi era ciudată. Totuși, murmură:

— Da, Lady, apoi alergă spre Turn.

Semley rămase așteptând în odaia poleită cu aur, dar dărăpănată. Nimeni nu veni; oare cinau cu toții în sala cea mare? Liniștea era apăsătoare. După un minut, femeia porni spre scările Turnului. Atunci însă apăru o bătrână care, traversând podelele de piatră, întinse brațele către ea și izbucni în plâns.

— Oh, Semley, Semley!

N-o mai văzuse niciodată pe femeia căruntă, și se retrase un pas.

— Dar... Lady, cine-sunteți?

— Sunt Durossa, Semley.

Rămase tăcută și nemișcată în vreme ce Durossa o îmbrățișa și plângea, și-o întrebă dacă era adevărat că o capturaseră Argilienii, ținând-o sub vrajă atâția ani, sau fuseseră Fiia cu științele lor ciudate? Durossa făcu câțiva pași îndărăt și încetă să mai plângă.

— Ești tot tânără, Semley. Tânără ca în ziua plecării tale. Și porți în jurul gâtului colierul...

— Am adus acest dar soțului meu, Durhal. Unde este el?

— Durhal e mort.

Semley încremeni, fără să clintească.

— Soțul tău, fratele meu, Durhal, Lordul Hallanului, a fost ucis în bătălie acum șapte ani. Tu ai lipsit nouă ani. Lorzii Stelelor n-au mai venit. Am ajuns să purtăm războaie cu Palatele Răsăritene, cu Angyar din Log și Hul-Orren. Durhal a fost ucis în luptă de lancea unui smirom, deoarece purta puține zale pe trup și nimic pe suflet. Zace îngropat în câmpiile deasupra mlaștinii Orren.

— Atunci, voi merge la el, rosti Semley. Se răsuci, punând mâna pe lanțul din aur ce-i atârna în josul gâtului: îi voi duce darul meu.

— Stai, Semley! Fiica lui Durhal, fiica ta, privește-o, Frumoasa Haldre!

Era fata pe care o trimisese după Durossa; avea vreo nouăsprezece ani și ochii albastru-închis, precum ochii lui

Durhal. Stătea lângă Durossa, privind-o atent pe femeia aceea, Semley, care era mama ei. Vârsta lor era aceeași, și părul auriu, și frumusețea. Semley însă era puțin mai înaltă și purta nestemata vineție pe piept.

— Ia-l, ia-l! Pentru Durhal și Haldre l-am adus de la capătul nopții! strigă femeia, aplecându-și capul și întorcându-l puțin, ca să scoată lanțul cel greu. Dădu drumul colierului și acesta căzu pe piatră cu un zgomot rece, șiroit. Ia-l, Haldre! repetă ea, apoi, plângând în hohote, se întoarse și fugi din Hallan, peste pod, în josul treptelor lungi și late. Țâșni spre răsărit, în pădurea de pe panta muntelui, aidoma unei sălbăticiuni scăpate din captivitate, și dispăru.

PARTEA ÎNTÂI

Lordul stelelor

Astfel sfârșește prima parte a legendei; și este pe de-a întregul adevărată. Iată alte câteva fapte, tot atât de adevărate, din *Manualul Ligii pentru Zona Galactica Opt.*

Numărul 62: FOMALHA UT II

Tipul: AE - Viața bazată pe carbon. Planetă cu miez feric, diametru: 10 000 kilometri, cu atmosferă bogată în oxigen. Perioada de revoluție: 800 zile pământene, 11 min., 42 sec. Perioada de rotație: 29 ore, 51 min.,

2 sec. Distanța medie până la: 3,2 UA, orbită ușor excentrică. Înclinarea elipticii: 27° 20'20, determinând formarea de anotimpuri. Gravitație: 0,86 Standard.*

Patru continente: Nordvest, Sudvest. Est și Antarctic, acoperind 38 din suprafața planetei.

Patru sateliți (Perner, Loklik, R-2 și Phobos). Însoțitorul lui Fomalhaut este vizibil ca o stea foarte strălucitoare.

Cea mai apropiată membră a Ligii: Noua Georgie de Sud, capitala Kerguelen (7,88 ani-lumină).

Istoric: Planeta a fost reperată de Expediția Elieson în 202, cercetată cu sondele automate în 218.

Prima Explorare Geografică: 235-236. Director:

J. Kiolaf. Continentele au fost survolate (vezi hărțile 3114 - a, b, e și 3115 - a, b). Asolizări, studii geologice și biologice precum și contacte FID au avut loc pe Continentele Est și Nordvest (vezi descrierea speciilor inteligente).

Misiunea de Dezvoltare Tehnologică a speciei I-A: 252-254. Director: J. Kiolaf (numai Continentul Nordvest).

Misiunea de Control și Taxă a speciilor I-A și II s-a desfășurat sub auspiciile Fundației Locale din Kerguelen. NGS, în 254, 258, 262, 266, 270; în 215 planeta a fost pusă sub Interdicție de către Autoritatea FID împuternicită, solicitând studierea adecvată a speciilor inteligente.

Prima Cercetare Etnologică: 321. Director: G. Rocannon.

Un capac uriaș, orbitor de alb, se înălță cu repeziciune, fără zgomot, pe cerul dinapoia Lanțului Sudic. Gărzile din turnurile Castelului Hallan strigară cu putere, izbind săbiile de scuturi. Vocile lor și zăngăniturile metalice fură acoperite de vuietul cel puternic, de lovitura de baros a vântului și de mugetul pădurii legănându-se.

Mogien de Hallan își întâmpină oaspetele, Lordul Stelelor, pe panta înclinată ce cobora spre curtea de zbor a castelului.

— Nava ta era în spatele Lanțului Sudic, Lord al Stelelor?

— Da, încuviință bărbatul. Pălise, era alb ca varul, însă glasul îi era liniștit ca de obicei.

— Vino cu mine. Mogien își sui oaspetele pe șaua de curier a vântelegarului care aștepta în curtea de zbor. În josul celor o mie de trepte, peste Podul Genunii și deasupra colinelor împădurite ale domeniului Hallan, armăsarul zbura ca o frunză sură în vânt.

Traversând Lanțul Sudic, călăreții zăriră fumul ridicându-se albăstrui printre lăncile de aur ale răsăritului. Focul sfârâia printre tufișurile reci și umede de pe malurile pârauului ce cobora panta muntelui.

Brusc, în munte apăru o scobitură, un crater negru în care plutea un praf negru, fumegând. La marginea uriașului cerc de distrugere, copacii carbonizați, aidoma unor dungi de cărbune, erau prăbușiți, cu coroanele depărtate de craterul întunecat.

Tânărul Lord de Hallan își menținu armăsarul sur pe curentul ascendent dinspre valea pustiită și privi în jos, fără niciun cuvânt. Existau multe istorii, de pe vremea bunicului și străbunicului său, ce relatau prima sosire a Lorzilor Stelelor, cum aceștia arseseră colinele și clocotiseră apele mării cu armele lor înspăimântătoare, iar cu amenințarea acelor arme îi siliseră pe toți Lorzii de Angien să le jure supunere și să le plătească tribut. Acum, pentru întâia dată, Mogien crezu istorisirile acelea. O clipă uită să mai răsuflă.

— Nava ta era...

— Da, era aici. Astăzi trebuia să mă întâlnesc cu ceilalți în locul acesta. Lord Mogien, spune-le oamenilor tăi să

ocolească ținutul ăsta. Pentru un timp... Până după ploi, următorul geran.

— Un blestem?

— O otravă. Ploile o vor curăța din pământ. Glasul Lordului Stelelor continuă să fie potolit, dar privea în jos și începu iarăși să vorbească, adresându-se nu lui Mogien, ci craterului negru de sub ei, vârstat acum cu razele strălucitoare ale dimineții. Mogien nu înțelese niciun cuvânt, deoarece vorbea în propriul lui grai, limba Lorzilor Stelelor; iar nici în Angien și nici în restul lumii nu există vreun om care să cunoască graiul acela.

Tânărul Angya își înfrână bidiviul nervos. Înapoia sa, Lordul Stelelor inspiră adânc și rosti:

— Să ne întoarcem la Hallan. Aici nu mai e...

Armăsarul vâsli peste pantele fumegânde.

— Lord Rocannon, dacă neamul tău se războiește acum printre stele, îți pot aduce în sprijin toate săbiile Hallanului!

— Îți mulțumesc, Lord Mogien, răspunse Lordul Stelelor, strângând puternic șaua; curentul zborului îi biciuia părul ușor încărunțit de pe fruntea aplecată.

Lunga zi trecu. Vântul nopții se năpustea prin deschizăturile odăii sale din turnul Castelului Hallan, făcând să pâlpâie focul din căminul larg. Geranul era pe sfârșite; în aer se simțea neastâmpărul primăverii. Când înălța capul, putea desluși izul dulceag, colbuit al tapiseriilor din ierburi, atârinate pe pereți, dar și aroma proaspătă și plăcută a nopții în pădurile de afară. Rosti din nou în transmițător:

— Sunt Rocannon. Aici Rocannon. Puteți răspunde? Ascultă multă vreme tăcerea receptorului, apoi încercă iarăși frecvența navei: Aici Rocannon...

Când își dădu seama cât de încet vorbea, aproape în șoaptă, se opri și închise aparatul. Erau morți, toți paisprezece, prietenii și tovarășii lui. Fuseseră în navă, deoarece el îi chemase acolo. Timp de o jumătate de an planetar lung, ei exploraseră Fomalhaut II și sosise timpul să discute și să compare datele culese. Smate și echipa lui veniseră tocmai de pe Continentul Est, luând, în drum, și grupul arctic. Se adunaseră pentru a se întâlni cu

Rocannon, Directorul Primei Cercetări Etnologice, omul care-i adusese pe toți acolo. Iar acum ei erau morți.

Dispăruse și munca lor – toate însemnările, fotografiile, benzile, tot ceea ce le-ar fi justificat moartea – fusese spulberată, distrusă, odată cu ei.

Rocannon reglă din nou aparatul pe frecvența de Urgență, dar nu ridică transmițătorul. Orice apel l-ar fi înștiințat pe dușman de existența unui supraviețuitor. Rămase nemișcat. Când la ușă răsună o ciocănitură puternică, bărbatul rosti în graiul acela straniu ce avea să-l folosească de acum înainte.

— Intră!

În cameră păși tânărul Lord al Hallanului, Mogien, cel care fusese cea mai competentă sursă asupra culturii și datinilor Speciei II, și care acum îi controla destinul. Ca toți cei din rasa lui, Mogien era foarte înalt, cu părul bălai și pielea întunecată, iar chipul său frumos era perfect, stăpânit, afișând o seriozitate încruntată, străbătută uneori de fulgerele emoțiilor puternice: mânie, ambiție, bucurie. Era urmat de servitorul său Olgyor, Raho. Acesta așeză un clondir gălbui și două cupe pe o laviță; umplu cupele și se retrase.

— Voi bea cu tine, Lord al Stelelor, spuse moștenitorul Hallanului.

— Iar neamul meu cu al tău și fiii noștri laolaltă, Lord, replică etnologul, care nu locuise pe nouă planete diferite fără să învețe valoarea bunelor maniere. Împreună ridicară cupele din lemn învelit în argint și băură.

— Cutia-cuvintelor, privi Mogien către radio, nu va mai vorbi niciodată?

— Nu cu glasurile prietenilor mei.

Chipul arămiu-întunecat al lui Mogien nu-și schimbă expresia, dar spuse:

— Lord Rocannon, arma care i-a ucis trebuie să fie mai presus de orice închipuire.

— Liga tuturor Lumilor are asemenea arme pentru Războiul Ce Va Veni. Nu le folosește însă împotriva lumilor ei.

— Atunci, acesta e Războiul?

— Nu cred. Yaddam, pe care l-ai cunoscut, stătea numai în navă; ar fi auzit la ansiblu vestea unui război și m-ar fi anunțat prin radio. Ar fi fost semne... Cred că este o rebeliune împotriva Ligii. Când plecam din Kerguelen, se vorbea despre răzmerițe pe o planetă numită Faraday, iar după timpul soarelui asta se întâmpla acum nouă ani.

— Cutia-cuvintelor nu ar putea vorbi cu Orașul Kerguelen?

— Nu; și chiar dacă ar putea, cuvintele ar avea nevoie de opt ani să ajungă până acolo, iar răspunsul ar sosi la mine după alți opt ani. Rocannon vorbea cu obișnuita lui politețe, serios și explicit, însă glasul îi sună puțin stins. Îți amintești ansiblul, mașinăria cea mare pe care ți-am arătat-o în navă, cea care poate vorbi cu alte lumi fără să piardă ani de zile? ... Bănuiesc că asta urmăreau să distrugă. Faptul că toți prietenii mei se găseau tocmai atunci înăuntru a fost pur și simplu o nefericită coincidență. Fără aparatul acela nu pot face nimic.

— Dar dacă neamul tău, tovarășii tăi din Orașul Kerguelen te cheamă prin ansiblu și nu primesc niciun răspuns, nu vor veni să vadă... Mogien întrevăzu replica înaintea ca Rocannon să murmure:

— Peste opt ani...

Când îl purtase pe Mogien prin nava de Cercetare și-i arătase transmițătorul instantaneu, ansiblul, Rocannon îi povestise și despre noul tip de navă, care putea ajunge de la o stea la alta aproape imediat.

— Nava care i-a ucis pe prietenii tăi era o FTL¹? Întrebă căpetenia Angyar.

— Nu. Avea echipaj. Acum, pe planeta aceasta există dușmani.

Mogien își reaminti cum etnologul îi spusese că ființele vii nu puteau să călătorească cu FTL și să rămână în viață;

¹ FTL: Faster Than Light (cu viteză superluminică) (n. Tr.).

navele acelea erau utilizate doar ca bombardiere-robot, arme ce puteau apărea pe neașteptate, lovi și dispărea în același moment. Povestea aceasta era stranie, dar nu mai ciudată decât o alta, despre care Mogien știa că este adevărată: deși nava cu care Rocannon ajunsese acolo călătorise ani și ani de zile prin noaptea dintre lumi, pentru cei dinlăuntrul ei anii aceia păruseră doar câteva ore. În Orașul Kerguelen de pe steaua Forrosul, bărbatul acesta, Rocannon, vorbise cu Semley de Hallan și-i dăduse giuvaierul Ochiul Mării cu aproape jumătate de veac în urmă. Semley, care trăise șaisprezece ani într-o singură noapte, murise de mult; fiica ei, Haldre, era bătrână; nepotul ei, Mogien, bărbat în putere; totuși Rocannon, aflat lângă el, nu era bătrân. Pentru ei, anii aceia trecuseră călătorind între stele. Părea de neînțeles, dar existau lucruri și mai ciudate.

— Când mama mamei mele, Semley, a străbătut noaptea... începui tânărl, apoi se opri.

— Niciând n-a fost făptură mai aleasă, în orice lume, spuse Lordul Stelelor, cu chipul mai puțin adumbrit pentru o clipă.

— Cel ce a primit-o cu prietenie este oricând bine-venit printre ai mei. Voiam să te întreb, Lord, cu ce navă a călătorit ea? A rămas Argilienilor? Nu are un ansiblu, ca să le poți spune alor tăi despre dușmani?

Pentru o clipă, Rocannon încremeni, însă își reveni.

— Nu, răspunse el, n-are. A fost dăruită Argilienilor acum șaptezeci de ani; pe atunci nu exista transmisia instantanee. Și, oricum, de patruzeci și cinci de ani planeta se află sub Interdicție. Datorită mie... Pentru că am intervenit... Deoarece, după ce am întâlnit-o pe Lady Somley, le-am spus celor din neamul nostru: Ce facem noi cu lumea aceasta despre care nu cunoaștem nimic? De ce le luăm biruri și-i manevrăm? Cu ce drept? Dacă n-aș fi intervenit, cineva ar fi sosit aici cel puțin o dată la doi ani: ați fi fost lăsați la mila acestui cotropitor...

— Ce să dorească de la noi? întrebă Mogien, nu cu modestie, ci din curiozitate.

— Presupun că vrea planeta voastră. Lumea voastră. Poate chiar pe voi, drept sclavi. Nu știu...

— Dacă Argilienii mai au nava aceea, Rocannon, și dacă nava merge până la Oraș, ai putea pleca și tu, să revii printre ai tăi.

Lordul Stelelor îl privi îndelung.

— Bănuiesc că aș putea, încuviință el. Vocea îi devenise seacă. Urmă un minut de tăcere, apoi izbucni cu înflăcărare: V-am făcut pe voi vulnerabili. I-am adus pe ai mei aici și au murit. Nu voi fugi opt ani în viitor ca să aflu ce s-a petrecut între timp! Ascultă, Lord Mogien, dacă mă poți ajuta să ajung în sud, la Argilieni, aș putea lua nava s-o folosesc pe planetă, să iscodesc cu ajutorul ei. Cel puțin, dacă nu-i pot schimba pilotul automat, o pot trimite cu un mesaj pe Kerguelen. Dar voi rămâne aici!

— Povestea spune că Semley a găsit-o în peșterile Gdemiar, lângă marea Kirien.

— Îmi poți împrumuta un vântelegar, Lord Mogien?

— Și tovărășia mea, dacă dorești.

— Cu mulțumiri!

— Argilienii sunt gazde neprimitoare pentru oaspeții singuratici, zise Mogien, părând încântat. Nici măcar amintirea gropii aceleia negre și hidoase, săpată în coasta muntelui, nu putea potoli mâncărimea din cele două săbii lungi, atârinate la brâul său. Trecuse multă vreme de la ultima incursiune... Fie ca vrăjmașii noștri să moară fără moștenitori, adăugă el cu gravitate, înălțând cupa plină.

Rocannon, ai cărui prieteni fuseseră uciși fără niciun avertisment într-o navă fără armament, nu ezită:

— Fie ca vrăjmașii să moară fără moștenitori, repetă el și bău cu Mogien, acolo sub lumina galbenă a lumânărilor și a lumilor duble, în Turnul cel înalt al Hallanului.

//

În seara celei de-a doua zile, Rocannon se simțea înțepenit și ars de vânt, dar învățase să stea corect în șaua înaltă și să conducă cu destulă dibăcie uriașul animal zburător din grajdurile Hallanului. Acum, deasupra și dedesubtul lui se întindea cerul trandafiriu al lungului și lentului amurg, în nenumărate nivele de lumină cristalină, purpurie. Vântelelegarii zburau sus, pentru a rămâne cât mai mult în lumina soarelui, deoarece, aidoma felinarelelor, îndrăgeau căldura. Pe negrul său carnasier – să-i spun armăsar, se întrebese Rocannon, sau motan?

— Mogien privea în jos, căutând un loc pentru popas, pentru că Vântelelegarii nu zburau pe întuneric. Înapoia lor pluteau doi smiromi, călărind bidivii mai mici, albi, cu aripile înroșite de ultimele raze ale uriașului soare Fomalhaut.

— Privește, Lord al Stelelor!

Telegarul lui Rocannon se zbârli și pufni mânios, zărind ceea ce arăta Mogien: un obiect micuț, negru, deplasându-se pe cer în fața lor, dar mai jos, lăsând în urmă un răpăit slab în liniștea înserării. Rocannon făcu semn să coboare imediat. În luminișul unde se opriă, Mogien întrebă:

— Era o navă precum a ta, Lord al Stelelor?

— Nu. Era o navă legată de planetă, un elicopter. Putea ajunge aici numai la bordul unei nave mai mari decât a mea, o fregată stelară sau un transportor. Înseamnă că au debarcat în forță. Și pesemne au pornit înaintea mea. Oricum, ce caută aici cu bombardiere și elicoptere?... Ne puteau doborî de pe cer de multă vreme. Lord Mogien, trebuie să ne păzim de ei.

— Se ridicase dinspre Pământarii. Nădăjduiesc că n-au ajuns acolo înaintea noastră.

Rocannon se mulțumi să încuviințeze, plin de mânie la vederea acelui punct negru în amurg – un gândac pe o lume imaculată. Indiferent cine ar fi fost cei care bombardaseră o navă a Cercetării de cum o zăriseră, era limpede că doreau să exploreze planeta și s-o preia, pentru

colonizare sau în scopuri militare. Ființele cu Inteligență Dezvoltată de pe planetă – existau cel puțin trei specii, toate cu performanțe tehnologice scăzute – urmau să fie ignorate, înrobite sau extirpate, în funcție de varianta cea mai convenabilă. Pentru un popor agresiv, importantă era numai tehnologia.

Poate că acesta era punctul cu adevărat slab al Ligii, reflectă Rocannon, privindu-i pe smiromii care deshămau vântelegarii, eliberându-i pentru vânătoarea nocturnă. Importantă era numai tehnologia. Cele două misiuni desfășurate în ultimul secol pe această lume începuseră să împingă una dintre specii către o tehnologie preatomică, înainte de-a fi terminată explorarea celorlalte continente sau de-a fi contactat toate rasele inteligente. El solicitase încetarea acțiunii și reușise în cele din urmă să-și aducă propria Cercetare Etnografică, pentru a afla ceva despre planetă; totuși, nu se autoamăgea. În cele din urmă, munca lui avea să reprezinte doar o bază de informare pentru încurajarea avansului tehnologic al speciilor sau culturilor similare. Așa se pregătea Liga Tuturor Lumilor să-și înfrunte dușmanul de moarte. O sută de planete fuseseră instruite și înarmate, încă o mie erau învățate cu utilizarea oțelului, roții, tractorului și reactorului. Însă Rocannon, fiderul, a cărui meserie era inițierea altora și care locuise în câteva lumi destul de primitive, se îndoia de ideea mizării exclusiv pe arme și folosirea mașinărilor. Dominată de speciile umanoide agresive și făuritoare de unelte ale Centaurienilor, Pământenilor și Cetinienilor, Liga neglijase unele talente, puteri și potențiale aparținând formelor de viață inteligente, judecând după criterii prea limitate.

Planeta aceasta, care deocamdată se numea Fomalhaut II, n-ar fi căpătat probabil prea multă atenție, deoarece înainte de sosirea Ligii niciuna dintre speciile ei nu părea să fi depășit nivelul pârgției și al forjei. Pe alte lumi, alte rase puteau fi împinse mai rapid înainte, pentru a fi de ajutor atunci când dușmanul extragalactic urma să revină. Nu exista nicio îndoială asupra întoarcerii lui. Rocannon se gândi la Mogien, care se oferise să ridice la luptă toate

spadele Hallanului împotriva unei flote de bombardiere cu viteze luminice. Dar dacă viteza luminii sau chiar bombardierele FTL erau precum săbiile din bronz, prin comparație cu armele Dușmanului? Dacă armele Dușmanului erau mentale? N-ar fi fost mai bine să învețe câte ceva din diferite forme și puteri ale creierilor? Politica Ligii era prea mărginită: conducea la risipă, iar acum, evident, dusesse la rebeliune. Dacă furtuna ce clocotea pe Faraday, cu zece ani în urmă, izbucnise, înseamnă că una din membrele tinere ale Ligii, înarmată și instruită în arta războiului, pornise acum să modeleze din stele propriul ei imperiu.

Împreună cu Mogien și cei doi slujitori cu păr negru, fiderul molfăi câteva felii de pâine bună și tare din bucătăriile Hallanului, bău vaskan galben dintr-un burduf de piele și se culcă. Mult deasupra focului se înălțau copacii – ramuri întunecate încărcate cu conuri ascuțite și negre. Noaptea, o bură rece șopti prin pădure. Rocannon își trase deasupra capului pătura ușoară din blană de herilor și dormi mai departe sub murmurul picăturilor. În zori, vântelegarii se întoarseră și porniră înainte de răsăritul soarelui, călărind vântul către pământurile albicioase de lângă golful unde locuiau Argilienii.

Spre amiază coborâră într-un câmp de lut gol. Rocannon și cei doi slujitori, Raho și Yahan, priviră surprinși în jur, nezărind niciun semn de viață.

— Vor veni, îi liniști Mogien cu încrederea absolută a rasei sale.

Într-adevăr, veniră: umanoizi scunzi, văzuți de Rocannon în muzeu, cu ani în urmă, șase indivizi nu mai înalți de pieptul său ori de cingătoarea lui Mogien. Erau dezbrăcați, cu pielea de culoare alb-cenușiu asemănătoare câmpurilor din argilă, o rasă aparte, precum pământul. Când grăiau, o făceau în mod ciudat, deoarece nu puteai spune care dintre ei vorbea; se părea că toți odată, însă cu o singură voce – aspră. *Telepatie colonială parțială*, își aminti Rocannon din *Manual* și privi cu respect spre piticii urâți, cu harul lor

neobișnuit. Înalții lui însoțitori nu împărtășeau aceleași sentimente. Priveau încruntați.

— Ce caută Angyar și slujitorii lor în câmpurile Lorzilor Noptii? Întrebă unul din Argilieni, sau poate toți, în graiul comun, un dialect Angyar folosit de toate speciile.

— Sunt Lordul Hallanului, vorbi Mogien, părând gigantic. Alături de mine se află Rocannon, stăpânul stelelor și al căilor peste noapte, aflat în slujba Ligii Tuturor Lumilor, oaspete și prieten al Neamului din Hallan. Cinste lui! Duceți-ne la cei de seama noastră. Sunt multe de spus, deoarece în curând în caldan va fi zăpadă, vânturile vor sufla îndărăt, iar copacii vor crește cu rădăcinile în sus!

Rocannon se gândi că felul în care vorbea tânărul era foarte plăcut, deși nu excela prin tact.

Argilienii tăcură bănuitori.

— Acesta este adevărul? Întrebară ei în cele din urmă.

— Da; marea se va preschimba în lemn, iar pietrele vor crește degete! Duceți-ne la mai-marii voștri, care știu ce este un Lord al Stelelor, și nu pierdeți vremea!

Din nou tăcere. Stând lângă troglodiții scunzi, Rocannon încercă senzația tulburătoare a unor aripi de fluturi atingându-i urechile. Se luase o hotărâre.

— Veniți, ziseră răspicat Argilienii, pornind peste câmpia clisoasă. Se adunară lângă un petec de pământ obișnuit, se aplecară, apoi se retraseră dezvăluind o scară ce ieșea dintr-un puț: intrarea în împărăția Noptii.

Smiromii rămaseră cu telegarii la suprafață, iar Mogien și Rocannon coborâră scara într-o lume subterană de tunele întretăiate sau ramificate, săpate în lut și pavate cu beton zgrunțuros, iluminate electric, mirosind a sudoare și mâncare rancedă. Lipăind îndărătul lor pe tălpile cenușii, lătărețe, paznicii îi conduseră într-o cameră rotundă aidoma unei bule dintr-un strat gigantic de rocă și-i lăsară singuri acolo. Încăperea era pe jumătate luminată.

Așteptară. Așteptară și mai mult.

De ce oare primele expediții aleseseră tocmai aceste făpturi pentru a le încuraja apartenența la Ligă? Rocannon avea o bănuială, poate neplauzibilă: acele prime expediții

proveniseră din înghețatul Centaur, iar membrii lor plonjaseră extaziați în peșterile Gdemiar, scăpând de potopul orbitor de lumină și căldură dinspre uriașul soare A-3. Din punctul lor de vedere, pe o astfel de lume ființele sensibile trăiau în subteran. Pentru Rocannon, soarele alb, fierbinte și nopțile strălucitoare ale celor patru luni, diferențele extreme între anotimpuri, vânturile neconținute, aerul tare și gravitația slabă ce permite existența atâtor specii de zburătoare erau nu numai agreabile, ci de-a dreptul fermecătoare. Dar, își reaminti el, tocmai de aceea era mai puțin calificat decât Centaurienii în aprecierea locuitorilor grotelor. Cu siguranță, erau inteligenți. În plus, dețineau Telepatia – o putere mult mai rară și mai puțin înțeleasă decât electricitatea – însă primele explorări nu urmaseră această direcție. Gdemiar primiseră în dar un generator, o navă automată și câteva noțiuni de matematică, fuseseră bătuți încurajator pe spate, apoi părăsiți.

— Ce făcuseră omuleții de atunci? îl întrebă Mogien.

Tânărul Lord, care, cu siguranță, nu văzuse în viața lui altceva decât lumânări sau torțe cu rășină, privi complet dezinteresat becul electric de deasupra capului.

— Dintotdeauna s-au priceput să făurească lucruri, zise el cu aroganța lui extraordinară.

— În ultima vreme, au făcut ceva nou?

— Noi ne cumpărăm săbiile din oțel de la Argilieni; au fierari care puteau lucra fierul și pe vremea bunicului; mai înainte, nu știu. Ai mei au trăit mult timp cu Argilienii, îngăduindu-le să sape sub pământurile noastre, oferindu-le argint pentru săbii. Se spune că sunt bogați, dar incursiunile împotriva lor sunt oprite. Războaiele între neamuri sunt de rău augur – după cum știi. Chiar atunci când bunicul meu, Durhal, și-a căutat soția aici, crezând c-a fost răpită, el n-a încălcat tabu-ul pentru a-i obliga să vorbească. Pe cât pot, Argilienii nici nu mint, nici nu spun adevărul. Nu-i iubim, și ei nu ne iubesc; cred că-și amintesc vremurile de demult, dinaintea tabu-ului. Nu sunt viteji.

O voce puternică răsună în spatele lor:

— Plecați-vă capetele înaintea Lorzilor Noptii!

Întorcându-se, Rocannon prinse lasarma și Mogien apucă mânerele ambelor spade, dar pământeanul observă numaidecât difuzorul din peretele curb și murmură:

— Nu răspunde...

— Vorbiți, o voi, străini în Peșterile Lorzilor Noptii!

Bubuitul vocii intimida, însă Mogien rămase locului, fără să clipească, ridicând indolent sprâncenele sale arcuite. Apoi, zise:

— Acum, după ce ai călărit vântul trei zile, Lord Rocannon, începi să simți plăcere?

— Vorbiți și veți fi auziți!

— Da. Iar armăsarul tărcat zboară la fel de lin precum vântul de apus în caldan, răspunse Rocannon, reproducând un compliment auzit la masă, în Sala Mare.

— Este prăsilă din cea mai nobilă.

— Vorbiți! Sunteți auziți!

Continuă să discute despre rasele de vântelegari, în vreme ce difuzorul răcnea la ei. În cele din urmă, doi Argilieni apărură în tunel.

— Veniți, rostiră ei impasibili.

Îi conduseră pe străini prin alte labirinturi, până la un trenuleț electric perfect întreținut, asemănător unei jucării gigantice, însă utile, în care mai străbătură câțiva kilometri cu viteză, părăsind tunelurile din lut și intrând într-o zonă de peșteri calcaroase. Ultima oprire era la intrarea unei săli puternic luminate; în capătul îndepărtat al sălii, pe un podium, stăteau trei troglodiți. La început, spre rușinea lui Rocannon, toți îi păreau identici. Așa cum olandezilor li se păreau chinezii sau rușilor, centurienii... După aceea, desluși individualitatea Argilianului din mijloc, cu figura brăzdată, albă, autoritară sub o coroană din fier.

— Ce caută un Lord al Stelelor în Peșterile celor Puternici?

Formalitatea Graiului Comun se potrivea perfect nevoii lui Rocannon.

— Nădăjduisem să intru ca oaspete în aceste peșteri, să aflu despre căile Lorzilor Noptii și să văd minunile făurite de

ei. Încă nutresc speranța că așa va fi... Dar s-au ivit lucruri rele și am venit acum cu grabă și cerință. Sunt ofițer al Ligii Tuturor Lumilor. Vă cer să-mi aduceți nava stelară pe care o păstrați drept zălog al încrederii Ligii în voi.

Cei trei priveau neclintii. Podiumul îi aducea la aceeași înălțime cu Rocannon; văzute astfel, chipurile lătărețe, fără vârstă, cu ochii duri precum stâncă erau impresionante. Apoi, grotesc, cel din stânga vorbea într-o galactică stricată:

— Navă nu.

— Există o navă...

După un minut, același Argilian repetă ambiguu:

— Navă nu.

— Vorbiți graiul comun. Vă cer ajutorul. Pe planetă există un vrăjmaș al Ligii. Dacă-l primiți, Lumea aceasta nu va mai fi a voastră.

— Navă nu, zise Argilianul din stânga. Ceilalți doi păreau niște stalagmite.

— Atunci va trebui să le spun celorlalți Lorzi ai Ligii că Argilienii le-au înșelat încrederea și sunt nedemni de-a lupta în Războiul Care Va Veni?

Tăcere.

— Încrederea este fie de ambele părți, fie de niciuna, vorbe în graiul comun bărbatul încoronat cu fier.

— V-aș cere ajutorul dacă nu m-aș încrede în voi? Vreți cel puțin să trimiteți nava cu un mesaj pentru Kerguelen? Nu e nevoie să meargă cineva cu ea și să piardă anii; merge singură.

Din nou liniște.

— Navă nu, spuse cel din stânga, cu graiul lui scrâșnit.

— Vino, Lord Mogien, se răsuca Rocannon.

— Cei care-i trădează pe Lorzii Stelelor, rosti Mogien cu glasul lui limpede și arogant, încalcă înțelegeri străvechi. De multă vreme ne făuriți săbii, Argilienilor. Ele n-au ruginit.

Leși după aceea, alături de Rocannon, urmând călăuzele scunde și cenușii, care-i conduseră în tăcere până la trenuleț, prin labirintul de coridoare umede și strălucitoare, sus, la lumina zilei.

Călăriră vântul câțiva kilometri spre vest, părăsind teritoriul Argilienilor și coborâra pe malul unui râu ce străbătea o pădure, pentru a se sfătui.

Mogien simțea că-și abandonase oaspetele; nu era obișnuit ca generozitatea să-i fie stăvilită, și stăpânirea lui de sine era pusă la încercare.

— Viermi de pământ! exclamă el. Șobolani fricoși! Niciodată nu spun deschis ce-au făcut sau ce vor face. Toți Piticii sunt așa, chiar și Fiia. Deși în Fiia te poți încrede. Bănuiești că Argilienii au dat vrăjmașilor nava?

— De unde să știu?

— Ascultă-mă: n-o vor da nimănui dacă nu capătă de două ori prețul ei. Scule, odoare – nu se gândesc decât cum să adune cât mai multe... Ce voia să spună bătrânul, că încrederea trebuie să fie de ambele părți?

— Cred că poporul lui simte că a fost trădat de noi – de fapt, de Ligă. La început i-am încurajat, apoi, brusc, i-am abandonat pentru patruzeci și cinci de ani, nu le-am trimis niciun mesaj, i-am oprit să mai vină, le-am spus să se descurce singuri... Iar ideea a fost a mea, deși ei nu știu asta. La urma urmei, de ce mi-ar face un hatâr? Mă îndoiesc că au vorbit cu dușmanii. Însă chiar dacă au dat nava, n-ar însemna mare lucru. Vrăjmașul n-ar putea face nici măcar ceea ce aș fi făcut eu. Rocannon tăcu, cu umerii gârboviți, privind râul scânteietor.

— Rocannon, rosti Mogien, vorbindu-i pentru prima dată ca unuia din neamul său, în apropierea acestei păduri trăiesc verii mei de Kydor, un castel puternic, treizeci de oșteni Angyar și trei sate de smiromi. Ne vor ajuta să-i pedepsim pe Argilieni pentru neobrăzarea...

— Nu, zise apăsător pământeanul. Spune-le oamenilor tăi să fie atenți la mișcările Argilienilor, da; s-ar putea să fie cumpărați de dușmani. Însă nu se vor încălca tabu-uri și nici nu se vor purta războaie din cauza mea. Este inutil, în asemenea vremuri, Mogien, soarta unui singur om nu este importantă.

— Atunci, ridică tânărul chipul său întunecat, ce este?

— Lorzii mei, interveni Yahan, smiromul cel zvelt, printre copacii de colo este cineva. Arată spre malul opus al râului, unde între coniferele închise la culoare se zărea mișcându-se o pată de culoare.

— Fiia! exclamă Mogien. Priviți vântelegarii!

Cele patru animale priveau peste apă, cu urechile ciulite.

— Mogien, Lordul Hallanului, pășește cu prietenie pe drumurile Fiia!

Glasul răsună deasupra râului lat, zgomotos și puțin adânc, și deodată, pe malul celălalt, în jocul de lumini și umbre de sub arbori, apăru o siluetă micuță. Părea că dansează, în vreme ce petele de soare i se plimbau pe trup, pâlpâind și schimbându-se, obosind ochii care o priveau. Când se mișcă, Rocannon avu impresia că umblă pe suprafața apei, atât de lin se apropie, fără să tulbure vadul însořit. Vântelegarul dungat se ridică și merse, pășind ușor pe picioarele groase, cu oase goale, până la malul râului. Când Fianul ieși, uriașul animal își cobori capul, iar omulețul se întinse și scărpină urechile împlănite. După aceea, se îndreptă spre cei patru.

— Bun venit, Mogien, urmașul lui Hallan, plete-bălaie, purtător de sabie! Vocea era subțire și moale precum a unui copil, trupul – micuț și ușor, însă chipul nu era de copil. Bun-venit, oaspete al lui Hallan, Lord al Stelelor, Rătăcitor! Pentru o clipă ochii stranii, mari și deschiși la culoare, îl priviră pe fider.

— Fiia cunosc toate numele și veștile, surâse Mogien, însă micul Fian nu-i răspunse la zâmbet. Lucrul acesta era surprinzător chiar și pentru Rocannon, care vizitase o singură dată un sătuc al speciei, împreună cu o echipă de Cercetare.

— Oh, Lord al Stelelor, rosti glasul cel dulce, cine călărește corăbiile vântului care vin și ucid?

— Ucid... neamul tău?

— Tot satul meu, răspunse omulețul. Eu eram cu turmele pe dealuri. Am auzit cu mintea chemarea lor și am venit, dar ei erau în flăcări arzând și strigând. Erau două corăbii cu aripi rotitoare. Scui-pau foc. Acum sunt singur și trebuie

să vorbesc cu voce tare. În locul neamului meu, am în minte doar tăcere și foc. De ce s-a întâmplat așa, Lorzilor?

Privi de la Rocannon la Mogien. Amândoi tăceau. Se îndoi din mijloc, ca rănit de moarte, se ghemui și-și ascunse fața în palme.

Mogien se apropie de el, cu palmele pe mânerle săbiilor, tremurând de mânie.

— Jur acum răzbunare asupra celor care i-au ucis pe Fiia! Rocannon, cum se poate așa ceva? Fiia n-au spade, n-au avuții, n-au vrăjmași! Privește, tovarășii săi sunt morți cu toții, aceia cu care vorbea fără cuvinte, cei din neamul lui. Niciun Fian nu trăiește singur. El va muri singur. De ce le-au făcut rău?

— Ca să-și anunțe puterea, scrâșni Rocannon. Să-l ducem la Hallan, Mogien.

Lordul cel înalt îngenunche lângă făptura chircită.

— Fian, prieten al omului, călărește cu mine. Nu-ți pot vorbi în minte precum seminția ta, însă nu toate cuvintele zburătorilor sunt goale.

Încălecară în tăcere, Fianul urcat pe șaua înaltă, în fața lui Mogien, precum un copil, și cei patru telegari se ridicară iarăși în aer. Un vânt de ploaie dinspre miazăzi le ajută zborul, iar spre sfârșitul zilei următoare, sub bătaia aripilor armăsarului său, Rocannon zări scara de marmură ce suia prin pădure, Podul Genunii deasupra abilului verde și turnurile Hallanului pe fundalul amurgului.

Cei din castel, lorzi bălani și slujitori cu păr negru, se strânseseră în jurul lor, în curtea de zbor, povestind despre incendierea castelului dinspre răsărit, Reohan, și uciderea tuturor celor care trăiau acolo. Din nou, participaseră două elicoptere și câțiva bărbați înarmați cu lasarme; oștenii fermierii din Reohan, fuseseră măcelăriți înainte de-a izbuti să răspundă cu o singură lovitură. Cei din Hallan erau pe jumătate turbați de mânie, la care se adaugă uimirea simțită atunci când îl văzură pe Fian, călare alături de tânărul lor stăpân, și aflară motivul prezenței sale. Mulți dintre ei, locuitori ai celei mai nordice fortărețe Angien, nu-i mai întâlniseră pe Fiia, dar toți îi cunoșteau din legende, și

datorită puternicului Tabu care-i proteja. Un asalt, oricât de sângeros, asupra unuia din castelele Angyar se conforma cu natura lor războinică; însă un atac împotriva Fiia reprezenta o pângărire. Venerația și furia se contopiră în ei. În cursul serii, din camera lui situată în turn, Rocannon auzi tumultul din Sala cea Mare de jos, unde se adunaseră toți Angyar din Hallan, jurând distrugerea și nimicirea vrăjmașilor în torente de metafore și trăsnete de hiperbole. Angyar erau o rasă lăudăroasă: răzunătoare, încăpățânată, analfabetă și lipsită de orice forme ale persoanei întâi pentru verbul „a fi incapabil”. În legendele lor nu existau zei, ci numai eroi.

Peste vacarmul acela se auzi o voce apropiată, surprinzându-l pe Rocannon, a cărui mână tresări pe butonul radioului. Găsise, în sfârșit, banda de transmisiuni a inamicului. Un glas lătra întruna, vorbind o limbă necunoscută fiderului. Norocul ar fi fost prea mare ca dușmanul să vorbească galactica; existau sute de mii de graiuri în Lumile Ligii, ca să nu mai vorbim de planetele recunoscute, cum era chiar aceasta, sau de cele nedescoperite încă. Vocea începu să citească un șir de numere pe care Rocannon le înțelegea deoarece erau în cetiană, limba unei rase ale cărei cunoștințe matematice conduseseră la utilizarea generală în Ligă a matematicii și deci a numerelor cetiene. Bărbatul ascultă cât mai atent, dar în zadar; nu era decât o listă de numere.

Glasul se întrerupse brusc, lăsând doar bâzâitul electricității statice.

Rocannon privi către Fianul micuț, care ceruse să stea cu el, iar acum era așezat cu picioarele încrucișate și tăcut pe podeaua din piatră, lângă fereastră.

— Asta a fost vrăjmașul, Kyo.

Chipul Fianului era neclintit.

— Kyo, urmă fiderul - obiceiul cerea să te adresezi unui Fian cu numele Angyar al satului său, deoarece nu se știa cu siguranță dacă indivizii speciei aveau nume individuale - Kyo, dacă ai încerca, i-ai putea auzi cu mintea pe vrăjmași?

În scurtele însemnări făcute în decursul singurei vizite într-un sat Fian, Rocannon remarcase faptul că Specia I-B răspundea rareori direct la întrebările puse direct; și-și amintea perfect eschivările lor surâzătoare. Însă Kyo, rămas abandonat în teritoriul străin al graiului, îi răspunse pământeanului:

— Nu, Lord, vorbi el supus.

— Îi poți auzi pe alții dintre ai tăi, aflați în alte sate?

— Puțin. Dacă aş fi trăit printre ei, poate... Câteodată Fiia pleacă să locuiască și în alte părți. Se spune că, pe vremuri, Fiia și Gdemiar vorbeau cu mintea laolaltă, ca un singur popor, dar asta era demult. Se spune... Omulețul se opri.

— Știu, neamul tău și Argilienii sunt o singură rasă, deși acum urmați căi diferite. Ce se mai spune, Kyo?

— Cu mult, mult timp în urmă, prin miazăzi, în munții cei înalți, unde sunt locurile cenușii, trăiau cei care puteau vorbi în minte cu toate ființele. Străbunii, Cei Mai De Demult, puteau auzi toate gândurile... Însă noi am coborât din munți, am locuit în văi și peșteri și-am uitat calea mai grea.

Rocannon căzu pe gânduri. În sudul Hallanului nu există munți. Se ridică să ia *Manualul pentru Zona Galactică Opt*, unde existau hărți, când auzi ceva dinspre radioul lăsat deschis pe aceeași frecvență. Un glas, stins și îndepărtat, se înălța și cobora pe unde, dar vorbea în galactică:

— Numărul Șase, răspunde! Numărul Șase, răspunde! Sunt Foyer. Răspunde, Numărul Șase! După nenumărate repetări și pauze, continuă: Aici e Vineri. Nu, aici e Vineri... Sunt Foyer; ești pe recepție, Numărul Șase? FTL-urile sosesc mâine și doresc raport complet asupra secundarelor Șapte Șase și rețelelor. Lasă eşalonarea Detașamentului Estic. Mă auzi, Numărul Șase? Mâine comunicăm prin ansiblu cu Baza. Doresc urgent informațiile asupra secundarelor. Secundarele Șapte Șase. Nu-i nevoie.

Un val de paraziți acoperi vocea, iar când se auzi iarăși, nu se distingeau decât frânturi de cuvinte. Trecură lungi minute de paraziți, tăcere și fragmente de vorbire, apoi interveni un glas clar, discutând rapid în graiul necunoscut

folosit mai devreme. Vorbea întruna; nemișcat, cu mâna pe coperta *Manualului*, Rocannon asculta. Fianul stătea neclintit în umbrele din celălalt capăt al odăii. O pereche de numere duble se repetă de două ori; pământeanul desluși cuvântul cetian pentru „grade”. Deschise carnetul și scrisse cifrele; după aceea, continuând să asculte, căută hărțile lui Fomalhaut II în *Manual*

Numerele notate erau 28°28-121°40. Dacă ar fi reprezentat coordonate de latitudine și longitudine... Rămase deasupra hărților, așezând de câteva ori vârful creionului pe locuri situate în ocean. Apoi, încercând 121 vest cu 28 nord, nimeri în sudul unui lanț muntos, aflat la jumătatea continentului Sudvest. Rămase locului, privind harta. Vocea din radio amuțise.

— Lord al Stelelor?

— Cred că mi-au spus unde sunt ei. Poate... Și acolo au un ansiblu. Ridică privirea spre Kyo, dar fără să-l zărească, și o coborî iarăși asupra hărții: Dacă sunt acolo... dacă aş putea ajunge la ei, să le zădărnicesc jocul, dacă aş putea transmite Ligii măcar un singur mesaj prin ansiblu...

Continental Sudvest fusese cartografiat numai aerian; erau schițate doar lanțurile muntoase și principalele râuri – dincolo de țărmuri se întindeau sute de kilometri de necunoscut. Și o țintă numai presupusă.

— Totuși, nu pot sta așa, continuă fiderul. Înălță din nou ochii, întâlnind privirea limpede, neînțelegătoare a omulețului.

Începu să străbată înainte și înapoi podeaua de piatră a încăperii. Radioul suiera și pâraia.

Deținea un singur atu: faptul că dușmanii nu știau de el. Credeau că întreaga planetă le aparține. Constituia însă unicul său avantaj.

— Mi-ar plăcea să-i lovesc cu armele lor, spuse Rocannon. Cred că voi încerca să-i găsesc. În ținuturile sudice...

Străinii aceștia, Kyo, i-au ucis pe ai mei, așa cum au făcut și cu neamul tău. Am rămas amândoi singuri, vorbind un grai care nu este al nostru. Tovărășia ta m-ar bucura.

Nu știu de ce făcuse propunerea aceea.

Umbra unui surâs străbătu chipul Fianului. Își ridică brațele. În sfeșnicele de pe ziduri, flăcările lumânărilor se aplecară, pâlپăiră și-și schimbară culoarea.

— Se prorocea că Rătăcitorul își va alege tovarăși, vorbi el. Pentru o vreme...

— Rătăcitorul? întrebă Rocannon, dar de această dată Fianul nu-i răspunse.

III

Doamna Castelului traversă sala cea înaltă, foșnindu-i rochia pe piatră. Vârsta îi întunecase și mai mult obrazul, transformându-l în negrul unei icoane; părul bălai era acum alb. Păstra încă frumusețea neamului. Rocannon se înclină și rosti cu ceremonia Angyar:

— Bun găsit, Lady a Hallanului, fiica lui Durhal, Haldre cea Bălană!

— Bun venit, Rocannon, oaspete al meu, răspunse ea privindu-l calmă. Precum cele mai multe femei, și toți bărbații Angyar, ea era mult mai înaltă decât pământeanul: Spune-mi, pentru ce pleci spre miazăzi?

Continuă să pășească lin prin sală, iar Rocannon mergea alături de ea. În jurul lor era penumbră și piatră, tapiserii închise la culoare atârinate de pereții înalți, lumină rece de dimineață, pătrunsă prin lucarne și strecurată printre grinzile negre de sus.

— Plec să-mi caut vrăjmașii, Lady.

— Și când îi vei găsi?...

— Nădăduiesc să pătrund în... în castelul lor și să mă slujesc de... de purtătorul lor de mesaje, pentru a înștiința Liga că ei se află aici, pe această lume. Ei se ascund aici și sunt foarte greu de găsit; lumile sunt tot atât de numeroase cât firele de nisip pe țărmul mării. Totuși, trebuie căutați. Au făcut rău aici și vor face și mai mult rău pe alte lumi.

Haldre încuviință din cap.

— Este adevărat că dorești să pleci cu puțini însoțitori?

— Da, Lady. Drumul este lung și trebuie traversată marea. Iar înaintea puterii lor, singura mea nădejde este iscusința, nu forța.

— Îți va trebui și altceva decât iscusința, Lord al Stelelor, vorbi femeia. Fie, îți voi da patru smiromi credincioși, dacă îți este de ajuns, doi vântelegari de povară și șase înșeuăți, unul sau doi arginți dacă barbarii din ținuturile străine îți vor cere plată pentru găzduire, și pe fiul meu Mogien.

— Mogien mă va însoți? Darurile tale sunt neprețuite, Lady, însă acesta este cel mai de seamă!

Haldre îl fixă cu privirea ei limpede, tristă și neiertătoare.

— Mă bucură mulțumirea ta, Lord al Stelelor, își relua plimbarea alături de bărbat: Mogien râvnește să meargă, de dragul tău și al aventurii; iar tu, un lord pornit într-o călătorie dintre cele mai periculoase, îi dorești tovărășia. De aceea, cred că-și poate urma calea. Însă îți spun acum, în această dimineață, în Sala Lungă, pentru ca să-ți amintești și să nu te temi de dojana mea dacă te vei întoarce: nu cred că el te va însoți pe drumul de înapoiere.

— Lady, dar el e moștenitorul Hallanului...

Femeia tăcu, continuând să meargă, se întoarce în capătul sălii, sub o tapiserie înnegrită de vreme, pe care uriași înaripați se luptau cu bărbați cu păr auriu, și într-un târziu spuse:

— Hallan va găsi alți stăpâni. Glasul îi era liniștit, amar și rece: Voi, Lorzii Stelelor, sunteți iarăși în mijlocul nostru, aducând războaie și căi noi. Reohan este țărână; cât va mai dăinui Hallan? Lumea însăși a devenit un fir de nisip pe țărmul nopții. Acum toate se schimbă. Eu știu însă un lucru: deasupra neamului meu plutește întunericul. Mama, pe care ai cunoscut-o, s-a pierdut, cu mintea răătăcită, prin păduri, tata a fost ucis în luptă, soțul meu, prin viclenie; iar când mi-am purtat fiul, sufletul îmi jelea înapoia bucuriei, știind că viața lui va fi scurtă. Pentru el durerea aceasta nu există; este un Angyar și poartă săbiile cu două tăișuri. Dar din întunericul acesta, partea mea este de-a conduce singură un domeniu în paragină, de-a trăi, și-a trăi, și-a trăi mai mult decât ei toți...

Tăcu îndelung, apoi urmă:

— Pentru a-ți cumpăra propria viață, sau calea, vei avea nevoie de bogății mult mai mari decât ale mele. Ia-l! Ți-l dau ție, Rocannon, nu lui Mogien. Pentru tine, colierul nu-i înnegurat. N-a fost, oare, al tău, cândva, în orașul aflat dincolo de noapte? Pentru noi a însemnat doar povară și umbră. Ia-l înapoi, Lord al Stelelor, folosește-l drept răscumpărare sau prinos.

Desfăcu din jurul gâtului colierul de aur cu piatra cea mare și vineție, care o costase viața pe mama ei, și-l întinse către Rocannon. Bărbatul îl luă, auzind aproape cu teamă zornăitul slab și rece al verigilor din aur, și ridică ochii spre Haldre. De la înălțimea ei, femeia îl privi cu ochii de o nuanță albastru-închis în penumbra limpede a sălii:

— Acum, ia-l pe fiul meu cu tine, Lord al Stelelor, și urmează-ți calea. Fie ca vrăjmașii tăi să moară fără moștenitori.

Luminile torțelor, fumul și umbrele din curtea de zbor a castelului, glasurile animalelor și oamenilor, larma și tumultul, toate rămaseră dedesubt după câteva lovituri de aripi ale armăsarului călărit de Rocannon. Înapoia lor, Hallanul era un punctuleț de lumină pe întinderea întunecată a colinelor și nu se auzea decât vuietul aerului, în vreme ce aripile mari, pe jumătate întrezărite, se ridicau și coborau. Spre răsărit cerul era alburiu, și Steaua Mare ardea ca un cristal strălucitor, vestind soarele, însă revărsatul zorilor avea să vină mai târziu. Noaptea și ziua, zorile și amurgul erau maiestuoase și lipsite de grabă pe planeta aceasta, ce se rotea în jurul axei în treizeci de ore. Iar anotimpurile erau, de asemenea, lungi; azi începea echinocțiul de primăvară și urmau patru sute de zile de primăvară și vară.

— Vor cânta despre noi în castele, rosti Kyo, aflat pe șa în spatele lui Rocannon. Vor cânta cum Rătăcitorul și tovarășii săi au călărit pe cer, spre miazăzi, în penumbra dinaintea primăverii...

Chicoti.

Dedesubt, dealurile și câmpiile bogate ale Angienului se iveau precum un peisaj pictat pe o mătase gri, luminându-se puțin câte puțin, strălucind viu în cele din urmă, în culori și umbre, pe măsură ce soarele măreț se înălța îndărătul lor.

La amiază, poposiră pentru câteva ore lângă râul al cărui curs spre sud-vest îi călăuzea către mare; când începu să amurgească, se îndreptară spre un castel micuț, ridicat pe vârful unui deal, asemenea tuturor castelelor Angyar, lângă

o meandă a albiei. Fură întâmpinați cu căldură de stăpânul locului și familia lui. Bineînțeles, curiozitatea le rodea pe gazde la vederea unui Fian călărind un vântelegar alături de Lordul Hallanului, patru smiomi și un bărbat ce vorbea cu accent straniu, îmbrăcat aidoma unui lord dar fără să poarte săbii, și cu chipul alb ca de smirom. În realitate, între cele două castele, Angyar și Olgyor, existau mai multe amestecuri decât acceptau să recunoască cei mai mulți Angyar; puteai întâlni războinici cu pielea ca fildeșul și slujitori bălai; dar acest „Rătăcitor” era mult prea ieșit din comun. Nedorind răspândirea zvonurilor privitoare la prezența lor pe planetă, Rocannon rămase tăcut, iar gazda nu îndrăzni să-l iscodească pe urmașul lui Hallan; de aceea, dacă a aflat vreodată cine fuseseră ciudații săi oaspeți, a fost numai peste ani de zile, din cântecele menestrelilor.

Ziua următoare trecu în același fel pentru cei șapte tovarăși, călărind vântul, fără odihnă... își petrecură noaptea într-un sat Olgyor de lângă râu, iar în cea de-a treia zi ajunseră deasupra unor ținuturi noi, chiar și pentru Mogien. Curbându-se spre sud, râul făcea coturi și meandre, dealurile coborau lin în câmpii întinse, iar hăt departe, pe cer, se întrezărea o oglindire alburie și sclipitoare. Către sfârșitul zilei, zăriră un castel ridicat pe o faleză albă, dincolo de care se întindeau, cât vedeai cu ochii, lagune și nisip sur, urmate de mare.

Descălecând, amorțit și obosit, cu capul vuindu-i de zbor și vânt, Rocannon se gândi că era cea mai jalnică așezare Angyar văzută de el: o îngrămădire de colibe asemănătoare unor pui golași, ghemuite sub aripile unei fortărețe scunde, cu aspect coșcovit. De pe ulicioarele înguste îi priveau smiomi scunzi și palizi.

— Parcă s-au împerecheat cu Argilienii, rosti Mogien. Aceea este poarta, iar locul se numește Tolen, dacă nu cumva vântul ne-a purtat în altă parte. Hei! Lorzi ai Tolenului, oaspetele este înaintea porții voastre!

Din castel nu se auzea niciun sunet.

— Poarta Tolenului se leagănă în vânt, vorbi Kyo, și văzură că, într-adevăr, poarta din bârne prinse în legături

de bronz se mișca în țâțânii ei, împinsă de briza rece care sufla prin sătuc. Mogien o deschise cu vârful spadei. Înăuntru era beznă, freamăt de aripi și un iz de mucegai.

— Lorzii Tolenului nu și-au așteptat oaspeții, spuse Mogien. Ei bine, Yahan, vorbește cu nepricopsiții și găsește-ne adăpost peste noapte.

Tânărul smirom se întoarse către oamenii adunați în capătul opus al curții castelului. Unul dintre ei își adună curajul, înaintă, aplecându-se întruna și mergând într-o parte precum o creatură acoperită cu alge de pe plajă, apoi vorbi umil cu Yahan. Rocannon înțelegea trunchiat dialectul Olgyor, și înțelese că bătrânul afirma că satul n-avea o locuință corespunzătoare pentru *pedanar*, orice ar fi fost aceștia. Smiromul cel înalt, Raho, i se alătură lui Yahan și interveni cu asprime, însă bătrânul continuă să se încline și să mormăie până când, în cele din urmă, Mogien își pierdu răbdarea. Eticheta Angyar nu-i dădea dreptul să vorbească cu servii unei proprietăți străine, dar el scoase o sabie din teacă și o ridică, sclipitoare, în lumina rece. Moșneagul deschise brațele tânguindu-se, se întoarse și dispăru, schiopătând, pe ulițele întunecate ale satului. Călătorii îl urmară, aripile telegarilor atingând acoperișurile scunde din stuf.

— Kyo, ce sunt pedanarii?

Omulețul surâse.

— Yahan, ce înseamnă cuvântul acela: *pedanar*?

Smiromul, un tânăr prietenos și sincer, se foi stânenit:

— Păi, Lord, un *pedan* este... unul care umblă între oameni.

Rocannon încuviință, culegând și fărâma aceea de informație. Pe vremea când studia rasele acestea, îl interesa și religia lor; părea că nu dețin niciun fel de credințe. Totuși, erau destul de naivi. Considerau vrăjile, blestemele și puterile drept fenomene normale, iar relația lor cu natura era profund animistă; însă nu avea zeități. Totuși, termenul acela aducea a supranatural. Nici nu-i trecuse prin minte că se referea chiar la el.

Primiră adăpost în trei colibe sărăcicioase, iar vântelegarii, mult prea voinici pentru a intra în vreuna din locuințe, trebuiră legați afară. Animalele se strânseseră laolaltă, zbârlindu-și blana din cauza brizei tăioase. Armăsarul dungat al lui Rocannon zgreptănă peretele și se tângui, miorlăind, până ce Kyo ieși și-l scărpină după urechi.

— Îl așteaptă lucruri și mai rele, sărmanul, rosti Mogien, așezându-se lângă Rocannon în fața vetrei. Ei urăsc apa.

— În Hallan, spuneai că nu vor zbura peste mare, iar oamenii aceștia cu siguranță că n-au corăbii ca să-i transporte. Cum vom traversa canalul?

— Mai ai desenul acela al pământului? întrebă Mogien. Angyar n-avea hărți, și Mogien era fascinat de atlasul realizat de Misiunea Geografică în *Manual*. Rocannon scoase cartea din săculețul vechi de piele, pe care îl purta în toate lumile, și care conținea puținele obiecte avute asupra lui în Hallan, în momentul distrugerii navei – *Manualul* și carnețelele, costumul și arma, trusa medicală și radioul, un joc de șah terrian și un volumaș uzat de poezie Hainish. La început, ținuse acolo și colierul cu safir, dar cu o noapte în urmă, obsedat de valoarea podoabei, cususe nestemata într-o punguliță din piele moale de barilor și-și atârnase lanțul în jurul gâtului, sub cămașă și mantie, ca o amuletă ce nu putea fi pierdută decât odată cu capul.

Mogien urmări cu degetul său prelung contururile celor două Continente Vestice, acolo unde se aflau față în față: extremitatea sudică a Angienului, cu cele două golfuri adânci și un promontoriu masiv între ele; iar de cealaltă parte a canalului – capul nordic al Continentului Sudvest, căruia Mogien îi spunea Fiern.

— Aici ne aflăm noi, zise Rocannon, indicând vârful promontoriului cu un oscior din pește măncat la cină.

— Iar aici, dacă țărănoii aceștia mănăcatori-de-pește spun adevărul, este un castel numit Plenot. Mogien așeză un alt oscior cam la un centimetru în estul primului și le studie: cam așa arată un turn văzut de sus. Când mă voi întoarce în Hallan, voi trimite o sută de bărbați pe telegari să

privească pământul din zbor și din desenele lor vom săpa în stâncă o imagine uriașă a întregului Angien. În Plenot trebuie să existe corăbii – probabil și cele ale Tolenului, pe lângă ale lor. Era război între acești doi lorzi scăpătați, și de aceea Tolenul este acum locuit numai de vânt și noapte. Așa i-a spus bătrânul lui Yahan.

— Plenot ne va împrumuta corăbii?

— Plenot nu ne va *împrumuta* nimic. Lordul de acolo este un Rebel. În codul complex al relațiilor dintre domeniile Angyar, aceasta înseamnă un lord surghiunit de ceilalți, un proscris, nerespectând regulile ospitalității, reprimării sau restituirii.

— Are numai doi vântelegari, zise Mogien, desfăcându-și centura săbiilor. Iar despre castelul lui se spune că este construit din bârne.

În dimineața următoare, pe când călăreau vântul spre castelul din lemn, un străjer îi observă aproape în aceeași clipă când ei zăriră turnul. Curând după aceea, cei doi armăsari ai castelului se înălțară, dând roată foișorului; apoi întrezăriră siluete mici, cu arcuri, îndărătul ambrazurilor. Cu siguranță, un Lord Rebel nu se aștepta la prieteni. Rocannon înțelese atunci de ce castelele Angyar erau complet acoperite, întunecate și cavernoase pe dinăuntru, însă protejate de un dușman ce ataca din aer. Plenot era micuț, chiar mai primitiv decât Tolen, neavând un sat de smiromi, cocoțat pe niște stânci negre deasupra oceanului; dar așa sărăcăcios cum era, încrederea lui Mogien că putea fi cucerit de șase bărbați părea exagerată. Rocannon verifică chingile de coapsă ale harnașamentului său, schimbă priza pe mânerul lancei de luptă primite de la Mogien, apoi își blestemă norocul. Acela nu era un loc pentru un etnolog de patruzeci și trei de ani.

Mult înălțat pe armăsarul său negru, Mogien ridică lancea și răcni. Telegarul lui Rocannon plecă fruntea și iuți înaintarea. Aripile negre-cenușii străfulgerau în sus și-n jos, precum o morișcă; trupul prelung, gros și ușor, era încordat, pulsând sub bătăile inimii. Vântul şuiera pe lângă urechi, iar turnul acoperit cu paie al Plenotului părea că se

năpustește către ei păzit de doi grifoni cabrați. Rocannon se ghemui pe spinarea vântelegarului, pregătindu-și sulita lungă. Se simțea cuprins de încântare, de-o fericire de mult uitată; râse, călărind vântul. Foișorul se legănă, apropiindu-se împreună cu cei doi străjeri înaripați, și deodată, cu un răcnet strident și asurzitor, Mogien azvârli lancea - un fulger argintiu prin aer. Izbi drept în piept un călăreț, rupându-i chingile coapselor cu forța loviturii și aruncându-l peste armăsarul său într-un arc perfect și lent către talazurile ce se spărgeau de stâncile aflate o sută de metri mai jos. Mogien țâșni pe lângă telegarul fără călăreț și angajă lupta cu celălalt străjer, apropiindu-se și încercând să lovească cu spada, pe lângă lancea folosită de potrivnicul său la împuns și parat.

Cei patru smiromi se roteau în jur pe bidiviii lor albi și suri, aidoma unor ulii teribili, gata să ajute, dar neintervenind în duelul lordului lor, planând destul de sus pentru ca arcașii din turn să nu poată străpunge cuirasa din piele de pe pânțelele animalelor. Totuși, în mod neașteptat, toți patru se năpustiră asupra dueliștilor, răcnind acel strigăt de luptă care-ți spărgea urechile. Pentru un moment, în văzduh fu un nor de aripi albe și oțel sclipind. Din mijlocul lor se prăbuși o siluetă, ce părea că încearcă să-și găsească un loc cât mai confortabil, întorcându-se într-o parte și alta cu membre inerte, până când izbi acoperișul castelului și lunecă pe stâncile ascuțite de dedesubt.

Acum, Rocannon văzu de ce se intervenise în duel: adversarul încălcase regulile și lovise telegarul. Acesta, cu sângele purpuriu pătându-i o aripă neagră, se opintea din răspuțeri să zboare spre dunele de pe țărm. Înaintea lui porniseră smiromii, urmărind cei doi armăsari lipsiți de călăreți, care încercau să revină în grajdurile lor din castel. Etnologul le tăie calea, conducându-și telegarul peste acoperișurile castelului. Îl văzu pe Raho prinzându-l pe unul, cu o azvârlitură lungă a arcanului său, și în aceeași clipă simți o înțepătură în picior. Zvâcnetul lui îl sperie pe telegarul excitat; îl struni prea violent, iar acesta își arcui

spinarea și, pentru prima dată de când îl călărise, începu să se cabreze, dansând și sărind pe vânt, deasupra castelului. Săgețile curgeau în jurul lui precum o ploaie răsturnată. Smiromii și Mogiem, călare pe un armăsar galben cu ochi sălbatici, țâșniră pe lângă el, răcnind și râzând. Telegarul său se potoli și-l urmă.

— Prinde, Lord al Stelelor! strigă Yahan și o cometă cu coadă neagră se arcui către el. O prinse cu un gest reflex și văzu că era o torță cu rășină aprinsă; se alătură celorlalți, rotindu-se în apropierea foișorului și încercând să-i incendieze acoperișul din paie și bârnele de lemn.

— Ai o săgeată pe piciorul stâng, răcni Mogien, trecând pe lângă Rocannon, iar fiderul hohoti isteric și azvârli torța printr-o ambrazură. Țintit! zbieră moștenitorul Hallanului și se prăvăli înspre acoperișul foișorului, înălțându-se după aceea, urmat de o vâlvătaie uriașă.

Yahan și Raho reveniseră cu alte torțe fumegânde, pe care le aprinseseră undeva pe dune, și acum le aruncau oriunde zăreau paie sau lemn. Turnul ardea precum o arteziană de scânteii, iar vântelegarii iritați de strunirile permanente și de scântelele pișcătoare continuau să pice spre acoperișurile castelului, producând un vuiet sacadat, înspăimântător. Ploaia ascendentă de săgeți încetase, și în curtea interioară apăru un bărbat, purtând pe cap un soi de taler din lemn și ridicând în mâini o oglindă, cum i se păru la început lui Rocannon; de abia mai târziu își dădu seama că era un blid umplut cu apă. Trăgând hățurile calului galben, care continua să tragă la grajd, Mogien se opri deasupra bărbatului și rosti:

— Vorbește iute! Oamenii mei pregătesc torțe noi!

— Al cărui domeniu, Lord?

— Hallan!

— Lordul-Rebel al Plenotului cere timp să stingă focurile, Lord al Hallanului!

— Îl acord, în schimbul vieților și avuțiilor celor din Tolen.

— Așa să fie, strigă bărbatul și, continuând să țină vasul cu apă deasupra capului, intră în castel. Atacatorii se retraseră pe dune, privindu-i pe cei din Plenot, care se

năpustiră, afară, acționând pompa și organizând un lanț viu pentru transportul găleților cu apă din mare. Foișorul arse, dar salvară zidurile și odăile. Erau în jur de douăzeci, inclusiv câteva femei. După ce potoliră incendiul, câțiva dintre ei ieșiră pe poartă, traversară limba de piatră și urcară dunele. În frunte mergea un bărbat înalt și subțire, cu tenul măsliniu și părul învăpăiat de Angyar; era urmat de doi ostași, încă purtând coifurile acelea asemănătoare unor talgere, și de șase bărbați și femei în zdrențe privind sfioși în jur. Bărbatul cel înalt ridică în palme castronul din lut, umplut cu apă:

— Sunt Ogoren de Plenot, Lord Rebel al acestui domeniu.

— Iar eu sunt Mogien, moștenitorul Hallanului.

— Viețile celor doi din Tolen îți aparțin, Lord. Făcu semn către grupul dindărătul său: Nu avem lucruri de preț în castel.

— Există două corăbii, Lord Rebel.

— Dragonul zboară dinspre miazănoapte și vede tot, mormăi posac Ogoren. Corăbiile Tolenui sunt ale voastre.

— Iar voi veți primi înapoi vântelegarii, atunci când ele se vor găsi la cheiul Tolenui, spuse Mogien cu generozitate.

— Cum se numește celălalt lord, ce cu cinste m-a învins? Întrebă Ogoren privind spre Rocannon, care era îmbrăcat în armura din bronz purtând însemnele Angyar, dar fără săbii. Mogien se uită și el către prietenul său, și pământeanul răspunse cu primul nume venit în minte, cel cu care-l întâmpinase Kyo - „Olhor”, Rătăcitorul.

Ogoren îl cercetă curios, apoi se plecă înaintea lor și rosti:

— Vasul este plin, Lorzi. Fie ca apa să nu se risipească și nicio înțelegere să nu se destrame!

Lordul Rebel se întoarse și porni, urmat de cei doi oșteni, spre castelul fumegând, fără să mai privească prizonierii eliberați.

— Duceți-mi vântelegarul acasă, li se adresă Mogien, este rănit la aripă. Încălecă după aceea șargul din Plenot și se înălță în văzduh. Rocannon îl urmă, privind peste umăr

către grupul mic și zdrențăros, care începuse drumul lung spre propriul lor castel devastat.

Până ajunse în Tolen, excitarea provocată de luptă îi dispăruse și-și blestema iarăși soarta. Când descălecăse pe dune, văzuse într-adevăr coada unei săgeți ieșindu-i din gamba piciorului; rana nu-l duruse, până trăsese săgeata afară, fără să se uite dacă vârful nu era ghimpat. Fusesse; Angyar nu-și otrăveau săgețile, însă exista pericolul unei infecții. Molipsit de curajul tovarășilor săi, îi fusese rușine să poarte impermstraiul protector, și aproape invizibil, pentru atacul asupra castelului. Îmbrăcat într-o armură ce putea rezista unei lasarme, putea muri în bordeiul acela nenorocit, din cauza unei săgeți cu vârful din bronz. Dorea să salveze o planetă, însă nu-și putea apăra propria lui piele.

Smiromul mai vârstnic din Hallan, un bărbat scund și tăcut, pe nume lot, intră, îngenunche fără un cuvânt și, cu blândețe, spală și bandajă rana lui Rocannon. Fu urmat de Mogien, îmbrăcat încă în ținută de luptă, părând înalt de trei metri datorită coifului cu creastă, și cu spatele lat de un metru și jumătate, impunător prin umerii rigizi ai mantiei. Înapoia lui venea Kyo, tăcut precum un copil între oștenii unei rase mai puternice. Intrară apoi Yahan, Raho și tânărul Bien, astfel încât coliba pârai din încheieturi atunci când se ghemuiră cu toții în jurul vetrei. Yahan umplu șapte cupe ferecate în argint, iar Mogien le trecu, solemn, din mână în mână. Băură. Fiderul începu să se simtă mai bine. Lordul Hallanului întrebă de rană, și Rocannon se simți mult mai bine. Continuară să bea vaskan, în vreme ce chipurile temătoare și pline de admirație ale sătenilor apăreau fugăr în cadrul ușii, pe fundalul amurgului. Rocannon se simțea bun la suflet și viteaz. Mâncară, și băură iarăși, apoi. În cocioaba ce mirosea a fum, pește fript, unsoare de harnașament și sudoare, Yahan se ridică, ținând în mână o liră de bronz cu coarde din argint, și cântă. Cântă despre Durholde de Hallan, care a eliberat prizonierii din Korhalt, în vremea Lordului Roșu, lângă smâncurile Born; iar după ce cântase despre neamul fiecărui luptător din bătălia aceea și despre fiecare lovitură dată, Yahan continuă cu punerea în

libertate a celor din Tolen și incendierea Turnului Plenot, despre torța Rătăcitorului fulgerând prin ploaia de săgeți, despre lovitura măiastră a lui Mogien, moștenitorul Hallanului, lancea azvârlită prin vânt care-și găsisese ținta precum neiertătoarea suliță a lui Hendin în zilele de odinioară. Rocannon stătea amețit și mulțumit, purtat de fluviul cântecului, simțindu-se acum pe de-a-ntregul implicat, legat prin sângele vărsat în lumea aceea, unde venise ca străin peste hăurile nopții. Abia atunci își dădu seama de prezența micuțului Fian, zâmbind straniu și liniștit, lângă el.

IV

Sub aburii ploii, marea se întindea cu valuri prelungi, cețoase. Lumea era lipsită de orice culoare. Doi vântelegari, cu aripile legate și înlănțuiți la pupa barcazului, scheunau și chirăiau, iar peste valuri, prin ploaie și ceață se auzea un ecou tânguitor venind din cealaltă ambarcațiune.

Rămăseseră multe zile în Tolen, așteptând până ce rana lui Rocannon se vindecă și armăsarul negru putu iarăși să zboare. Deși acestea constituiau motive serioase pentru amânare, adevărul era că Mogien șovăia să plece, să traverseze marea. Cutreiera de unul singur nisipurile cenușii dintre lagunele de sub Tolen, luptându-se poate cu presentimentul încercat de mama lui, Haldre. Lui Rocannon îi spunea doar că sunetul și vederea talazurilor îi apăsau inima. Când, în cele din urmă, vântelegarul cel negru se tămădui pe deplin, hotărî, în mod neașteptat, să fie trimis înapoi la Hallan, împreună cu Bien, parcă încercând să salveze ceva de valoare înaintea primejdiei. Deciseseră de asemenea să lase caii de povară, cu o parte din încărcătură, bătrânului Lord al Tolenului și nepoților săi, care se cățarau peste tot, străduindu-se să peticească pereții găunoși ai castelului. Acum, în cele două barcazuri cu prova în formă de dragon, pe marea brăzdată de ploaie, navigau doar șase călători și cinci telegari, toți uzi, și cei mai mulți protestau.

Ambarcațiunea era condusă de doi pescari morocănoși din Tolen. Yahan încerca să-i aline pe armăsari, cu o baladă lungă și monotonă, jelind un lord de multă vreme ucis; Rocannon și Fianul, înveșmântați în mantii, cu glugile lăsate până deasupra ochilor, stăteau la provă.

— Kyo, cândva ai pomenit de munții din miazăzi...

— Ah, da, rosti omulețul, privind iute spre nord, unde coasta Angienului dispăruse în ceață.

— Știi ceva despre cei care locuiesc în continentul sudic... în Fiern?

Manualul nu-i era de mare ajutor; la urma urmei, își adusese aici echipa de Cercetare tocmai pentru a rezolva petele albe ale cărții. Se postulau cinci Ființe cu Inteligență Dezvoltată, dar erau descrise numai trei: Angyar/Olgyor, Fiia și Gdemiar, precum și o specie non-umanoidă, descoperită pe uriașul Continent Est, pe partea opusă a planetei. Referințele asupra Continentului Sudvest erau la nivelul zvonurilor lor: *Specie neconfirmată? 4: Umanoizi uriași trăind în orașe întinse (?) Specie neconfirmată? 5: Marsupiale înaripate*. Toate acestea erau la fel de utile ca și Kyo, care adeseori părea că-l consideră pe etnolog atotștiutor, iar acum răspunse precum un elev silitor:

— În Fiern trăiesc Neamurile Străbune, nu?

Rocannon se mulțumi să privească spre sud, spre pâclele ce ascundeau ținuturile necunoscute, în vreme ce animalele legate jeleau, iar ploaia perfidă i se strecura după ceafă, înfiorându-l.

La un moment dat în decursul traversării, i se păruse că aude pe deasupra țăcănitul unui elicopter și se bucurase că negura îi ascundea; apoi ridicase din umeri. De ce să se ascundă?

Forța armată care folosea planeta drept bază în războiul interstelar nu s-ar fi speriat prea tare la vederea a zece bărbați și cinci feline de mărimea unor cai, legănându-se sub burniță, în două barcaze șubrede...

Continuau să înainteze, într-un peisaj monoton de ploaie și valuri. Din ocean se înălța o ceață întunecată. Trecu o noapte lungă și rece. Zorile cenușii dezvăluiră tot pâclă, bură și talazuri. Apoi, brusc, cei doi matrozi posaci din fiecare ambarcațiune tresăriră, cârmuind și privind *atent înainte*. O *stânca înaltă se ridică* deasupra călătorilor, întrezărindu-se parțial printre șuvițele de ceață. Ocolind-o, zăriră bolovani și arbuști piperniciți, agățați mult deasupra velelor.

Yahan tăifăsuise cu unul din pescari.

— Spune ca vom trece de gura unui fluviu, dincolo de care se află singurul țărm unde se poate debarca.

Chiar în timp ce vorbea, stânca uriașă dispăru înapoi în negură și o pâclă mai deasă se învălătuci deasupra barcázului care scârțâi, când un alt curent submarin îi izbi chila. Dragonul rânjind de la provă se zgâlțâi și se răsuci. Văzduhul era alb și opac; apa, bolborosind și clocotind de jur împrejur, căpătase o culoare roșie, opacă. Matrozii comunicau între ei prin răcnete.

— Fluviul s-a revărsat din matcă, explică Yahan. Încearcă să se întoarcă... Țineți-vă!

Rocannon prinse brațul lui Kyo, și barca derivă, apoi tangă și se răsuci, lovită de curenți transversali, executând un fel de dans nebunesc, în vreme ce matrozii se luptau s-o țină pe loc; jerbe de spumă acoperiră marea, iar vântelegarii se zbătură, străduindu-se să-și elibereze aripile, și mârâiră îngroziți.

Dragonul părea că-și regăsise echilibrul inițial, când o rafală de vânt și ceață legănă ambarcațiunea nestrunită și o aplecă lateral. Vela lovi apa cu un pocnet, rămase parcă încleiată și trase barcázul după ea. Apa stacojie și caldă se înălță până lângă chipul pământeanului și-i umplu gura, nările, ochii. Încleștându-se cu disperare de ceva, bărbatul se luptă să regăsească aerul. Când ieși la suprafață văzu că strângea brațul Fianului, și cei doi înotară prin marea dezlănțuită, caldă aidoma sângelui, care-i legăna, îi răsucea și-i îndepărta tot mai mult de barca răsturnată. Rocannon răcni după ajutor, însă glasul îi muri, absorbit de liniștea ceții. Exista oare un țărm - încotro, cât de departe? Înotă înspre forma tot vagă a epavei, târându-l pe Kyo după el.

— Rocannon!

Prova-dragon a celuilalt barcáz apăru rânjind din haosul orbitor. Mogien sări peste bord, luptând împotriva curenților, strângându-i cu o frânghie mâinile și legându-l pe omuleț peste piept. Rocannon zări perfect chipul tânărului, sprâncenele arcuite și părul blond, întunecat acum de apă. Fură ridicați la bord; Mogien, ultimul.

Yahan și unul dintre pescari fuseseră salvați imediat. Celălalt matroz și cei doi vântelegari se înecaseră, prinși sub ambarcațiune. Acum intraseră destul de mult în golf,

iar curenții și vânturile din zona estuarului slăbiseră ca intensitate. Ticsit cu bărbații uzi learcă și tăcuți, barca se lega prin apa arămie și trâmbele de ceață.

— Rocannon, cum se face că nu ești ud?

Încă amețit, etnologul își privi hainele îmbibate de apă, fără să înțeleagă. Zâmbind și tremurând de frig, Kyo răspunse în locul lui:

— Rătăcitorul purta a doua piele.

Rocannon înțeluse atunci și-i arătă lui Mogien „pielea” imperstraiului său, pe care-l îmbrăcase în decursul ultimei nopți, pentru a-i ține de cald, lăsând dezvelite numai palmele și capul. Costumul acesta îi mai rămăsese, ca și Ochiul Mării, încă tăinuit pe pieptul lui; dar radioul, hărțile, arma, toate celelalte legături cu propria sa civilizație nu mai existau.

— Yahan, te vei înapoia în Hallan.

Stăpânul și slujitorul stăteau unul înaintea celuilalt pe țărmul ținutului sudic, cu valurile clipocind la picioare, prin pâclă. Yahan nu răspunse.

Erau acum șase călăreți, cu trei vântelegari. Kyo putea merge cu un smirom și pământeanul cu celălalt, însă Mogien era un bărbat mult prea masiv pentru a călări alături de cineva pe distanțe lungi; pentru a-i cruța pe armăsari, al treilea smirom trebuia să revină cu barca la Tolen. Mogien hotărâse ca acela să fie Yahan, cel mai tânăr.

— Nu te trimit îndărăt pentru vreo greșală sau neascultare, Yahan. Acum, du-te... pescarii așteaptă.

Slujitorul nu se clinti. Înapoia lui, pescarii stingeau focul lângă care mâncaseră. Câteva scântei palide zburară prin negură.

— Lord Mogien, șopti Yahan, trimite-l pe lot.

Mogien se întunecă la chip și apucă mânerul sabiei.

— Nu voi pleca, Lord.

Lama ieși șuierând din teacă, iar smiromul, cu un strigăt de disperare, se retrase câțiva pași împleticiți, se întoarse și dispăru în ceață.

— Așteptați-l puțin, vorbi Mogien către matrozi. Apoi plecați. Noi trebuie să ne căutăm calea. Micule Lord, nu dorești să-mi călărești armăsarul, câtă vreme merge?

Kyo stătea ghemuit, de parcă suferea de frică; de la debarcarea pe țărmul Fiernului, nu mâncase și nu rostise niciun cuvânt. Mogien îl așează pe șaua telegarului sur și merse înaintea acestuia, conducându-i în susul plajei, îndepărtându-se de mare. Rocannon îl urmă, privind îndărăt, spre locul unde dispăruse Yahan, apoi iarăși la Mogien, minunându-se de ființa aceea ciudată, prietenul său, gata să ucidă cu sânge rece un om, pentru ca în momentul următor să vorbească cu blândețe. Arogant și loial, nemilos și binevoitor, prin toate aceste contracții, Mogien era un adevărat lord.

Pescarii spusese că în estul golfulețului exista o așezare, așa încât porniră într-acolo prin pâcla albicioasă, ce-i înconjura ca o cupolă catifelată și opacă. Pe vântelegari ar fi putut să se înalțe deasupra păturii de ceață, dar animalele, istovite și posace, după ce vreme de două zile fuseseră legate în barcaz, n-ar fi zburat. Mogien, Iot și Raho le conduceau de hățuri, iar pământeanul îi urma, continuând să privească pe furiș după Yahan, pe care ajunsese să-l îndrăgească. Își păstrase impermeabilul pentru căldură, cu excepția căștii care l-ar fi izolat complet de lume. Chiar și așa, se simțea în negura impenetrabilă, mergând pe un țărm necunoscut, și privi în jos, căutând un băț sau baston. Printre dărele lăsate de aripile târșite ale armăsarilor, printre panglicile de alge și dungile de sare uscată, zări un baston lung și alb, un lemn azvârlit de valuri pe plajă: îl scoase din nisip și, astfel înarmat, se simți mai liniștit. Dezgropatul toiagului sporise însă distanța față de cei dinainte. Se grăbi după ei, călăuzindu-se prin ceață după urme. În dreapta lui se înalță o siluetă. Știu imediat că nu era niciunul dintre tovarășii săi și ridică bastonul, dar fu înșfăcat din spate și răsturnat. Simți peste gură ceva asemănător unei piei reci, umede. Izbuti să-și elibereze brațele și fu răsplătit cu o lovitură în tâmplă care îl făcu să leșine.

Când își veni în simțire, încet și dureros, zăcea pe spate, în nisip. Deasupra lui se ciorovăiau două făpturi mătăhăloase și nedeslușite. Înțelegea numai frânturi din dialectul Olgyor.

— Lasă-l aici, spuse una dintre ele, iar cealaltă replică:

— Omoară-l, n-are nimic.

— La auzul acestor vorbe, Rocannon se rostogoli pe o parte și-și trase peste cap casca impermstraiului, închizându-o.

Unul din giganți se răsuci, privindu-l, și pământeanul văzu că era un smirom masiv, încotoșmănat în blănuri.

— Du-l la Zgama, vorbi al doilea, poate-l vrea Zgama.

După alte replici, Rocannon fu apucat de brațe, ridicat și pe jumătate târât. Se zbatu, însă țeasta îi pulsa, iar pâcla îi pătrunsese în creieri. Ca prin vis, simți negura îndesindu-se, auzi glasuri, întrezări un perete din lut și rădăcini împletite, o torță pâlپând. După aceea, un tavan deasupra, alte voci, întuneric. Când înălță în cele din urmă capul, era întins cu fața în jos pe o podea din piatră.

În apropierea lui, un foc de bușteni trosnea într-o vatră de mărimea unei colibe. Înaintea acesteia era un gard viu de picioare desculțe și chingi din piei zdrențuite. Ridică mai mult privirea și zări chipul unui bărbat: un smirom, cu pielea albă, părul negru, barba deasă, înveșmântat în blănuri cu dungi verzi și negre și purtând pe cap o căciulă pătrată din blană.

— Tu ce ești? Întrebă el cu glas gros și răgușit, privindu-l pe fider.

— Cer... cer ospitalitatea acestei locuințe, rosti Rocannon, când izbuti să se ridice în genunchi. Deocamdată, asta era tot ce se putea face.

— Ai căpătat o parte din ea, vorbi bărbosul, privindu-l cum își pipăia umflătura de la ceafă. Mai vrei? În jurul său, picioarele murdare și blănurile zdrențuite se legănară, iar chipurile albe rânjiră.

Rocannon se ridică în picioare și se-ndreptă. Rămase tăcut și nemișcat, până când își recapătă echilibrul, iar durerea bubuitoare din țeastă se mai domoli. După aceea,

Înălță fruntea și privi în ochii negri și strălucitori ai tâlharului.

— Tu ești Zgama, zise el.

Individul se retrase un pas, arătând speriat. Pământeanul, care mai trecuse prin astfel de întâmplări pe câteva planete, se strădui să exploateze cât mai bine momentul.

— Eu sunt Olhor. Rătăcitorul. Vin dinspre miazănoapte, de pe apă, din ținutul de dincolo de soare. Vin cu pace și plec cu pace. Trecând pe lângă Palatul lui Zgama, mândrept spre miazăzi. Nimeni să nu mă oprească!

— O-o-oh, exclamă toate gurile deschise pe fețele palide, privindu-l. Rocannon rămase cu ochii ațintiți asupra lui Zgama.

— Aici eu sunt stăpân, spuse bărbatul cel masiv, cu un glas răgușit. Nimeni nu mi se-mpotrivește!

Rocannon continua să tacă, fără să-și clintească un mușchi.

Zgama văzu că pierdea în înfruntarea aceea de priviri: oamenii lui continuau să se holbeze, uluiți, la străin.

— Nu vă mai zgâiți! răcni el.

Etnologul nici nu clipi măcar. Înțelese că avea de-a face cu o fire irascibilă, dar acum era prea târziu pentru a-și schimba tactica.

— Nu vă mai zgâiți! urlă iarăși Zgama, apoi trase o spadă de sub mantia de blănuri, o roti prin aer și o repezi cu o forță colosală asupra gâtului străinului însă capul acestuia nu se rostogoli pe podele. Rocannon se clătină, dar tăișul tâlharului ricoșase ca din piatră.

— O-o-o-h-h-h-! izbucniră toți ce din jurul focului.

Zgama ezită; pentru o clipă, fu gata să-l lase să plece pe ciudatul captiv. Totuși, încăpățânarea neamului său îi învinse stupefacția și teama.

— Înghățați-l... prindeți-i brațele! strigă el, iar când oamenii săi nu schițară niciun gest, îl apucă pe Rocannon de umeri și-l răsucii. În momentul acela, interveniră ceilalți, și pământeanul nu se opuse. Costumul lui îl proteja de elemente străine, temperaturi extreme, radioactivitate,

șocuri și lovituri cu viteze și forțe mijlocii, precum cele ale săbiilor și gloanțelor; nu-l putea scăpa însă, din strânsoarea a zece-cinsprezece bărbați puternici.

— Nimeni nu trece pe lângă Curtea lui Zgama, Stăpânul Golfului Lung! Bărbosul își revărsă întreaga furie, după ce Rocannon fu imobilizat. Ești o iscoadă a căpășanilor-galbene de Angien. Te cunosc eu! Ai venit cu vorba ta Angyar, cu vrăjile și farmececele tale, iar corăbiile-dragon te vor urma dinspre miazănoapte. Dar nu aici! Eu sunt stăpânul celor fără de stăpâni. Să vină căpășanile-galbene și slugoii lor lingușitori... Vor simți gustul bronzului! Te-ai târât din mare, cerșind un loc lângă vatra mea? O să-ți dau căldură, iscoadă! O să-ți dau carne friptă! Legați-l de stâlpul de colo!

Răcnetele sale dezlănțuite avură darul de-a restabili încrederea oamenilor și aceștia îl legară pe străin de unul dintre stâlpii ce susțineau deasupra focului o frigare uriașă, apoi îi îngrămădiră lemne în jurul picioarelor.

După aceea, amuțiră. Rânjind, masiv în blănurile lui, Zgama înaintă, luă un vreasc din foc și-l vântură prin fața lui Rocannon, apoi aprinse rugul. Vâlvătăile izbucniră dogoritoare. Într-o clipă, veșmintele pământeanului, tunică și mantia cafenie a Hallanului luară foc și flăcările îi înconjurară capul.

— A-a-a-h, șoptiră din nou privitorii, iar unul dintre ei strigă:

— Priviți!

Când pârjolul se mai domoli, prin fum se putea întrevedea silueta nemișcată, cu flăcările lingându-i picioarele, privindu-l fix pe Zgama. Pe pieptul dezgolit atârnată de un lanț din aur, strălucea o nestemată uriașă, aidoma unui ochi deschis.

— Pedan, pedan, șoptiră femeile, retrăgându-se în colțurile întunecate.

Cu glasul său bubuitor, Zgama destrămă începutul de panică.

— O să ardă! Lăsați-l să ardă! Deho, mai pune lemne, iscoada nu se frige îndeajuns de iute! Târî un băiețel în

lumina pâlpâitoare a focului și-l sili să aducă lemne la piciorul rugului: N-avem nimic de mâncat? Aduceți mâncare, femeilor! Vezi cât de ospitalieri suntem, Olhor, vezi cum mâncăm? Înghăță o halcă de carne dată de o femeie și veni în fața lui Rocannon, mușcând cu poftă și lăsând grăsimea să-i curgă prin barbă. Doi dintre bătaușii săi îl imitară, păstrând totuși distanța. Cei mai mulți nu se apropiară deloc de capătul acela al vetrei; însă Zgama îi îndemnă să mănânce, să bea și să strige, iar câțiva băieți se provocau să vină atât de aproape încât să arunce lemne pe rugul unde bărbatul cel calm și tăcut stătea legat, cu flăcările jucând pe pielea sa ce strălucea straniu.

În cele din urmă, focul și gălăgia se stinseră. Ghemuiți în blănurile zdrențuite, bărbații și femeile dormeau pe podea, prin colțuri, în cenușa caldă. Doi oameni stăteau de pază, cu săbiile pe genunchi și clondirele în mâini.

Rocannon închise ochii. Încrucișând două degete, desfăcu partea superioară a costumului și respiră din nou aer proaspăt. Noaptea cea lungă trecu și, încet, apărură zorile. În lumina cenușie, din ceața ce se strecura prin ferestre, apăru Zgama, alunecând pe grăsimea podelei și pășind peste trupurile sforăitoare. Se opri, privindu-și prizonierul. Ochii acestuia erau gravi și neclintiți, ai tâlharului se doreau sfidători, fără să reușească.

— Arzi, arzi! mârâi Zgama, apoi se îndepărtă.

Dinafara sălii se auzeau murmurele și uguirile herilorilor, animalele domestice masive și acoperite cu pene, crescute de Angyar pentru carne, ținute aici cu aripile tăiate și duse la păscut pe stâncile marine. Încăperea se goli, cu excepția câtorva prunci și femei, care păstrară o distanță respectuoasă față de el, chiar și atunci când începură să frigă carnea pentru cină.

Pământeanul era legat de treizeci de ore și suferea atât de durere, cât și de sete. Aceasta era problema cu adevărat importantă: setea. Ar fi putut rezista mult timp fără hrană și presupunea că putea sta în lanțuri tot atâta vreme, deși se simțea deja amețit; însă lipsit de apă, n-o mai putea duce decât o zi.

Așa neajutorat, nu-i putea spune nimic lui Zgama, nu-l putea amenința sau ispiti, fără să nu sporească încăpățânarea acestuia.

În noaptea aceea, pe când flăcările îi dansau înaintea ochilor, iar înapoia lor zărea chipul masiv și bărbos al tâlharului, continua să vadă în minte o altă față, arămie și cu păr bălai: Mogien, de care se simțea legat ca de un prieten, ba chiar de un fiu. Pe măsură ce noaptea și focul urmară, întruna se gândi la Kyo, micuțul Fian, atât de fragil, aidoma unui copil, legat de el într-un mod straniu pe care nu încercase să-l înțeleagă; îi văzu pe Yahan cântând despre eroi, pe Iot și Raho, mormăind și râzând laolaltă când țesălau armăsarii înaripați, și pe Haldre, desfăcându-și lanțul de aur din jurul gâtului. Nu-și amintea nimic altceva, deși trăise mulți ani pe multe planete, învățase și făcuse multe. Totul dispăruse. I se părea că se afla în Hallan, în sala cea lungă împodobită cu tapiserii pe care oamenii se luptau cu giganții, și Yahan îi întindea un vas cu apă.

— Bea. Lord al Stelelor. Bea.

Iar el bău.

Feni și Feli, cele două luni mai mari, dansară, reflexe albe pe apă, când Yahan îi întinse a doua cupă. În vatră străluceau numai câțiva tăciuni. Încăperea era cufundată în beznă, presărată ici-colo cu pete de lumină lunară, și tăcere întreruptă numai de sforăiturile și foiala celor adormiți.

După ce Yahan îi slăbi încetișor lanțurile, Rocannon se lăsă cu toată greutatea, rezemându-se pe stâlp, deoarece picioarele îi amortiseră și nu mai putea sta nesprijinit.

— Poarta de afară este păzită toată noaptea, îi șopti Yahan la ureche, iar străjerii ei nu dorm. Măine, când vor duce turmele...

— Măine seară. Nu pot fugi. Va trebui să-i păcălesc. Yahan, prinde lanțul în așa fel încât să-mi pot lăsa greutatea pe el. Agață-l aici, lângă mâna mea.

O siluetă se ridică, căscând, și Yahan păru că se topește în umbre, cu un zâmbet ce sclipi pentru o clipă sub razele lunilor.

Rocannon îl văzu în zori, ieșind împreună cu ceilalți bărbați pentru a duce herilorii la pășunat; purta o blană murdară, aidoma celorlalți, iar părul său negru era zbârlit precum o perie. Zgama veni iarăși să se încrunte la captiv. Pământeanul știa că tâlharul ar fi fost gata să renunțe la jumătate din turmele și nevestele sale pentru a scăpa de oaspetele acela straniu, însă era prins de propria lui cruzime: temnicerul este prizonierul prizonierului. Zgama dormise în cenușa caldă, și părul îi era plin de scrum, astfel încât părea mai ars decât Rocannon, a cărui piele strălucea albă. Leșise tropăind, iar sala rămase din nou pustie majoritatea zilei, deși paznicii nu-și părăsiseră locurile de lângă ușă. Rocannon își trecu timpul, efectuând pe furiș exerciții izometrice. Când o femeie, aflată în trecere pe lângă el, îl surprinse întinzându-se, nu se opri, ci continuă să se relaxeze, legănându-se și fredonând încet un cântecel ciudat. Femeia căzu în patru labe și dispăru, scâncind.

Ceața amurgului pătrunse prin ferestre, femeile posace gătiră o fiertură cu carne și alge marine, turmele revenite uguiau afară, iar Zgama și oamenii săi intrară, picăturile de ceață condensată sclipindu-le pe blănuri și în bărbi. Se așezară pe podea să mănânce. Sala răsună de zgomote, mirosea și era plină de aburi. Începea să se simtă tensiunea întoarcerii, seară de seară, la același spectacol incredibil; chipurile erau încruntate, glasurile arțăgoase.

— Ațâțați focul - tot va arde! răcni Zgama, sărind în picioare și împingând un butuc la baza rugului.

Nimeni nu schiță niciun gest.

— Îți voi mânca inima, Olhor, atunci când ți se va frige între coaste! O să port piatra aia vânătă pe un belciug prins de nas! Tâlharul tremura de furie, îndârjit de privirea tăcută și fixă pe care o îndura de două zile. O să-ți închid eu ochii! urlă el, și ridicând un lemn greu de pe podea, îl izbi cu putere de capul fiderului, apoi sări brusc îndărăt, parcă înfricoșat de ceea ce făcuse.

Încet, Rocannon întinse mâna dreaptă, încleștă pumnul pe lemn și-l trase afară din foc. Capătul bățului ardea, îl înălță, ațintindu-l către ochii lui Zgama, după aceea, foarte

Încet, pași înainte. Lanțurile căzură în jurul său. În jurul picioarelor lui desculțe, flăcările se întetiră și se destrămară în scânteii și tăciuni.

— Afară! rosti pământeanul, mergând către tâlhar. Acesta se retrase un pas, apoi încă unul. Tu nu ești stăpânul aici. Cel fără de lege este sclav, și cel crud este sclav, și cel nerod tot sclav este. Tu ești sclavul meu și te mân ca pe-o vită. Afară!

Zgama se prinse de cele două canturi ale ușii, dar lemnul arzând i se apropie de ochi și tâlharul ieși în curte. Paznicii se ghemuiseră, nemișcați. Lângă poarta exterioară, flăcările torțelor de rășină luminau ceața; nu se auzeau decât mugetul cirezilor în staule și vuietul mării sub stânci. Zgama se retrase pas cu pas până când ajunse la poarta exterioară, încadrată de făclii. Chipul său alb și negru încremenise într-o mască, pe măsură ce se apropia flacăra. Paralizat de spaimă, se agăță de stâlpul porții, umplând trecerea cu trupul lui masiv. Istovit și răzbunător, Rocannon îl împunse puternic în piept cu capătul lemnului, îl doborî și pași peste trupul său în bezna și ceața de afară. Parcursesese vreo cincizeci de pași în întuneric, apoi se poticni și nu se mai putu ridica.

Nimeni nu-l urmări. Nimeni nu ieși din îngrăditura dinapoia lui. Rămase în iarba aspră aproape leșinat. După o vreme, făcliile de la poartă se stinseră și rămase numai bezna. Vântul sufla cu multe glasuri prin iarbă și valurile suierau undeva dedesubt.

Când ceața se destrămă, lăsând lunile să-și azvârle strălucirea, Yahan îl găsi aproape de marginea stâncii. Cu ajutorul smiromului, Rocannon se ridică și pași. Orbecăind, împiedicându-se, mergând în patru labe acolo unde terenul era accidentat și ascuns în beznă, se îndreptă către est, apoi către sud, îndepărtându-se de coastă. Se opriră de câteva ori pentru a-și trage răsuflarea și a se orienta, dar pământeanul adormi de fiecare dată, aproape instantaneu, iar Yahan îl trezea și-l silea să meargă, până ce, cu puțin înaintea zorilor, pătrunseră într-o vale, la marginea unei

păduri. În pâcla întunecată, copacii se zăreau aidoma unor pete negre.

Yahan și Rocannon pătrunseră în ea, urmând cursul albiei, dar nu avansară prea mult.

— Nu mai pot, vorbi etnologul și se opri. Yahan găsi un petec nisipos, sub malul pârâului, unde se puteau odihni fără să fie zăriți de deasupra; Rocannon se târî înăuntru, ca un animal în vizuină, și adormi.

Când se deșteptă după cincisprezece ore, în amurg, smiromul adunase o grămăjoară de rădăcini și mlădițe verzi, comestibile.

— Este prea timpuriu în caldan pentru fructe, explică el mâhnit, iar țăranii din Castelul-mocofanilor mi-au luat arcul. Am pus câteva capcane, dar nu vom prinde nimic până la noapte.

Rocannon înfulecă salata pe nerăsuflăte, iar după ce bău apă din pârâu, se destinse și putu iarăși să gândească.

— Yahan, cum de-ai fost tu acolo... în Castelul-mocofanilor? Întrebă el.

Tânărul smirom plecă ochii și înfundă în nisip câteva rădăcini mai puțin gustoase.

— Lord, știi că... l-am înfruntat pe Lordul meu, Mogien. După aceea, m-am gândit că m-aș putea alătura Celor-fără-de-stăpân.

— Știai de ei?

— Acasă se vorbea de locuri noi, Olgyor, suntem atât stăpâni cât și slugi. Se zice că în vremurile de demult, în Angien locuiau numai smiromi, care vânau prin codri și n-aveau stăpâni; iar Angyar au venit dinspre miazăzi în corăbii-dragon... Am găsit locul, iar tovarășii lui Zgama m-au crezut fugit din altă așezare de pe coastă. Mi-au luat arcul, m-au pus la muncă și n-au întrebat nimic. Așa te-am găsit. Chiar dacă n-ai fi fost acolo, tot aș fi plecat. Nu doream să fiu stăpân printre mocofani!

— Știi unde sunt tovarășii noștri?

— Nu. Dorești să-i cauți, Lord?

— Spune-mi pe nume, Yahan. Da, dacă există vreo șansă de a-i găsi, îi voi căuta. Nu putem traversa singuri un întreg continent, pe jos, fără straiе sau arme.

Smiromul tăcu, netezind nisipul, privind pârâul, care clipea limpede și întunecat sub ramurile groase ale coniferelor.

— Nu ești de acord?

— Lordul meu Mogien mă va ucide, dacă mă află. Este dreptul lui.

După eticheta Angyar, avea dreptate; iar Mogien ar fi respectat cu siguranță tradiția.

— Dacă-ți găsești un nou stăpân, cel vechi nu mai are niciun drept; așa-i, Yahan?

Băiatul încuviință.

— Însă un răzvrătit nu-și găsește alt stăpân.

— Depinde. Jură-mi ascultare și voi răspunde pentru tine înaintea lui Mogien... dacă-l vom găsi. Nu știu care sunt cuvintele folosite în asemenea ocazii.

— Noi spunem așa, șopti Yahan: *Lordului meu îi încredințez orele vieții și soarta morții mele.*

— Le accept. Și împreună cu ele, propria-mi viață pe care mi-ai redat-o.

Pârâiașul curgea zgomotos de pe pragul aflat deasupra lor și cerul se întuneca solemn. După ce se lăsa bezna, Rocannon își scoase impermstraiul și, plutind în voia curentului, lăsa apa rece să-i spele sudoarea, oboseala, spaima și amintirea flăcărilor lingându-i ochii. Costumul impermeabil era o grămăjoară de material transparent, greu vizibil, tuburi și sârme de grosimea firului de păr și cuburi translucide de mărimea unei unghii. Yahan îl urmări stânenit cum își îmbracă iarăși veșmântul (nu avea alte haine, iar smiromul fusese nevoit să dea straiеle sale Angyar în schimbul a două bucăți murdare de blană de heri).

— Lord Olhor, vorbi el în cele din urmă, pielei... pielea aceasta a oprit focul să te ardă. Sau... nestemata?

Colierul era acum ascuns în săculețul de amulete al smiromului, atârnat la gâtul lui Rocannon.

— Pielea, răspunse pământeanul. Nu-i nicio vrajă. Este un soi de platoșă rezistentă.

— Și toiagul alb?

Rocannon privi bățul cu capătul carbonizat; Yahan îl culesese din iarba de pe stâncă, așa cum oamenii lui Zgama îl aduseseră de pe plajă împreună cu fiderul; păruseră hotărâți că bărbatul trebuia să-l păstreze. Ce-ar fi însemnat un vrăjitor fără toiag?

— Păi, răspunse el, dacă va trebui să mergem pe jos, este foarte bun.

Se mai întinse o dată și, pentru că nu mai aveau ce mânca înainte de culcare, bău iarăși apă din pârâul rece, întunecat și zgomotos.

Când se trezi a doua zi, era odihnit și înfometat. Yahan plecase, la revărsatul zorilor, să controleze capcanele, dar și pentru că se simțea prea înfrigorat ca să mai rămână în culcușul umed. Reveni doar cu o mână de ierburi și o veste neplăcută. Urcase creasta împădurită pe al cărei versant dinspre țărm se aflau și, din vârf, văzuse către sud marea.

— Oare bastarzii mâncători-de-pește din Tolen ne-au lăsat pe o insulă? mormăi el. Obișnuitul lui optimism era încercat de frig, foame și nesiguranță.

Rocannon se strădui să-și reamintească linia coastelor de pe hărțile pierdute în apă. Un râu curgând dinspre vest se vărsa în nordul unei limbi lungi de uscat, ce făcea parte dintr-un lanț muntos, paralel cu țărmul, de la vest spre est; între istmul acela și continent se întindea un braț de mare, îndeajuns de lung și de larg pentru a figura destul de clar pe hărți și în memoria lui. O sută, două sute de kilometri lungime?

— Cât de lat? îl întrebă pe Yahan, și acesta răspunse mohorât:

— Foarte lat. Nu pot înota, Lord.

— Putem umbla. Limba aceasta se unește cu continentul în apus. Probabil că Mogien nu va căuta acolo.

El trebuia să ia hotărârile – smiromul își depășise mult atribuțiile – dar se simțea descurajat, gândindu-se la ocolul acela lung prin ținutul necunoscut și ostil. Yahan nu se

întâlnise cu nimeni, însă văzuse poteci, iar absența sau prezența vânatului nu putea fi cauzată decât de oameni.

Totuși, dacă mai sperau să fie găsiți de Mogien – dacă Mogien trăia, era liber și mai avea vântelegarii – trebuiau să pornească spre sud și, pe cât posibil, să iasă în loc deschis. Lordul Hallanului avea să-i caute în direcția aceea, deoarece acolo era ținta călătoriei.

— Să mergem, rosti Rocannon, și porniră.

Puțin după miezul zilei priveau din vârful crestei către un golf lat, întinzându-se spre est și vest cât putea fi văzut cu ochiul, cenușiu ca plumbul, sub un plafon jos de nori. Din țărmul sudic se distingeau numai o linie de dealuri scunde și întunecate. Vântul din golf le îngheață spatele, pe măsură ce coborâra pe țărm și porniră de-a lungul lui înspre vest. Yahan cercetă norii, își trase capul între umeri și vorbi cu un ton jalnic:

— O să ningă.

Ninsoarea începu brusc – o rafală umedă de zăpadă întârziată, dispărând pe solul ud la fel de iute ca și pe apa întunecată. Costumul lui Rocannon îl ferea de frig, însă efortul și foamea îl epuizau; Yahan era și el obosit și înfrigurat. Continuau să se împleticească înainte, deoarece n-aveau altă alternativă. Traversară un râuleț prin vad, escaladară malul, prin iarba aspră și zăpada spulberată, și în vârf le răsări înainte un bărbat.

— Huf! exclamă acesta, holbându-se surprins, apoi uimit. Vedea în fața lui doi oameni umblând prin viscol, unul cu buzele vinete, zgribulit în blănuri zdrențuite, iar celălalt, gol-goluț. Ha, huf! adăugă el. Era un individ înalt, uscățiv, crăcănat și bărbos, cu o privire rătăcită în ochii negri. Ha, tu, acolo! continuă el în grai Olgyor, îngheți și mori!

— A trebuit să înotăm... ni s-a scufundat barca, improviza prompt Yahan. Ai o casă, cu foc înăuntru, vânătorule de pelliunur?

— Ați traversat apa dinspre sud?

Bărbatul părea tulburat și smiromul replică vag:

— Suntem din răsărit – am venit să cumpărăm blănuri de pelliunur, dar toate bunurile noastre s-au pierdut în mare.

— Hânh, hânh, reflectă sălbaticul, nesigur, dar firea lui, probabil prietenoasă, păru să-i învingă temerile: Veniți, am foc și mâncare, rosti el și, întorcându-se, porni prin rafalele de ninsoare.

Urmându-l, ajunseră în scurt timp la coliba lui, cocoțată pe o pantă între creasta împădurită și golf. Atât pe dinăuntru cât și pe dinafară, era aidoma oricărui adăpost de iarnă al smiromilor din codrii Angienului, iar Yahan se ghemui înaintea focului, suspinând ușurat, așa cum ar fi făcut acasă. Gestul acesta liniști gazda mai bine decât orice explicație ingenioasă.

— Întețește focul, băiete, spuse el și-i întinse pământeanului o mantie grosolană să se învelească.

Azvărlindu-și propria mantie, stăpânul colibeii așeză un vas din lut, cu fiertură, să se încălzească și se tolăni pe jos, alături de ei, rostogolindu-și ochii de la unul la celălalt.

— Mereu ninge pe vremea asta, și-o să ningă mai tare. Aveți loc destul; iarna stăm trei aici. Ceilalți vin diseară, sau mâine, sau în curând; pe viscol stau afară, pe creastă, unde vânează. Suntem vânători de pelliunur; m-ai cunoscut după fluier, nu, băiete?

Atinse legătura de naiuri masive din lemn ce-i legăna la brâu și rânji. Avea un aspect sălbatic, feroce și dement, totuși ospitalitatea sa era reală. Le oferi tocană de carne și când se înseră le arătă unde să se odihnească. Rocannon nu ezită niciun moment. Se înveli în blănurile mirositoare ale firidei-pat și dormi ca un prunc.

Dimineața, ninsoarea continuă, iar pământul era complet alb și neted. Tovarășii gazdei lor nu reveniseră.

— O să-și petreacă noaptea dincolo de Șiră, în satul Timash. O să vină când se potolește.

— Șira... e brațul de mare de-acolo?

— Nu, ăla-i golful... dincolo de el nu există niciun sat! Șira e creasta, dealurile care se ridică deasupra noastră. Dar voi de unde veniți? Tu vorbești cam ca noi, dar nu și unchiul tău.

Yahan privi jalnic spre Rocannon, care adormise în vreme ce căpăta un nepot.

— Ah... el e din Ținuturile Dinapoi; acolo se vorbește altfel. Și noi îi spunem apei aceleia tot golf. Păcat că nu cunoaștem pe nimeni cu o barcă, să ne treacă dincolo.

— Vreți să mergeți către miazăzi?

— Păi, dacă ne-am pierdut totul, nu suntem decât niște cerșetori pe-aici. Cel mai bine ar fi să ne-ntoarcem acasă.

— Există o barcă, pe țărm, ceva mai departe. O să vedem ce putem face când se răzbună vremea. Să știi, puștiule, îmi îngheață sângele când te-aud ce ușor vorbești despre drumul către miazăzi. Eu n-am auzit ca vreun suflet de om să trăiască între golf și munții cei mari, decât poate Cei-despre-care-nu-se-vorbește. Iar alea sunt istorii de demult, și cine poate spune dacă există munții ăia? Eu am fost de cealaltă parte a golfului – nu mulți bărbați se pot lăuda cu asta. Acolo, lângă apă, se găsesc mulți pelliunuri. Însă niciun sat. Niciun om. Nimic. Iar eu n-aș poposi acolo peste noapte.

— O să mergem spre răsărit, urmând țărmul dinspre miazăzi, făcu Yahan indiferent, dar cu o privire derutată; cu fiecare întrebare născocirile lui se încâlceau tot mai mult.

Totuși, instinctul care-l făcuse să mintă fusese corect.

— Cel puțin, n-ați venit dinspre miazănoapte! urmă gazda lor, Piai, ascuțindu-și pe o gresie cuțitul lung cu lama în formă de frunză. Dincolo de golf nu-i nimeni, iar dincolo de mare locuiesc numai râșoșii care sunt sclavii Căpățânilor-galbene. Ai voștri nu știu de ei? În miazănoapte, dincolo de apă, trăiește un neam de oameni cu capete galbene. E-adevărat! Se zice că stau în case înalte cât copacii, că au săbii de argint și călăresc între aripile vântelegarilor! Eu nu cred, că nu văd. Blana de vântelegar are preț bun pe coastă, dar sunt greu de doborât, ce să mai zic de îmblânzit și călărit. Nu poți crede tot ce se povestește. Eu mă descurc cu blănurile de pelliunur. Pot strânge animalele din jur, de pe-o distanță de-o zi de zbor. Ascultă! Ridică naiurile la buze și suflă, la început ușor de tot, o tânguire de-abia auzită, ezitantă, crescând și preschimbându-se, pulsând și întrerupându-se între note, devenind aproape o melodie, strigătul unui animal sălbatic. Rocannon simți un fior pe

spinare; mai auzise sunetul acela în pădurile Hallanului. Yahan, care fusese crescut pentru a deveni vânător, rânji excitat și răcni ca în timpul hăituielii, când se întrezărește prada:

— Cântă! Cântă! I-acolo!

Împreună cu Piaî, petrecu restul după-amiezii, amintindu-și întâmplări de vânătoare, în vreme ce ninsoarea continua să cadă întruna, deși vântul se potolise.

A doua zi, cerul era senin. Pe colinele acoperite de zăpadă, soarele sclișea orbitor, ca într-o dimineață de geran. Înainte de amiază sosiră și cei doi tovarăși ai lui Piaî, cu câteva blănuri pufoase și cenușii de pelliunur. Voinici și oacheși, ca toți Olgyor din sud, păreau chiar mai sălbatici decât gazda, temători față de străini, precum animalele, evitându-i și privindu-i numai pieziș.

— Îi numesc sclavi pe cei din neamul meu, îi spuse Yahan lui Rocannon, când ceilalți erau ieșiți din colibă. Dar mai bine să fiu un om slujind alți oameni, decât animal vânând animale, aidoma lor.

Rocannon înălță mâna și smiromul amuți, când intră unul din ei, privindu-i cu coada ochiului, fără un cuvânt.

— Haidem, murmură fiderul în graiul Olgyor, din care mai învățase câte ceva în ultimele două zile. Ar fi dorit să nu fi așteptat sosirea celor doi vânători, și Yahan părea și el îngrijorat. I se adresă lui Piaî, care tocmai intrase:

— Acum plecăm - vremea bună o să mai țină până ocolim golful. Dacă nu ne-ai fi oferit adăpost, n-am fi rezistat în nopțile acestea geroase. Iar eu n-aș fi auzit niciodată astfel cântat cântecul pelliunurului. Fie ca toate vânătorile să-ți aducă belșug!

Bărbatul rămase nemișcat, fără să spună un cuvânt. În cele din urmă, își dresе glasul, scuișă în foc, își roti ochii și mormăi:

— Să ocoliți golful? Nu voiati să traversați cu barca? Există o barcă. Este a mea. Oricum, eu o pot folosi. O să vă ducem peste apă.

— Vă scutește de șase zile de mers, interveni cel mai scund nou-venit, Karmik.

— Vă scutește de șase zile de mers, repetă Piai. Vă ducem cu barca. Putem pleca acum.

— Bine, răspunse Yahan după ce privi către Rocannon; nu aveau cum se împotrivi.

— Haideți, atunci, bolborosi Piai și, brusc, fără să le ofere provizii pentru drum, părăsi coliba - gazda în frunte, iar prietenii săi urmându-i pe străini. Vântul era pătrunzător, soarele strălucea; deși zăpada mai dăinuia în locuri adăpostite, în vest plescăia, lucea și curgea, dezghețându-se. Merseră multă vreme spre vest, de-a lungul țărmului; soarele coborâse când ajunseră la o adâncitură în mal, unde printre bolovani și alge se afla o luntre. Purpuriul apusului înflăcăra apa și cerul; deasupra roșetii sclipea luna cea mică, Heliki, crescând, iar în estul întunecat, Steaua Mare, tovarășa îndepărtată a lui Fomalhaut, scânteia precum un opal. Sub cerul strălucitor, deasupra apei luminoase, se întindeau țămurile deluroase, negre și uniforme.

— Aia-i barca, rosti Piai, oprindu-se și întorcându-se către ei, cu chipul stacojiu în lumina apusului. Tovarășii lui i se alăturară în tăcere.

— Va fi întuneric pe drumul de întoarcere, observă Yahan.

— Steaua Mare strălucește. Va fi o noapte frumoasă. Acum, băiete, trebuie să ne plătiți pentru traversare.

— Aha, făcu smiromul.

— Piai știe... n-avem nimic. Mantia aceasta este dăruită de el, vorbi Rocannon, căruia, văzând cum mergeau lucrurile, nu-i mai păsa dacă erau trădați de accentul lui.

— Suntem vânători săraci. Nu putem face daruri, interveni Karmik, cu o voce mai blândă și o privire mai normală și mai amenințătoare decât a lui Piai și a celuilalt.

— N-avem nimic, repetă Rocannon. N-avem cu ce plăti traversarea. Lăsați-ne aici.

Yahan i se alătură, spunând aceleași cuvinte mai fluent, însă Karmik îl întrerupse:

— Străine, porți în jurul gâtului un săculeț. Ce-i înăuntru?

— Sufletul meu, răspunse prompt pământeanul.

Toți se holbară la el, până și Yahan. Nu avea totuși o poziție de pe care să continue cacialmaua, și pauza nu dură mult. Karmik apucă mânerul cuțitului și se apropie; Piai împreună cu celălalt bărbat îl urmară.

— Ai fost în cetățuia lui Zgama, continuă vânătorul. Am auzit o istorie lungă în satul Timash. Am auzit despre un bărbat dezbrăcat care a stat în mijlocul focului, l-a ars pe Zgama cu un toiag alb și a ieșit de acolo, purtând în jurul gâtului o nestemată mare, pe un lanț de aur. Se spune că au fost vrăji și farmece. Eu cred că toți sunt niște proști. Poate că nu poți fi rănit. Dar el... Fulgerător, îl înhăță pe Yahan de pletele sale lungi, îi răsuci capul spre spate și într-o parte, apoi îi apropie cuțitul de beregată: Băiete, spune-i acestui străin cu care călătorești să plătească pentru găzduirea ta... da?

Nu se clinti nimeni. Purpuriul se topea peste apă. Steaua Mare strălucea în est, vântul înghețat îi biciuia.

— N-o să-i facem niciun rău puștiului, mormăi Piai, schimonosindu-se și încruntându-se sălbatic. O să facem ce ți-am zis, o să vă traversăm golful... dar plătiți-ne. N-ați spus că aveți aur cu care să plătiți. Ați zis c-ați pierdut aurul. Ați dormit sub acoperișul meu. Dă-ne piatra și-o să vă trecem dincolo.

— O s-o dau... acolo, vorbi Rocannon arătând celălalt mal al golfului.

— Nu, zise Karmik.

Neajutorat în mâinile lor, Yahan nu schițase niciun gest; Rocannon îi putea zări artera gâtului pulsând sub tăișul cuțitului.

— Acolo, repetă el amenințător, ridicând puțin toiagul, în eventualitatea ca i-ar fi putut impresiona. Traversați-ne; o să vă dau piatra. Vă promit. Dar dacă-l răniți, veți muri, aici și acum. Am zis!

— Karmik, murmură Piai, el e podan. Fă ce spune. Au stat două nopți sub același acoperiș cu mine. Lasă băiatul. A promis ceea ce vrei.

Karmik privi încruntat la el, la Rocannon, apoi rosti:

— Aruncă toiagul ăla. După aia, vă traversăm.

— Mai întâi, eliberează băiatul, spuse pământeanul, și când Karmik îi dădu drumul lui Yahan, îi răsă în față și azvârli bățul hăt departe, în apă.

Cu jungherele scoase, cei trei vânători îi împinseră către barcă; fură nevoiți să intre în apă și să urce înăuntru de pe bolovanii lunecoși de care se spărgeau undele sângerii. Piai și cel de-al treilea bărbat vâsleau, iar Karmik stătea înapoia pasagerilor, ținând cuțitul în mână.

— Îi vei da nestemata? șopti Yahan în graiul comun, necunoscut Olgyor de pe peninsula.

Rocannon încuviință.

Glasul smiromului era răgușit și tremura:

— Sări și înoată cu el, Lord. Lângă țărmul de miazăzi. După aia, îmi vor da drumul...

— Îți vor tăia beregata. Ș-ș-ș.

— Fac vrăji, Karmik, interveni al treilea vânător. O să scufunde barca...

— Vâslește, icră-putredă ce ești! Voi, terminați sau retez gâtul băiatului.

Rocannon rămase liniștit pe bancă, privind apa ce devenea treptat cenușie, pe măsură ce țărmul se pierdea în noapte. Cuțitele lor nu-l puteau răni, dar îl putea ucide pe Yahan, înainte de-a se putea împotrivi prea mult. Desigur, ar fi putut scăpa înotând, însă smiromul nu știa să înoate. N-avea de ales. Cel puțin, erau traversați pe cealaltă parte.

Treptat, formele vagi ale dealurilor de pe țărmul sudic crescură și căpătară consistență. Înspre vest dispărură umbre sure, încețoșate, și câteva stele se iviră pe cerul oțelii; îndepărtata sclipire a Stelei Mari domina până și luna Heliki, acum în descreștere. Puteau auzi murmurul valurilor pe țărm.

— Opriți, porunci Karmik, după aceea se adresă pământeanului: Dă-mi-o acum.

— Mai aproape de mal, răspunse impasibil Rocannon.

— Pot ajunge de aici, Lord, murmură întretăiat Yahan. În față se vede păpurișul...

Barca înaintă preț de câteva lovituri de vâslă și se opri iarăși.

— Sări odată cu mine, vorbi Rocannon, apoi se ridică încet și se sui pe bănuță. Deschise costumul, rupse cu o smucitură șiretul de piele din jurul gâtului, azvârli pungulița cu safirul și lanțul pe fundul bărcii, închise costumul și în aceeași clipă plonjă.

După câteva minute, ieși împreună cu Yahan printre stâncile de pe plajă, privind barca, o pată întunecată în lumina cenușie reflectată în apă, dispărând.

— Oh, putrezi-r-ar, mânca-le-ar viermii măruntaiele și face-li-s-ar oasele tină! strigă Yahan și începu să plângă.

Fusese înspăimântat, însă nu doar reacția de eliberare îi înfrânse stăpânirea de sine. Spectacolul unui „lord” azvârlind o bijuterie ce prețuia cât un regat, pentru a salva viața unui smirom, viața lui, însemna prăbușirea ordinii, recunoașterea unei responsabilități strivitoare.

— A fost rău, Lord! strigă el. Rău!

— Că ți-am cumpărat viața cu o piatră? Haide, Yahan, potolește-te. O să-ngeheți dacă nu facem un foc. Mai ai amnarul? Pe aici sunt o mulțime de vreascuri. Mișcă!

Reușiră să aprindă un foc acolo, pe țărm, și-l întetiră până alungară noaptea și frigul nemișcat, pătrunzător. Rocannon îi dăduse lui Yahan mantaua din blană a vânătorului și tânărul adormi, ghemuit în ea. Tulburat și fără somn, fiderul rămase să întrețină focul. Își simțea inima grea deoarece fusese nevoit să arunce colierul, nu datorită valorii lui, ci pentru că, odată, i-l dăduse lui Semley, a cărei frumusețe reamintită îl adusese, după atâția ani, pe planeta aceasta; deoarece Haldre i-l dăduse lui, sperând – Rocannon știa asta – să mituiască umbra, moartea timpurie de care se temea pentru fiul ei. Poate era mai bine că nestemata nu mai exista; greutatea, pericolul frumuseții ei... Și poate că, în cazul cel mai rău, Mogien n-avea niciodată să știe c-o pierduse; poate Mogien n-avea să-l mai găsească, sau poate era deja mort... Alungă gândul acela. Mogien îl căuta – aceasta trebuia să fie ipoteza lui de pornire. Îl căuta pe drumurile spre sud. Ce alt plan își făcuseră ei, decât să meargă în sud – și acolo să găsească dușmanul sau, dacă toate presupunerile lui fuseseră

greșite, să nu-l găsească? Dar cu Mogien sau fără el, avea să înainteze către sud.

Plecară în zori, urcând colinele de pe țărm în lumina palidă și ajungând în vârful lor atunci când, răsărind, soarele dezvălui o câmpie înaltă și pustie, întinzându-se până la linia orizontului, brăzdată de umbrele prelungi ale tufișurilor. Se părea că Piai avusese dreptate, afirmând că la sud de golf nu trăia nimeni. Mogien, cel puțin, ar fi trebuit să-i vadă de la kilometri depărtare. Porniră spre sud.

Era ger, dar văzduhul se limpezise, Yahan purta toate hainele, iar Rocannon numai costumul. Din când în când, traversară pâraie ce coborau înspre golf și-și potoliră setea cu apa lor. În ziua aceea și în cea următoare, se hrăniră cu rădăcinile unei plante numite peya și cu două viețuitoare mici, asemănătoare unor iepuri, țopăind prin aer cu cioturile lor de aripi. Yahan le doborâse din zbor cu ajutorul unui băț și le fripsese la un foc de crenguțe. Nu zăriseră niciun alt animal. Câmpia se întindea netedă și tăcută, lipsită de copaci sau de drumuri.

Copleșiți de imensitate, bărbații stăteau lângă foc, tăcuți sub amurgul uriaș. La intervale mari, de sus de tot se auzeau niște chemări îndepărtate precum bătăile pulsului noaptea. Erau barilorii, rudele sălbatice mai mari ale herilorilor domestici, călătorind în migrația lor de primăvară, spre nord. Pentru câteva clipe, stelele se acopereau de stoluri gigantice, însă niciodată nu răsuna mai mult de un strigăt, ca un impuls pe vânt.

— De pe care stea vii tu, Olhor? întrebă încetișor Yahan, ridicând privirea.

— M-am născut pe o lume numită Hain de cei din neamul mamei mele și Davenant de cei din partea tatălui. Voi numiți soarele de acolo Coroana Iernii. Dar am părăsit-o de mult...

— Deci voi, Oamenii Stelelor, nu sunteți un singur popor?

— Suntem multe sute de neamuri. După sânge, aparțin pe de-a întregul rasei mamei mele; tata, care era terrian, m-a adoptat. Acesta este obiceiul atunci când se căsătoresc oamenii din specii diferite, care nu pot concepe copii. Cum

ar fi, de pildă, dacă unul din neamul tău s-ar însura cu o femeie Fian.

— Așa ceva nu se întâmplă, interveni sec smiromul.

— Știu. Dar cei de pe Terra și Davenant seamănă între ei, la fel cum semănăm noi doi unul cu celălalt. Puține lumi au rase atât de diferite cum sunt aici. De cele mai multe ori, există un singur neam, destul de asemănător nouă, iar restul sunt fiare lipsite de grai.

— Ai văzut multe lumi, rosti visător tânărul, încercând să-și închipuie.

— Prea multe. După timpul vostru, am patruzeci de ani, dar m-am născut acum o sută patruzeci de ani. O sută i-am pierdut fără să-i trăiesc, călătorind între lumi. Dacă m-aș întoarce pe Pământ sau pe Davenant, bărbatii și femeile pe care-i știam ar fi morți de un veac. Pot doar merge mai departe; sau să mă opresc, undeva... Ce-a fost asta?

Senzația unei prezențe păru că amuțește și foșnetul vântului prin iarba înaltă. La marginea cercului de lumină aruncat de foc mișcă ceva – o umbră uriașă, întunecată. Rocannon îngenunche, încordat; Vahan sări de lângă foc.

Nimic nu se clintea. Vântul foșnea prin iarbă, sub lumina palidă. La orizont, stelele sclipeau limpezi, neumbrite.

— Cei doi reveniră lângă foc.

— Ce-a fost asta? Întrebă etnologul.

Yahan clatină din cap.

— Piai a pomenit de... ceva...

Dormiră iepurește, fiecare încercând să-l convingă pe celălalt să rămână de veghe. Când sosiră zorile cele lungi, amândoi erau frânți de oboseală. Căutară urme sau semne acolo unde li se păruse că stătuse creatura, însă iarba fragedă era neatinsă. Înăbușiră focul și porniră către sud, orientându-se după soare.

Crezuseră că în scurtă vreme aveau să traverseze un alt pârâu, dar nu se întâmplă așa. Fie că apele curgeau acum pe direcția nord-sud, fie, pur și simplu, că nu mai există. Câmpia, care părea neschimbată, devenise puțin mai uscată și mai cenușie. În dimineața aceea nu mai zăriră

niciun tufiș peya, doar iarba aspră, sur-verzuie, mergând într-una până la cer.

La amiază, Rocannon se opri.

— Nu-i bine, Yahan, rosti el.

Smiromul își frecă ceafa privind în jur, apoi întoarse chipul tânăr, obosit și slăbit, către Rocannon.

— Dacă dorești să continui, Lord, te urmez.

— Nu putem reuși fără apă și alimente. O să furăm o barcă de pe coastă și ne întoarcem în Hallan. Așa n-are rost. Haide.

Se răzuci și porni spre nord. Yahan i se alătură. Cerul înalt ardea albastru, vântul şuiera întruna prin iarba nesfârșită. Fiderul mergea monoton, cu umerii ușor gârboviți înaintând pas cu pas în exil permanent și înfrângere. Nu se întoarse când Yahan se opri.

— Vântelegari.

Atunci înălță ochii și-i văzu, trei grifoni-pisici uriași, rotindu-se și coborând către el, cu ghearele rășchirate și aripile negre pe fundalul cerului senin și fierbinte.

PARTEA A DOUA

Rătăcitorul

Mogien sări de pe armăsarul lui. Înainte ca picioarele animalului să atingă pământul, alergă spre Rocannon și-l îmbrățișă ca pe un frate. În glasul lui răsună fericirea și ușurarea:

— Pe lancea lui Handin, Lord al Stelelor! De ce umbli dezbrăcat prin pustiul acesta? Cum de-ai ajuns atât de departe în miazăzi, mergând spre miazănoapte? Ești... îl zări pe Yahan și se întrerupse.

— Yahan mi-a jurat credință, vorbi fiderul.

Mogien nu spuse nimic. După ce-și înfrână vizibil o izbucnire, începu să surâdă, apoi hohoti:

— Ne-ai învățat datinile ca să-mi furi slujitorii, Rocannon? Dar cine te-a jefuit de straie?

— Olhor nu poartă o singură piele, interveni Kyo, ivindu-se cu pasul său ușor peste iarbă. Bun sosit, Lord al Focului! Ieri noapte te-am auzit în minte.

— Kyo ne-a dus la tine, încuviință Mogien. De când am pus piciorul pe țărmul Fiernului, cu zece zile în urmă, el n-a scos un cuvânt, dar aseară, pe malul golfului, când răsărea Lioka, a ascultat lumina lunii și-a zis: „Acolo!” La revărsatul zorilor, am zburat încotro arătase și te-am găsit.

— Unde-i lot? întrebă Rocannon, văzându-l numai pe Raho ținând frâiele vântelegarilor.

— Mort, răspunse Lordul Hallanului fără să-i tresară un mușchi de pe chip. Olgyor ne-au atacat pe plajă, în ceață. N-aveau arme, doar pietre, însă erau mulți. Lot a fost ucis, iar tu ai dispărut. Ne-am ascuns într-o văgăună, în stâncile țărmului, până ce armăsarii au zburat iarăși. Raho a plecat iscoadă și-a auzit povestindu-se despre un străin care stătea în mijlocul flăcărilor fără să ardă și purta o nestemată vineție... Când bidivii au fost în stare să zboare, am plecat spre fortăreața lui Zgama și, negăsindu-te acolo, i-am aruncat torțe de pe acoperiș și i-am alungat cirezile în pădure, apoi am pornit să te căutăm pe malurile golfului.

— Nestemata, Mogien, îl opri Rocannon; Ochiul Mării - am fost nevoit să ne răscumpărăm cu ea. N-o mai am.

— Colierul? îl privi tânărul. Ai dat colierul lui Semley? Nu ca să răscumperi viața ta - cine te poate răni? Ca să salvezi acea viață lipsită de valoare a unui răzvrătit? Nu-mi prea onorezi moștenirea! Ia, ține-l, nu se pierde atât de ușor!

Hohoti, roti ceva prin aer și-l azvârli, scânteind, spre Rocannon care-l prinse și rămase cu gura căscată, piatra albastră arzându-i în palmă, pe lanțul de aur.

— Ieri, pe celălalt țărm al golfului, am întâlnit doi Olgyor ducând un altul mort. Ne-am oprit să-i întrebăm despre un călător gol, pe care l-ar fi putut zări, însoțit de sluga lui nevrednică. Unul dintre ei s-a azvârlit în genunchi și ne-a povestit totul, și astfel am luat giuvaierul de la celălalt. Împreună cu viața lui, deoarece ni s-a împotrivit, luptând. Atunci am știut că ai traversat apa; iar Kyo ne-a adus la tine. Dar de ce te îndreptai către miazănoapte, Rocannon?

— Ca să... caut apă.

— Înspre apus este un râu, interveni Raho. L-am zărit cu puțin înainte de-a vă găsi.

— Să mergem acolo. Yahan și cu mine n-am băut de aseară.

Încălecară vântelegarii, Yahan cu Raho, iar Kyo pe vechiul lui loc, în spatele etnologului. Iarba aplecată de vânt coborî sub ei, și porniră spre sud-vest între câmpia vastă și soare.

Poposiră lângă râul ce șerpuia limpede și molcom prin șesul lipsit de flori. În sfârșit, Rocannon putu să-și dezbrace îpermstraiul și se îmbracă cu o cămașă și o mantie a lui Mogien. Mâncară pesmeți aduși din Tolen, rădăcini de peya și patru iepuri cu aripi scurte, doborâți de Raho și Yahan, care era în culmea fericirii regăsind arcul și săgețile. Aici, pe câmpie, animalele zburau aproape direct spre vânători și-i lăsau pe vântelegari să le înhațe în timpul zborului, necunoscând teama. Mici micuțele creaturi verzi, violete și galbene, denumite Kilar, cu aripi transparente și zbârnâitoare asemănătoare insectelor - deși de fapt erau marsupiale minuscule - n-aveau frică aici; se roteau

curioase în jurul capetelor călătorilor și, zgâindu-se cu ochi rotunzi, aurii, poposeau pentru o clipă pe mâna ori genunchiul cuiva, pentru ca imediat să fugă în alt loc. Se părea că toată seva aceea imensă era lipsită de viață inteligentă. Mogien spuse că, zburând deasupra șesului, nu zărise nici oameni, nici alte ființe.

— Astă-noapte, când stăteam lângă foc, ni s-a părut că vedem o creatură... rosti Rocannon ezitând, deoarece nici acum nu știa dacă zăriseră într-adevăr ceva. De lângă foc, Kyo înălță ochii spre el; descheindu-și centura cu spadele duble, Mogien nu zise nimic.

Ridică tabăra când se iviră zorile și toată ziua călătoriră vântul între câmpie și soare. Zborul deasupra șesului era tot atât de plăcut pe cât fusese de epuizant mersul pe jos. Continuară călătoria în următoarea zi și, cu puțin înaintea amurgului, în vreme ce scrutau terenul în căutarea unuia dintre pârliașele ce întrerupeau rareori întinderea de iarbă, Yahan se răsuci în șa și strigă:

— Olhor! Privește înainte!

În depărtare, spre sud, orizontul era întrerupt de o linie cenușie, ușor vălurită.

— Munții! zise fiderul și, în aceeași clipă, îl auzi îndărătul său pe Kyo, trăgându-și brusc răsuflarea, parcă înfricoșat.

Ziua următoare, șesul începu să se ridice, treptat, în coline dulci și dâmbulețe – valuri uriașe pe o mare liniștită. Din când în când, pe deasupra lor treceau pâlcuri de nori plutind spre miazănoapte, iar la distanță puteau zări înălțându-se ținutul întunecat și învălurat. Spre seară, munții se distingeau limpede; în vreme ce câmpia era scufundată în penumbră, piscurile micuțe și îndepărtate din sud continuau să strălucească, aurii. Pe măsură ce sclipirea lor se estompă, răsări luna Lioka, urcând aidoma unei stele galbene, uriașă și grăbită. Feni și Feli scânteiau deja, deplasându-se ceva mai lin către vest. Heliki se ivi ultima și le urmă pe celelalte, variindu-și luminozitatea într-un ciclu de o jumătate de oră, luminând și pălind. Rocannon stătea întins pe spate și privea, printre tulpinile înalte și negre ale ierbii, complexitatea lentă și strălucitoare a dansului lunilor.

În dimineața următoare, când se pregătea, împreună cu Kyo, să încalece vântelegarul tărcat, Yahan îl preveni, oprindu-se lângă capul animalului:

— Astăzi, călărește-l cu grijă, Olhor. V

Armăsarul scutură din cap, cu o tuse și un mârâit prelung, reluate și de surul lui Mogien.

— Ce-i supără?

— Foamea! răspunse Raho, înfrânându-și cu greutate bidiviul alb. S-au ghiftuit cu herilorii lui Zgama, însă de când am pornit pe deasupra câmpiei n-au mai găsit nimic de vânat, iar țopăitorii ăștia nu le-ajung nici pe o măsea. Strânge-ți bine mantia, Lord Olhor – dacă se desface și ajunge în preajma fălcilor telegarului, tu vei fi prânzul său.

Raho, al cărui păr castaniu și piele erau mărturia atracției simțite de vreun nobil Angyn față de una din străbunicele lui, era mai direct și mai ironic decât majoritatea smiromilor. Mogien nu-l dojenea niciodată, și asprimea lui Raho nu ascundea credința nestrămutată în lordul său. Se apropia de vârsta mijlocie și cu siguranță considera călătoria drept o nebunie, dar fără îndoială nici nu s-ar fi gândit să nu intre în orice primejdie alături de tânărul lui stăpân.

Yahan dădu drumul arăturilor și sări înapoi de lângă armăsarul lui Rocannon, care țâșni în aer precum un arc eliberat. Toată ziua, cei trei telegari zburară dezlănțuiți, neobosiți către terenurile de vânătoare simțite sau adulmecate în sud, iar vântul nordic le grăbi zborul. Dedesubtul barierei plutitoare de munți, pantele împădurite se înălțau tot mai întunecate și mai distincte. Pe câmpie începuseră să apară copaci, pâlcuri și crânguri aidoma unor insule în oceanul de ierburi. Dumbrăvile se transformară în păduri, întrerupte de poiene verzi. Cu puțin înaintea amurgului, coborâră lângă un loc micuț, acoperit de stufăriș, între dealuri. Mișcându-se rapid și precaut, cei doi smiromi desfăcură toate ranițele și harnașamentul de pe telegari, se retraseră și-i lăsară să plece. Animalele se înălțară, mugind și bătând din aripi, și dispărură peste câteva coline, zburând în trei direcții diferite.

— Se vor întoarce după ce se satură, îi explică Yahan lui Rocannon, sau când Lordul Mogien va sufla în fluierul său mut.

— Uneori, aduc tovarăși cu ei - sălbatici, adăugă Raho, zărindu-l pe fider.

Mogien și smiromii se împrăștiară, vânând iepuri-zburători sau orice altceva găseau; Rocannon dezgropa câteva rădăcini groase de peya și, învelindu-le în frunze, le puse la copt în cenușa focului de tabără. Era expert în a supraviețui în orice mediu și-l încânta genul acesta de provocare; zilele de zbor continuu, de permanentă foame de-abia amăgită, de dormit pe pământ sub vântul primăverii îl întăriseră, ascuțindu-i simțurile, și-l sensibilizau înaintea oricărei senzații sau impresii. Ridicându-se, îl văzu pe Kyo la marginea lacului - o siluetă firavă nu mai înaltă decât trestile ce creșteau până departe de apă. Privea munții, copleșind oțelii cerul sudic, adunând în jurul vârfurilor toți norii și tăcerea văzduhului. Venind lângă pitic, Rocannon îi surprinse expresia, în același timp nefericită și înverșunată. Fără să se întoarcă, Fianul vorbi cu glasul său ușor șovăitor:

— Olhor, ai din nou nestemata.

— Încerc să scap de ea, surâse etnologul.

— Acolo sus... acolo sus va trebui să dai ceva mai mult decât aur și pietre prețioase... Ce vei da acolo, Olhor, în locurile reci și înalte, în locurile cenușii? De la foc la ger...

Rocannon îi auzea și-i privea, totuși nu-i zărea buzele mișcându-se. Îl străbătu un fior și-și închise mintea, retrăgându-se ca înaintea atingerii unei esențe stranie, de propria lui identitate și umanitate. După un minut, Kyo se întoarse, calm și zâmbitor ca întotdeauna, și rosti cu vocea lui obișnuită:

— Dincolo de dealurile acestea, dincolo de codri, în văile verzi există Fiia. Neamul meu iubește văile, chiar și aici, lumina soarelui și vâlcelele. S-ar putea să găsim așezările lor, după câteva zile de zbor.

Ceilalți se bucurară atunci când Rocannon le spuse vestea.

— Credeam că nu vom găsi ființe vorbitoare aici, comentă Raho. Un ținut atât de bogat, și totuși pustiu.

Privind o pereche de kilari dansând deasupra lacului ca niște ametiste înaripate, Mogien vorbi:

— N-a fost dintotdeauna pustiu. Neamul meu l-a străbătut cu mult timp în urmă, în vremea dinaintea eroilor, înainte ca Hallanul să fie ridicat sau mărețul Oynhall, înainte de marea lovitură a lui Hendin ori de moartea lui Kirfiel pe Colina Orren. Noi am venit din miazăzi, în corăbii cu capete de dragoni, și-am găsit în Angien un popor sălbatic, ascunzându-se prin codri și grote, un popor cu fețe palide. Cunoști cântecul, Yahan, balada lui Orhogien...

*Călărind vântul
călcând iarba,
scrutând marea,
spre steaua Brehen
pe cărarea Liokei...*

Cărarea Liokei merge din miazăzi în miazănoapte. Bătăliile din cântec povestesc cum noi, Angyar, am luptat și-am cucerit vânătorii sălbatici, Olgyor, singurii asemănători nouă în Angien: căci noi toți suntem o singură rasă, Liuar. Balada nu pomenește însă de munți. Este un cântec străvechi, poate că începutul i s-a pierdut. Sau poate că neamul meu vine din dealurile acestea. Ținutul este fără cusur – păduri pentru vânătoare, dealuri pentru turme și înălțimi pentru cetăți. Totuși, se pare că nimeni nu sălășluiește aici...

În seara aceea, Yahan nu mai cântă din lira lui cu coarde de argint; și toți dormiră agitați, poate pentru că vântelegarii lipseau și dealurile păstrau o încremenire de moarte, de parcă nicio creatură nu îndrăzneă să clintească noaptea.

Ziua următoare plecară, considerând că terenul de lângă lac era prea mocirlos, și înaintară încetișor, oprindu-se adesea pentru a vâna sau a aduna ierburi proaspete. După-amiază ajunseră la un deal al cărui vârf era cocoșat și

zimțat, ducându-te cu gândul la rămășițele unui castel năruit, ascuns sub iarbă. Nu mai exista nicio ruină, însă puteau urmări sau ghici unde fusese curtea de zbor într-o vreme atât de îndepărtată încât nici legendele n-o mai pomeneau. Poposiră acolo, deoarece vântelegarii îi puteau găsi cu ușurință, când reveneau.

Pe la mijlocul lungii nopți, Rocannon se trezi și se sculă în capul oaselor. Cu excepția micuței Lioka, lunile apuseseră, și focul se stinsese. Călătorii nu organizaseră niciun fel de pază peste noapte. Mogien stătea în picioare, la vreo cinci metri depărtare, nemișcat – o siluetă înaltă și vagă sub lumina stelelor. Toropit încă de somn, îl privi, întrebându-se de ce mantia îl făcea să pară atât de înalt și îngust în umeri. Ceva era în neregulă. Haina Angya atârna dinspre umeri precum acoperișul unei pagode, dar, chiar fără mantie, Mogien avea un piept extrem de lat. De ce stătea acolo, atât de înalt, gârbov și sfrijit?

Silueta se întoarse încet, și chipul nu era al lui Mogien.

— Cine ești? tresări Rocannon, cu glasul răgușit în liniștea de moarte. Lângă el, Raho se trezi, privi în jur, înălță arcul și sări în picioare.

Înapoia străinului înalt se mișca lin ceva – un altul asemănător primului. De jur împrejurul lor, peste ruinele acoperite cu iarbă, sub scânteierea stelelor, se ridicară siluete înalte, subțiratic, tăcute, cu mantii bogate și capetele plecate. Lângă focul rece se aflau numai Rocannon și Raho.

— Lord Mogien! strigă smiromul.

Niciun răspuns.

— Unde-i Mogien? Cine sunteți voi? vorbiți...

Fără un cuvânt, străinii începură să înainteze încet. Raho încordă o săgeată. Continuând să păstreze tăcere, siluetele crescură brusc și straniu, mantiiile lor deschizându-se de ambele părți, și atacă simultan din toate direcțiile, avansând în salturi înalte și lente. Luptându-se cu ele, etnologul se lupta să se trezească din vis – trebuia să fie un vis; încetineala gesturilor, tăcerea lor, toate erau ireale și

nu le putea simți loviturile. Însă el purta costumul. Îl auzi pe Raho, răcnind disperat:

— Mogien!

Atacatorii îl copleșiseră prin număr și greutate pe Rocannon, doborându-l la pământ, apoi, înainte de-a încerca să se elibereze, fu ridicat cu capul în jos, într-o mișcare pendulatoare, amețitoare. Pe când se zbătea, străduindu-se să scape de nenumăratele mâini ce-l țintuiau, văzu dealurile luminate de stele și pădurile legănându-se și balansându-se dedesubtul lui, hăt departe. Simți cum i se învâрте creierul și se agăță cu ambele brațe de membrele subțiri ale creaturilor ce-l ridicaseră. Erau peste tot în jurul său, ținându-l cu mâinile, iar văzduhul era plin de fâlfâiturile aripilor negre.

Merseră așa multă vreme, și uneori mai încercă să se deștepte din spaima aceea monotonă, din glasurile moi și șuierătoare dimprejur, din nenumăratele bătăi ale aripilor, zgâlțâindu-l ușor dar permanent. Apoi, deodată, zborul se preschimbă într-o planare prelungă, brațele puternice, și totuși moi, îi dădură drumul și căzu. N-avea niciun fel de rană, însă era prea amețit pentru a se ridica, așa încât rămase întins și privi în jur.

Zăcea pe un caldarâm din plăcuțe de ceramică netede, șlefuite. La dreapta și la stânga lui se ridicau ziduri argintii în lumina zorilor, înalte, drepte și lustruite, parcă tăiate din oțel. Înapoia sa, o stradă cu case albe, lipsite de ferestre, perfect aliniate, toate identice, o perspectivă geometrică pură în limpezimea lipsită de umbre a dimineții. Era un oraș, nu un sătuc din epoca de piatră sau o fortăreață din epoca bronzului, ci un oraș mareț, sobru și grandios, puternic și riguros, produsul unei tehnologii avansate. Rocannon se ridică, continuând să se simtă amețit.

Pe măsură ce lumina sporea, desluși câteva forme risipite prin curte, aidoma unor grămăjoare; într-una din ele se întrezărea ceva galben. Ca un șoc ce-i spulberă transa, văzu chipul oacheș de sub ciuful de păr blond. Ochii lui Mogien erau deschiși, privind cerul fără să clipească.

Toți cei patru tovarăși ai săi zăceau la fel; rigizi, cu ochii deschiși. Figura lui Raho era hidos contorsionată. Până și Kyo, care păruse invulnerabil prin însăși fragilitatea lui, stătea nemișcat, reflectând cerul alburii în ochii săi mari.

Cu toate acestea, răsuflau, în respirații prelungi și de-abia auzite, la interval de câteva secunde; Rocannon își lipi urechea de pieptul lui Mogien și îi auzi bătăile inimii, foarte slabe și lente, venind parcă de la mare depărtare.

Un șuier în aerul dindărătu său îl făcu să se ghemuiască pe jos instinctiv și să rămână tot atât de nemișcat ca și trupurile paralizate din jur. Niște mâini îl traseră de umeri și de picioare. Fu întors cu fața în sus și se pomeni privind un chip: un chip mare, prelung, grav și frumos. Capul smead era lipsit de păr, neavând nici măcar sprâncene. De sub pleoapele mari și fără gene priveau ochi aurii, limpezi. Gura, mică și delicat conturată, era închisă. Mâinile moi, însă puternice, îi prinseră fălcile și-i deschiseră gura. O altă ființă înaltă se aplecă deasupra lui, și fiderul tuși și se înecă, atunci când pe gât i se turnă un lichid – apă caldută, grețoasă și stătută. Cele două făpturi îi dădură drumul. Se ridică în picioare, scuișcând, și vorbi.

— Mă simt bine, lăsați-mă în pace! Ființele se întorseseră deja cu spatele. Se aplecaseră peste Yahan, una forțându-i maxilarele deschise, cealaltă turnând apă dintr-un vas lung, argintiu.

Erau foarte înalte, subțiratic, semiumanoide; puternice și delicate, deplasându-se destul de stângaci și lent pe sol, care nu era mediul lor. Piepturile înguste ieșeau dintre mușchii unor aripi prelungi și catifelate, ce coborau curbându-se pe spinări aidoma unor pelerine cenușii. Picioarele erau subțiri și scurte, iar capetele oacheșe și nobile păreau gârbovite, datorită proeminenței superioare a aripilor.

Manualul lui Rocannon zăcea sub apele acoperite de cețuri ale canalului, însă memoria îi aminti: *Ființe cu Inteligență Dezvoltată, Specie neconfirmată? 4: Umanoizii uriași trăind în orașe întinse (?)*. Iar el avea șansa confirmării, de-a vedea primul o specie nouă, o cultură

inedită, un posibil nou membru al Ligii. Frumusețea ordonată și riguroasă a clădirilor, bunăvoința impersonală a celor două figuri angelice care aduseseră apă, tăcerea lor maiestuoasă, toate acestea îi inspirau respect și teamă. Nu mai văzuse niciodată o asemenea rasă, în nicio lume. Se apropie de cele două făpturi, care-i dădeau apă lui Kyo, și întreabă cu un respect sfios:

— Vorbiți graiul comun, lorzi înaripați?

Nu-l băgară în seamă. Cu mersul lor ușor săltat, se apropiară de Raho și-i turnară forțat apă prin gura contorsionată. Lichidul curse pe obraji smiromului. Trecură apoi la Mogien, și Rocannon îi urmă.

— Ascultați-mă, rosti el, trecând în fața lor, dar amuți: brusc, își dădu seama, tulburat, că ochii largi și aurii erau lipsiți de vedere; ființele erau oarbe și surde. Nici nu-i răspunseră și nici nu-l priviră, ci se îndepărtară, înalte, eterice, acoperite de la gât până la călcâie în aripile moi. Iar poarta coborî lin înapoia lor:

Adunându-și puterile, Rocannon trecu pe la fiecare tovarăș al său, sperând să găsească un leac împotriva paraliziei. Nu se zărea nicio schimbare. La toți întâlneau aceeași răsuflare rară și bătăi ale inimii de-abia auzite – la toți, cu o excepție. Pieptul lui Raho era nemișcat, și chipul său schimonosit se răcise. Apa nu i se uscaseră încă pe obraji.

Furia întrecu uimirea plină de venerație a fiderului. De ce îngerii-oameni îi tratau ca pe niște animale capturate? Își părăsii tovarășii, traversă curtea și, prin poarta lipsită de partea superioară, ieși pe strada incredibilului oraș.

Nu se clintea nimic. Toate ușile erau închise. Înalte și lipsite de ferestre, fațadele sidefii se ridicau tăcute, una după alta, sub primele raze ale soarelui.

Rocannon numără șase intersecții înainte de-a ajunge la capătul străzii: un zid. Cu o înălțime de cinci metri, se întindea fără nicio deschidere în ambele direcții; bănuind absența unei porți, bărbatul nu mai urmă drumul de circumferință. Ce nevoie ar fi avut de porți niște creaturi înaripate? Reveni pe strada radială, până la clădirea

centrală de unde pornise, singura construcție diferită, și mai înaltă, față de casele argintii dispuse în rânduri geometrice. Intră în curte. Locuințele erau închise, străzile curate și goale, cerul pustiu; nu se auzea decât zgomotul pașilor săi.

Ciocăni în ușa din capătul curții. Niciun răspuns. O împinse și ușa se deschise.

Înăuntru era un întuneric călduț, un foșnet slab și o foială, o senzație de lărgime, de spațiu. Pe lângă el se clătină o siluetă înaltă, se opri și rămase nemișcată. În lumina încă palidă a răsăritului, pătrunsă prin intrare, etnologul zări ochii galbeni ai făpturii înaripate deschizându-se și închizându-se încetitor. Soarele le orbea. Zburau prin ținut și umblau pe străzile lor argintii numai noaptea.

Așezându-se înaintea privirii aceleia impenetrabile, Rocannon adoptă poziția pe care fiderii o numeau „DGD” -

Deschiderea Generală a Dialogurilor - o atitudine dramatică, receptivă, și întrebă în galactică:

— Cine-i conducătorul vostru?

Rostită adecvat, întrebarea căpăta, de obicei, răspuns. Nu și de data aceasta. Înaripatul îl privi fix, clipi o dată, cu o impasibilitate mai presus de dispreț, închise ochii și rămase locului, aparent adormit.

Ochii lui Rocannon se obișnuiseră cu semi-întunericul și zărea acum, întinzându-se sub bolți, în penumbra caldă, șiruri, grupuri și cete de siluete cu aripi, sute și sute, toate nemișcate, cu ochii închiși.

Păși printre ele, fără ca acestea să se clintească.

Cu mult timp în urmă, pe Devenant, planeta lui natală, străbătuse un muzeu plin de statui, un eonii privind în sus, la chipurile încremenite ale străvechilor zei Hainish.

Adunându-și tot curajul, atinse unul - una? Puteau foarte bine să fie femele - pe braț. Ochii aurii se deschiseră și capul fermecător se întoarse către el, întunecat deasupra lui în penumbră.

— Hassa! rosti înaripatul și, aplecându-se iute, îi sărută umărul, după aceea se îndepărtă trei pași, își plie mantaua de aripi și rămase înlemnit, cu ochii închiși.

Fiderul își urmă drumul, bâjbâind prin semiîntunericul pașnic și gălbui al sălii uriașe, până găsi o altă trecere, deschisă din podea până la plafonul înalt. Încăperea următoare era ceva mai luminoasă, orificiile minuscule din tavan scaldând în auriu firișoarele de praf. Pereții se curbau, de ambele părți, ridicându-se către bolta îngustă. Părea un culoar de trecere circular, înconjurând cupola centrală – inima orașului radial. Zidul interior era minunat împodobit cu un model de triunghi și hexagoane, complicat întrepătrunse și repetându-se până la tavan. Entuziasmul etnologic al lui Rocannon reveni. Ființele acelea erau niște artiști constructori. Fiecare suprafață a uriașei clădiri era netedă și fiecare îmbinare, precisă; concepția era splendidă, iar execuția ireproșabilă. Doar o cultură avansată putea realiza așa ceva. Cu toate acestea, niciodată nu întâlnise atâta insensibilitate la o rasă evoluată cultural. La urma urmei, de ce-i aduseseră aici? În tăcuta lor aroganță angelică, îi salvaseră de o primejdie nocturnă sau foloseau alte rase ca sclavi? În acest caz, era ciudat modul în care ignoraseră aparenta lui imunitate față de agentul paralizator. Poate comunicau fără cuvinte; totuși, el înclina să creadă, în palatul acesta incredibil, că explicațiile puteau consta în existența unei inteligențe situate pur și simplu în afara umanului. Continuă să meargă, descoperind în zidul interior al coridorului o a treia ușă, de data aceasta foarte scundă, astfel încât el trebuia să se aplece, iar un înaripat era nevoit să se târască.

Înăuntru găsi aceeași penumbră calduță, gălbuie și dulce-mirositoare dar aici foiau, foșneau și șopteau cu un murmur blând de voci și mișcări line nenumărate trupuri și aripi. Hăt departe, vârful cupolei se întrevedea auriu. O rampă lungă urca într-o spirală ușor ascendentă, pe lângă pereți, până sus. Ici-colo, pe rampă, se întrezăreau mișcări, și de două ori o siluetă, micuță de la depărtare, își desfăcu aripile și zbură fără niciun zgomot de-a curmezișul uriașului

cilindru de aer galben. Îndreptându-se către piciorul rampei, văzu ceva prăbușindu-se de la mijlocul spiralei și izbindu-se de podea cu un pocnet surd. Trecu destul de aproape de locul respectiv. Era leșul unui înaripat. Deși impactul îi zdrobise țeasta, nu se zărea sânge. Corpul era micuț, aripile nu erau încă deplin formate.

Continuă încăpățânat și porni să urce rampa.

Cam la zece metri deasupra podelei găsi în zid o nișă triunghiulară, unde se ghemuiau înaripații, tot dintre cei mici și scunzi, cu aripi boțite. Erau nouă, grupați câte trei la intervale egale, în jurul unei siluete mari și albicioase, pe care Rocannon o cercetă o vreme, până desluși botul și ochii deschiși și goi. Era un vântelegar viu, paralizat. Gurile micuțe și delicate ale celor nouă înaripați se aplecau întruna spre el, sărutându-l.

O altă izbitură pe dușumeaua sălii. Alergând încetîșor, Rocannon îl privi în treacăt. Era trupul secătuit, supt al unui barilor.

Traversă culoarul înalt și ornat și se strecură cât putu de repede și tăcut printre siluetele adormite din sală. Leși în curte. Era pustie. Razele albe și piezișe ale soarelui străluceau pe caldarâm. Tovarășii săi dispăruseră. Fuseseră transportați pentru larve, acolo, în încăperea boltită, pentru a fi supti.

Genunchii etnologului cedară. Se așeză pe pavajul roșu lustruit și încercă să-și stăpânească teama, pentru a se gândi ce putea face. Ce putea face? Trebuia să revină în dom și să încerce să-i scoată pe Mogien, Yahan și Kyo. La gândul întoarcerii printre creaturile înalte și angelice, ale căror capete nobile adăposteau creieri degenerați, sau specializați la nivelul insectelor, simți un fior rece pe ceafă; însă trebuia s-o facă. Prietenii săi erau acolo și el trebuia să-i salveze. Oare larvele și doicile acestora din dom erau îndeajuns de adormite pentru a nu interveni? Renunță să-și mai pună întrebări. Mai întâi era necesar să verifice zidul exterior de jur împrejur, deoarece dacă nu exista nicio poartă, totul era inutil. Nu-i putea trece peste un perete înalt de cinci metri.

Existau pesemne trei caste, reflectă, parcurgând strada tăcută: doici pentru larvele din dom, constructori și vânători în încăperile exterioare, iar în clădirile acestea, poate cei fertili, clocitorii și depunătorii de ouă. Cei doi, care îl adăpaseră trebuiau să fie doici, păstrând în viață prăzile paralizate până erau consumate de larve. Îi dăduseră apă și lui Raho, deși era mort. Cum de nu înțelesese că erau lipsiți de inteligență? Dorise să-i considere raționali, pentru că arătau atât de îngerește umani. *Specie norocoasă 74*, se adresă el cu furie *Manualului* scufundat, în același moment, în dreptul următoarei intersecții, ceva țâșni, traversând strada – o creatură mărunță, castanie, a cărei mărime erau greu de apreciat în perspectiva ireală a fațadelor identice. În mod vădit, nu aparținea orașului. Cel puțin, îngerii-insecte aveau paraziți în minunatul lor stup, iar Rocannon se deplasă rapid în liniștea stranie, ajunse la zidul exterior și porni spre stânga, de-a lungul lui.

Puțin mai departe, aproape de baza peretelui argintiu, era ghemuit unul din animalele cafenii. Așezat pe toate cele patru labe, nu era mai înalt decât genunchiul său. Spre deosebire de majoritatea creaturilor cu inteligență scăzută

de pe planetă, era apter. Se strânsese ghem, părând înspăimântat, iar Rocannon îl ocoli, încercând să nu-l sperie, și trecu mai departe. Din câte vedea, zidul curb nu mai prezenta nicio deschidere.

— Lord, se auzi de nicăieri un glas firav, Lord!

— Kyo! Se întoarse bărbatul, și vocea se reflectă de pereți. Nicio mișcare. Clădiri albe, umbre negre, liniște.

Animalul cel mic și castaniu țopăi către el.

— Lord, strigă, Lord, oh, vine, vine. Oh, vine. Lord!

Rocannon rămase locului, holbându-se. Creatura se așază înaintea lui, pe vine. Gâfâia și bătaile inimii îi zguduiau pieptul îmblănit pe care erau încrucișate brațele negre, mititele. Ochii întunecați îl priveau speriați. Repetă într-un grai comun stâlcit:

— Lord...

Bărbatul îngenunche. Gândurile îi alergau, privind făptura. În cele din urmă, vorbi cu blândețe:

— Nu știi cum să-ți spun.

— Oh, vine, se bâlbâi ființa micuță. Lorzi... lorzi. Vine!

— Ceilalți lorzi... prietenii mei?

— Prieteni. Prieteni. Castel. Lorzi, castel, foc, vântelegar, zi, noapte, foc. Oh, vine!

— O să vin, încuviință Rocannon.

Animalul țopăi de îndată și etnologul porni după el. Se întoarseră pe strada radială, apoi apucară spre nord și trecură printr-una din cele douăsprezece intrări ale domului. Acolo, în curtea cu caldarâm roșu, zăceau cei patru tovarăși ai săi. Mai târziu, când avu vreme să se gândească, își dădu seama că ieșise din dom într-o altă curte, și de aceea nu-i găsise.

Lângă Yahan așteptau alte cinci făpturi cafenii, într-un grup destul de ceremonios. Rocannon îngenunche din nou, pentru a fi la înălțimea lor, și schiță o plecăciune:

— Bun găsit, bun găsit, repetară ființele, apoi una dintre ele, cu blana neagră în jurul botului, spuse:

— Bun găsit, mici lorzi, rosti el.

— Kiemhrir.

— Voi sunteți Kiemhrir? Creaturile se pleacă iute, imitându-i reverența. Eu sunt Rocannon Olhor. Venim din miazănoapte, din Angien, din castelul Hallan.

— Castel, îl îngână Smolitul. Glasul său subțire și ascuțit tremura de seriozitate. Reflectă o vreme, scărpinându-se în cap: Zile, noapte, ani, ani, zise el. Lorzi pleca. Ani, ani, ani... Kiemhrir nu pleca. Privi întrebător spre om.

— Kiemhrir... au rămas aici? Întrebă Rocannon.

— Rămas! strigă Smolitul cu o putere nebănuită. Rămas! Rămas!

Toți ceilalți murmură parcă fericiți:

— Rămas...

— Zi, arată hotărât Smolitul către soare, lorzi vine. Pleca?

— Da, vom pleca. Ne puteți ajuta?

— Ajuta! făcu Kimherirul, pronunțând cuvântul la fel de încântat, avid. Ajuta pleca. Lord, rămas!

Așa încât bărbatul rămase: stătu și-i privi pe Kiemhrir apucându-se de treabă. Smolitul fluieră și imediat apărură încă vreo zece, țopăind precaut. Rocannon se întrebă unde se putuseră ascunde și trăi în ordinea matematică a orașului-stup; însă, cu siguranță, o făcuseră, ba aveau și magazine, deoarece unul apărură, transportând în mânuțele sale negricioase o sferă albicioasă, asemănătoare unui ou. Era coaja unui ou, folosită drept recipient. Smolitul o luă și, cu atenție, îi desfăcu vârful. Înăuntru se găsea un fluid limpede, vâscos. Întinse câteva picături peste rănile punctiforme de pe umerii bărbatilor inconștienți; apoi, pe când ceilalți, cu grijă și tremurători, le ridică capetele, turnară puțin lichid în gurile lor. De Raho nu se atinseră. Kiemhrir nu vorbeau între ei, folosind numai fluierături și gesturi, tăcuți și cu un impresionant aer curtenitor.

Smolitul veni lângă Rocannon și spuse liniștitor:

— Lord, rămas.

— Să aștept? Bineînțeles.

— Lord, continuă Kiemherul, arătând către corpul lui Raho, după care se opri.

— Mort, mort, făcu micuța creatură. Își atinse baza gâtului, și Rocannon încuviință.

Curtea înconjurată de ziduri argintii strălucea sub o lumină incandescentă. Lângă Rocannon, Yahan răsuflă prelung. Kiemhrir se așezară pe labelle posterioare, într-un semicerc, înapoia conducătorului lor. Rocannon i se adresează:

— Mic lord, pot să-ți cunosc numele?

— Numele, șopti cel cu chip negru. Ceilalți stăteau nemișcați. Liuar, urmă el, cuvântul străvechi folosit de Mogien pentru a denumi atât nobilii, cât și smiromii, sau ceea ce *Manualul* denumea Specia II. Liuar, Fiia, Gdemiar: nume. Kiemhrir: nu nume.

Omul încuviință iarăși, întrebându-se ce se ascundea acolo. Cuvântul „Kiemher, Kiemhrir” era de fapt, înțelese el, doar un adjectiv, însemnând micuț sau iute.

Îndărățul său, Kyo tuși, se foi și se sculă. Rocannon veni lângă el. Făpturile fără nume priveau cu ochii lor negri, atente și tăcute. Yahan se trezi, și în cele din urmă Mogien, care primise probabil o doză masivă de agent paralizant, deoarece nu putea nici măcar să-și ridice brațul. Cu sfială, unul din Kiemhrir îi arătă lui Rocannon că-l putea ajuta pe Mogien masându-i brațele și picioarele, ceea ce și făcu, explicând în acest timp ce se întâmplase și unde se aflau.

— Tapiseria de-acasă - uriașii înaripați.

— Ce nume? întrebă etnologul cu blândețe, gândindu-se că era încă amețit, dar tânărul șopti:

— Tapiseria de-acasă - uriașii înaripați.

Atunci Rocannon își aminti cum stătuse, cu Haldre, sub tabloul țesut al unor războinici bălai, luptându-se cu siluete înaripate, în Sala Lungă din Hallan.

Kyo, care-i privise pe Kiemhrir, ridică palma. Smolitul țopăi către el și-și așeză mâna micuță, negricioasă și lipsită de degetul mare peste palma prelungă și îngustă a piticului.

— Stăpânii-cuvintelor, șopti Fianul Iubitorii-cuvintelor, mâncătorii-cuvintelor, cei fără de nume, prichindeii, care țin minte. Încă n-ați uitat cuvintele Oamenilor Înalți, oh, Kiemhrir?

— Încă, aprobă Smolitul.

Cu ajutorul lui Rocannon, Mogien se ridică în picioare; era tras la față și încruntat. Rămase câteva minute tăcut, lângă Raho, al cărui chip arăta teribil în lumina albă și puternică a soarelui. Apoi îi salută pe Kiemhrir și-i răspunse etnologului, spunând că se simțea perfect.

— Dacă nu există porți, putem tăia trepte ca să escaladăm zidurile, zise Rocannon.

— Cheamă armăsarii, Lord, șopti Yahan.

Întrebarea dacă fluierul putea trezi creaturile din don era prea complexă pentru a fi adresată Kiemhrir. Deoarece înaripații păreau complet nocturni, hotărârea să riște. Mogien scoase de sub mantie un fluieraș legat cu lanț și suflă puternic; Rocannon nu auzi nimic, însă Kiemhrir se înfiorară. După douăzeci de minute, o umbră uriașă trecu pe deasupra domului, se roti, dispăru spre nord și, nu după mult timp, reveni cu un tovarăș. Amândoi coborâră în curte, fâlfâind puternic din aripi: vântelegarul tărcat și surul lui Mogien. Pe cel alb nu-l mai văzură niciodată. Poate că el fusese zărit de Rocannon pe rampă, în lumina aurie și prăfuită a domului – hrană pentru larvele îngerilor.

Kiemhrir erau înspăimântați de armăsari. Curtenia plăcută a Smolitului se pierduse aproape de tot în panica de-abia controlată. Fiderul încercă să-și ia rămas-bun.

— Oh, zbor Lord! rosti el, jalnic, îndepărtându-se din calea picioarelor mari și înarmate cu gheare ale vântelegarului.

Așa încât, nu mai pierdură nicio clipă.

La o oră de zbor de orașul-stup, ranițele și șeile lor, mantiile și blănurile folosite drept așternuturi erau neatinse lângă tăciunii focului. Puțin mai jos pe panta dealului zăceau trei înaripați morți, iar în apropierea lor, ambele săbii ale lui Mogien, una dintre ele ruptă de la mâner. Lordului Hallanului se deșteptase și-i zărise pe înaripați aplecați deasupra lui Yahan și Kyo. Unul dintre ei îl mușcase.

— N-am mai putut vorbi, povesti el. Continuase însă lupta și ucisese trei, înainte să-l copleșească paralizia. L-am auzit

pe Raho răcnind. M-a strigat de trei ori, și nu l-am putut ajuta.

Se așeză pe iarba crescută peste ruinele ce supraviețuiseră tuturor numelor și legendelor, ținând sabia ruptă pe genunchi, și tăcu.

Înălțară un rug din crengi și tufișuri, deasupra îl așezară pe Raho, pe care-l aduseseră din oraș, iar alături îi puseră arcul și săgețile. Yahan făcu un foc și Mogien aprinse rugul. Încălecară vântelegarii, Kyo, îndărătul lui Mogien, iar Yahan înapoia lui Rocannon, și se ridicară spiralând în jurul fumului și căldurii focului ce dogorea în lumina amiezii pe vârful colinei din ținutul cel straniu.

Zburând, putură zări multă vreme stâlpul subțire de fum.

Kiemhrir explicaseră destul de limpede că nu trebuie să se oprească, iar nopțile să se ascundă, deoarece înaripații aveau să-l urmărească odată cu căderea nopții. Spre seară coborâra lângă un pârau, într-un defileu adânc, împădurit, instalând tabăra în apropierea unei cascade. Era umezeală, dar aerul era înmiresmat și sonor, relaxându-i. Pentru cină, găsiră o delicatesă, un animal acvatic cu carapace, lent în mișcări, foarte gustos, însă etnologul nu putu mânca. Pe coadă și în dreptul articulațiilor exista blană; erau mamifere ovipare, aidoma multor animale de acolo, așa cum erau probabil și Kiemhrir.

— Tu mănâncă, Yahan. Eu nu pot ucide ceva care mi-ar putea vorbi, rosti el, chinuit de foame și se așeză lângă Kyo.

Piticul zâmbi, frecându-și umărul dureros.

— Dacă am putea auzi toate creaturile vorbind...

— Eu unul aș muri de foame.

— Măcar cele verzi sunt tăcute, zise Fianul, lovind ușor cu palma scoarța aspră a unui copac aplecat deasupra apei. Aici în miazăzi, arborii, coniferi cu toții, începeau să înflorească, iar văzduhul din păduri era cețos și dulce datorită polenului, ierburilor și coniferelor; nu existau nici insecte, nici plante cu petale. În lumea aceea fără nume, primăvara era înveșmântată numai în verde, tonuri mai deschise, cu șuvițe plutitoare, aurii.

Când se întunecă, Mogien și Yahan se culcară, întinși lângă cenușa caldă; stinseră focul pentru a nu-i atrage pe înaripați. Așa cum bănuise Rocannon, Kyo era mai rezistent decât oamenii în privința otrăvurilor; rămase de vorbă cu etnologul pe malul râului, în beznă.

— I-ai salutat pe Kiemhrir de parcă îi cunoșteai, remarcă Rocannon, iar Fianul răspunse:

— Olhor, ceea ce-și amintește unul din satul meu își amintesc toți. Cunoaștem atâtea istorii și zvonuri, minciuni și adevăruri, și cine mai știe cât de vechi sunt unele...

— Vrei să-mi spui că nu aveai habar de înaripați?

Se păru că Fianul nu voia să răspundă, însă în cele din urmă vorbi:

— Olhor, Fiia n-au amintirea spaimei. Cum am putea? Noi alegem. Noaptea, peșterile și săbiile din metal le-am lăsat Argilienilor, când ni s-au despărțit drumurile, iar noi am ales văile verzi, lumina soarelui și vasele de lemn. De aceea, suntem Jumătate-Oameni. Și am uitat, am uitat multe! În seara aceasta glasul piticului era mai hotărât mai insistent ca oricând, răspunzând limpede prin murmurul curentului de sub ei și acoperind zgomotul cascadei de la capătul trecătorii. Călătorind spre miazăzi, întâlnesc zilnic istorii pe care cei din neamul meu le-au învățat pe când erau copii, în văile Angienului. Și descopăr că toate erau adevărate. Dar am uitat jumătate din ele.

Micii Mâncători de Cuvinte, Kiemhrir, ei există în balade vechi, pe care le cântăm din minte în minte; dar nu și înaripații. Prietenii, nu însă și dușmanii. Lumina soarelui, nu noaptea. Iar eu sunt tovarășul lui Olhor care merge spre miazăzi în legende, fără să poarte sabie. Călătoresc cu Olhor, care caută să audă glasul vrăjmașului său, care a străbătut întunericul cel necuprins și a zărit Lumea atârând aidoma unei nestemate azurii în beznă. Eu sunt doar Jumătate-Om. Nu pot trece de dealuri. Nu te pot însoți în munți, Olhor!

Rocannon își lăsa ușor palma pe umărul lui Kyo. Îndată, Fianul amuți și rămase nemișcat. Statură împreună așa, ascultând șoaptele pârâului și sunetele cascadei în noapte,

privind stelele scânteind oțelii în apa rece ca gheața, alergând sub volburi de polen dinspre munți către sud.

De două ori în decursul zborului din ziua următoare, văzură în depărtare, spre est, cupolele și străzile radiale ale orașelor – stupuri. În noaptea următoare, rămaseră câte doi de veghe. După încă o zi, dealurile crescură în altitudine și o ploaie rece, în rafale, îi biciui toată noaptea și ziua ce urmară. Când norii de ploaie se sparseră pentru scurt timp, de ambele părți ale dealurilor se înălțau munții. Petrecură încă o noapte ploioasă și întreruptă de veghe pe vârful unui deal, sub ruinele unui turn străvechi, apoi, în după-amiaza următoare coborâră prin celălalt capăt al trecătorii într-o vale largă și însorită, ce continua către sud, în depărtările cețoase și tivite de munți.

Zburând în josul văii, ca pe un drum verde uriaș, s-au trezit străjuți din dreapta de un șir de piscuri albe, îndepărtate și masive. Vântul era tăios și auriu, iar vântelegarii goneau sub razele soarelui aidoma frunzelor împrăștiate de vârtej. Deasupra tipsiei verzi și moi de sub ei, pe care pâlcurile întunecate de tufișuri și arbori păreau smălțuite, plutea un văl îngust, cenușiu. Armăsarul lui Mogien se întorsese, descriind cercuri, cu Kyo arătând în jos, și coborâră pe vântul gălbui până la sătucul dintre deal și râu, scăldat de lumina soarelui, cu hornurile micuțe fumegând. Mai sus, o turmă de herilori rumega. În mijlocul cercului neregulat de căsuțe – numai piloni, garduri și prispe însorite – se ridicau cinci copaci uriași. Călătorii oprire și Fiia le ieșiră în întâmpinare, sfioși, dar râzând.

Sătenii aceștia cunoșteau prea puțin graiul comun și, de altfel, nu erau obișnuiți să vorbească cu glas tare. Totuși, se simțiră reveniți acasă, intrând în locuințele suspendate, mâncând din vasele de lemn lustruit, refugiindu-se pentru o seară în ospitalitatea lor voioasă. Un popor straniu de pitici grațioși, evazivi; Kyo îi denumise Jumătate-Oameni. Cu toate acestea, Kyo însuși nu mai era chiar dintre ei. Deși, îmbrăcat cu straiele noi pe care le primise, semăna, se mișca și gesticula ca ei, într-un grup de Fiia el ieșea în evidență. Asta se datora oare faptului că, fiind un străin, nu

le putea vorbi liber în minte sau pentru că prietenia lui cu Rocannon îl transformase, devenind o altă ființă, mai singuratică, mai tristă, mai completă?

Piticii le descriseră ținutul. Dincolo de lanțul muntos din vestul văii lor se întindea pustiul; pentru a continua către sud, călătorii trebuiau să urmeze cursul râului, rămânând în estul munților multă vreme, până ce lanțul însuși cotea spre răsărit.

— Nu putem găsi trecători? întrebă Mogien, iar omuleții zâmbiră și încuviințară.

— Ba da, ba da.

— Și nu știți ce se găsește dincolo de ele?

— Trecătorile sunt foarte înalte și geroase, răspunseră politicoși Fiia.

Călătorii rămaseră două zile în sat, să se odihnească și plecară cu ranițele pline de pesmeți și carne uscată, primite de la Fiia, care erau încântați să dăruiască. După două zile de zbor, întâlniră altă așezare a piticilor, unde fură primiți cu aceeași prietenie, părând mai degrabă o întoarcere mult așteptată, decât sosirea unor străini. Când vântelegarii coborâră, un grup de femei și bărbați Fiia îi întâmpinară, salutându-l pe Rocannon, care descălecaser primul:

— Bun venit, Olhor!

Bărbatul rămase surprins și continuă să fie derutat deși știa că asta înseamnă „rătăcitor”, adică exact ceea ce era el. Cu toate acestea, numele îi fusese dat de Kyo.

Mai târziu, ceva mai departe pe cale, după alt zbor lung și lin de-o zi, se adresă omulețului:

— Kyo, printre ai tăi, nu aveai un nume propriu?

— Îmi spuneau „păstorul”, sau „frățiorul”, sau „alergătorul”. Eram iute în alergări.

— Dar acestea sunt porecle, descrieri – ca Olhor sau Kiemhrir, voi, Fiia, aveți un talent deosebit la botezat. Întâmpinați fiecare nou-venit cu un nume, Lordul Stelelor, Purtătorul de Spadă, Păr Bălai, Stăpânul Cuvintelor... cred că Angyar au învățat de la voi dragostea pentru asemenea porecle. Totuși, voi n-aveți nume.

— Lord al Stelelor, călător-al-depărtărilor, păr-de-cenușă, purtător-de-nestemată, zâmbi Kyo, atunci ce-i un nume?

— Păr-de-cenușă? Am încărunchit?... Nu știu precis ce este un nume. La naștere, mi s-a spus Gaveral Rocannon. Când spun cuvintele acestea, nu descriu nimic, totuși m-am numit pe mine. Iar când zăresc un copac necunoscut în acest ținut, te întreb pe tine – sau pe Yahan ori Mogien, deoarece tu răspunzi rareori – cum se numește. N-am astâmpăr până nu-i cunosc numele.

— Ei bine, este un copac; așa cum eu sunt un Fian; așa cum tu ești un... ce anume?

— Dar există și deosebiri, Kyo! În fiecare sătuc, am întrebat cum se numesc munții aceia dinspre apus, lanțul ce se înalță deasupra lor de la naștere până la moarte, iar ei au răspuns: „Aceia sunt munții, Olhor.”

— Asta și sunt, încuviință omulețul.

— Există însă și alți munți – ceva mai scunzi, spre răsărit, mărginind aceeași vale! Cum îi deosebesc între ei, cum deosebesc o ființă de alta, dacă n-au nume?

Îmbrățișându-și genunchii, Fianul privi piscurile vestice arzând în amurg. După o vreme, etnologul își dădu seama că n-avea să-i răspundă.

Vânturile se încălzeau, iar zilele lungi se lungeau și mai mult, pe măsură ce intrau în caldan și avansau mereu spre sud. Deoarece vântelegarii purtau povară dublă, nu-i zoriră, poposind deseori o zi sau două, să vâneze și să lase animalele să-și caute hrană; dar, în sfârșit, zăriră munții curbându-se în fața lor și întâlniră lanțul estic, barându-le drumul. Verdele văii se urca până la coastele piscurilor semețe, oprindu-se acolo. Mult mai sus, apăreau petece verzi și verzi-cafenii, pășunile alpine; apoi cenușiul stâncii și steiurilor; iar în cele din urmă, pe la jumătatea cerului, albul orbitor al piscurilor bântuite de viscole.

Sus, pe cele mai înalte dealuri, ajunseră la un sat Fiian. Vântul sufla înghețat dinspre vârfuri peste acoperișurile fragile, împrăștiind fumul albăstrui printre umbrele lungi ale amurgului. Ca întotdeauna, omuleții iuți ca argintul viu îi primiră cu grație voioasă, oferindu-le apă, carne proaspătă

și ierburi aromate în vase din lemn, în căldura locuințelor, în vreme ce straiele lor prăfuite erau curățate, iar vântelegarii hrăniți și alinați. După cină, patru fete din sat dansară pentru ei, fără acompaniament muzical, cu mișcări atât de ușoare și sprintene, încât păreau imateriale – un joc de lumini și umbre în strălucirea focului, line, aeriene. Rocannon zâmbi încântat spre Kyo, care stătea lângă el, ca de obicei. Fianul îl privi grav și rosti:

— Eu voi rămâne aici, Olhor.

Rocannon își stăpâni replica uluită și continuă să privească dansatoarele, mișcările schimbătoare și lipsite de substanță ale formelor luminate de flăcări. Țeseau o muzică din tăcere și stranietatea încercată în minte. Pe pereții din lemn, focul juca, pâlپând și alergând.

— S-a prorocit că Rătăcitorul va alege tovarăși. Pentru o vreme.

Nu știa dacă vorbise el, Kyo, sau memoria lui. Cuvintele erau în mintea sa și a lui Kyo. Dansatoarele se îndepărtară, umbrele lor repezindu-se în susul pereților, părul despletit al uneia dintre ele legănându-se sclipitor pentru o clipă. Dansul fără muzică se încheie, dansatoarele, care n-aveau mai multe nume decât lumină și umbră, încremeniră. Între ele și Kyo, o relație ajunsese la capăt, lăsând doar tăcere.

III

Sub aripile fâlfâind puternic ale vântelegarului său, etnologul văzu un povârniș stâncos, un haos abrupt de bolovani, coborând îndărăt și atât de înclinat în față încât vârful aripii stângi a armăsarului aproape atingea roca, în vreme ce se străduia în sus și înainte, spre trecătoare. Rocannon purta peste coapse centuri de luptă, deoarece curenții ascendenți și rafalele de vânt îl dezechilibrău uneori pe armăsar; de asemenea, îmbrăcase impermstraiul, pentru a-i ține căldura. Călărind înapoia lui, înfofolit cu toate mantiile și blănurile pe care le aveau ei doi, Yahan era atât de înghețat, încât își legase încheieturile mâinilor de șa, neavând curajul de-a se încrede în brațele amortite. Călărind mult înainte, pe armăsarul lui mai puțin împovărat, Mogien rezista la frig și altitudine mai bine decât smiromul, și întâmpina cu o bucurie aspră lupta cu înălțimile.

Părăsiseră ultima așezare Fian cu cincisprezece zile în urmă, luându-și rămas-bun de la Kyo, și porniseră peste înălțimile subalpine și munții scunzi către ceea ce părea trecătoarea cea mai largă. Fiia nu le putură oferi nicio indicație; la orice aluzie referitoare la traversarea lanțului muntos, omuleții amuțiseră, privind înfricoșați.

În primele zile fusese bine, dar pe măsură ce urcau, vântelegarii începură să obosească repede; aerul rarefiat nu le oferea suficient oxigen necesar zborului. Urcând întruna, întâlneau frigul și vremea perfidă a marilor altitudini. Ultimele trei zile parcurseră poate cincisprezece kilometri, cea mai mare parte orbește. Flămânzeau, pentru a da animalelor o rație suplimentară de carne uscată; în dimineața aceasta, Rocannon îi lăsa să termine tot ce mai rămăsese în raniță, deoarece dacă nu traversau trecătoarea astăzi, erau nevoiți să revină în regiunile pădurilor, unde se puteau odihni și vâna, reîncepând apoi totul. Acum, păreau pe calea cea bună spre o trecătoare, dar dinspre vânturile estice sufla un vânt teribil de tăios, iar cerul devenise alb și greu. Mogien continua să zboare în

frunte și liderul își forță armăsarul pe urmele lui; în atacul acela crud și nesfârșit asupra marilor înălțimi, Mogien era conducătorul și el îl urma. Uitase de ce dorea să traverseze munții, amintindu-și numai că trebuia s-o facă, știind că trebuia să meargă spre sud. Dar pentru curajul respectiv depindea de lordul Hallanului.

— Cred că acesta este domeniul tău, se adresase tânărului cu o seară în urmă, când discutaseră traseul lor actual; privind marea panoramă de piscuri și abisuri de stâncă, zăpadă și cer, Angya îi răspunse cu siguranța rapidă a conducătorului:

— Este domeniul meu.

Îl striga acum, și Rocannon se strădui să-și încurajeze armăsarul, în vreme ce scruta atent terenul printre genele înghețate, căutând o trecere prin nesfârșitul haos abrupt. Acolo, o coamă, o grindă din tavanul planetei; panta stâncoasă cobora brusc și sub ei se întindea un pustiu alb, defileul. De ambele părți, crestele brăzdate de vânturi se înălțau în norii groși de zăpadă. Rocannon era îndeajuns de aproape ca să zărească chipul netulburat al lui Mogien și să audă răcnetul său, acel *falsetto* de luptă al războinicului victorios. Continuă să-l urmeze deasupra văii albe, sub norii lăptoși. În jurul lor, zăpada începuse să danseze; nu era o ninsoare, fulgii doar se învolburau acolo, în reședința lor, în locul de naștere, într-un dans monoton și tremurat. Pe jumătate mort de foame și împovărat, vântelegarul icnea la fiecare ridicare și coborâre a uriașelor aripi tărcate. Mogien încetinise, ca să nu se rătăcească prin norii de omăt, însă rămăsese tot în frunte.

În vârtejul cețos de nea apăru o sclipire și treptat se înfiripă o strălucire aurie, clară, deși străvezie. Palid chihlimbarii, povârnișurile de zăpadă coborau. Apoi, brusc, lumea dispăru și vântelegarii plutiră într-un golf vast de aer. Hăt dedesubt, foarte departe, limpezi și minuscule, se întindeau văi, lacuri, limba scânteindă a unui ghețar, petece verzi de pădure. Armăsarul etnologului rămase precum o piatră. Yahan strigă înspăimântat și Rocannon închise ochii, strângând pleoapele puternic.

Aripile bătură și vuiră, bătură încă o dată; căderea încetini, redeveni o planare chinuită și se opri. Animalul se ghemui, tremurând, într-o văioagă stâncoasă. În apropiere, armăsarul sur al lui Mogien încercă să se întindă, în vreme ce tânărul, hohotind, sări din șa și strigă:

— Gata, am reușit! Se apropie de ei chipul oacheș strălucind de triumf. Acum ambele părți ale munților sunt domeniul meu. Rokannon!... La noapte rămânem aici. Măine, telegarii pot vâna, mai jos, unde sunt codrii, iar noi vom coborî pe jos. Haide, Yahan.

Smiromul stătea ghemuit în șa, incapabil să se mai miște. Mogien îl ridică și-l ajută să se întindă la adăpostul unei streșini de stâncă; cu toate că soarele după-amiezii strălucea pe cer, nu dădea mai multă căldură decât Steaua Mare, o fărâmă de cleștar deasupra orizontului sudvestic, iar vântul continua să sufle tăios. În vreme ce Rocannon deshăma bidivii, lordul Angya încercă să-l ajute pe Yahan, încălzindu-l. N-aveau cu ce face focul - se aflau încă deasupra zonei pădurilor. Rocannon își scoase impermstraiul și-l obligă pe Yahan să-l îmbrace, ignorând protestele slabe și înfricoșate ale acestuia, apoi se încotoșmână în blănuri. Vântelegarii și bărbații se strânseră laolaltă, pentru mai multă căldură, și împărțiră puțină apă și pesmeți Fian. Noaptea se înălță dinspre ținutul îndepărtat de dedesubt. Stelele țâșniră, eliberate din beznă, și cele două luni mai luminoase străluciră la o aruncătură de băț.

În mijlocul nopții, fiderul se trezi dintr-un somn fără vise. Totul era luminat de stele, tăcut, ucigător de rece. Yahan îl ținea de braț și șoptea ceva agitat, scuturându-l. Rocannon privi unde i se arată și zări, pe stânca de deasupra lor, o umbră, o formă acoperind stelele.

Aidoma umbrei văzute pe câmpie, mult mai în nord, silueta era mare și, în mod ciudat, vagă. Chiar în timp ce privea, stelele începură să scânteieze estompat prin conturul întunecat, după care rămase numai văzduhul negru și transparent. În stânga, acolo unde fusese, lucea acum Heliki, palidă, în descreștere.

— A fost o iluzie din cauza lunii, Yahan, murmură el. Culcă-te, delirezi.

— Nu, se auzi de lângă el vocea calmă a lui Mogien. N-a fost o iluzie, Rocannon. Era moartea mea.

— Nu. Lord! Se ridică smiromul zgâlțâit de febră. Nu a ta; nu se poate! Am mai văzut-o, pe câmpie, când nu erai cu noi – și-a văzut-o și Olhor!

Chemând în ajutor ultimele fărâme de bun-simț, de cumpătare științifică, de reguli desprinse din viață, Rocannon încercă să vorbească autoritar:

— Nu fi absurd!

Mogien nu-l băgă în seamă.

— Am zărit-o pe câmpie, unde mă iscodea. Și încă de două ori, în dealuri, când căutam trecătoarea. A cui moarte să fie dacă nu a mea? A ta, Yahan? Ești tu un lord, un Angyar; porți oare a doua spadă?

Febril și disperat, Yahan încercă să argumenteze, însă tânărul continuă:

— Nu este nici a lui Rocannon, deoarece el încă își urmează drumul. Un om poate muri oriunde, dar un lord își întâlnește moartea, adevărata moarte, numai pe domeniul său. Ea îl așteaptă într-un loc ce-i al lui, un câmp de luptă, o sală sau capătul unui drum. Iar aici e locul meu. Neamul meu a coborât din acești munți și eu m-am întors la ei. A doua mea sabie s-a frânt în luptă. Dar ascultă, moarte a mea: sunt Mogien, urmașul lui Halla – acum mă cunoști?

Vântul înghețat și tăios suflă peste bolovani. Stâncile se înălțau deasupra lor, stelele sclipeau mai departe. Unul din vântelegari se foi și mârâi.

— Terminați, interveni Rocannon. Astea-s prostii. Terminați și culcați-vă...

Însă el nu mai putu să se odihnească după aceea și de câte ori se trezi îl văzu pe Mogien în capul oaselor, lângă creasta armăsarului său, tăcut și încordat, privind peste ținutul scufundat în beznă.

Odată cu ivirea zorilor, dădură drumul vântelegarilor să vâneze în codrii de sub ei și porniră să coboare pe jos. Se aflau încă foarte sus, deasupra pădurilor, iar siguranța lor

era legată numai de vremea bună. După mai puțin de o oră, își dădură seama că Yahan n-avea să reziste: coborâșul nu era greu, însă frigul și oboseala îl epuizaseră și nu mai putea merge; cât despre eforturi nici nu mai putea fi vorba. Încă o zi de odihnă în protecția costumului fiderului i-ar fi putut da puterea de a continua; însă asta ar fi însemnat o altă noapte petrecută sub cerul liber, fără foc, adăpost sau hrană suficientă. Mogien cântări riscurile, deși aparent nici nu le băgă în seamă, și propuse ca Rocannon să rămână cu Yahan pe o terasă însoțită și adăpostită, în timp ce el căuta un coborâș îndeajuns de ușor să-l poată transporta pe Yahan sau măcar un adăpost care să-i ferească de zăpadă.

După ce plecă, smiromul, pe jumătate toropit, ceru apă. Plosca era goală. Rocannon îi spuse să rămână nemișcat și urcă panta pietroasă și abruptă până la o streășină stâncoasă, aflată cam la cincisprezece metri deasupra lor, unde văzuse sclipind niște zăpadă. Ascensiunea fu mai grea decât se așteptase și se prăbuși lângă streășină, înghițind cu lăcomie aerul rarefiat și limpede, cu inima bubuindu-i.

Auzi un zgomot pe care la început îl crezu produs de tensiunea propriului sânge; apoi, zări apa curgând lângă mâna lui. Se ridică. Un pârlăuș din care se înălțau aburi șerpuia în jurul bazei unui morman de omăt înghețat. Căută locul de unde izvora și, sub streășina stâncii, văzu o deschidere întunecată: o grotă. O peșteră era marea lor speranță ca adăpost, îi reaminti mintea rațională, dar vorbea numai la hotarul unui sentiment copleșitor, negru și lipsit de rațiune – panica. Rămase neclintit, în cleștele celei mai înspăimântătoare frici cunoscute până atunci.

În jurul lui, soarele strălucea zadarnic pe piatra sură. Piscurile muntelui erau ascunse înapoia celor mai apropiate stânci, iar ținutul dinspre sud era acoperit cu totul de nori. Aici, pe creasta cenușie și stearpă a lumii nu exista decât el însuși și o intrare neagră între bolovani.

După mult timp, se sculă în picioare, înaintă, pășind peste pârlul aburind, și vorbi prezenței despre care știa că aștepta în umbra văgăunii:

— Am venit.

Întunericul se mișcă puțin și în deschizătură apăru stăpânul grotei.

Semăna cu Argilienii, scund și spălăcit; cu Fiia, delicat și cu ochi limpezi; semăna cu ambele rase și cu niciuna. Părul era alb. Vocea nu era voce, deoarece răsună în mintea lui Rocannon, în vreme ce urechile lui nu auzeau decât șuieratul slab al vântului; și nu erau cuvinte. Totuși, îl întrebă ce dorea.

— Nu știu, rosti cu glas tare, înfricoșat, bărbatul, dar voința lui neclintită răspunse pentru el: *Să ajung în sud, să-mi găsesc dușmanul și să-l nimicesc.*

Vântul continuă să fluiera; izvorul cald clipoci la picioarele sale. Mișcându-se lent și eteric, locuitorul peșterii păși într-o parte, iar Rocannon, aplecându-se, intra în beznă.

Tu ce oferi pentru ceea ce ți-am dăruit?

Ce trebuie să ofer, Străbunule?

Ceea ce iubești cel mai mult și dorești cel mai puțin să pierzi.

Pe lumea aceasta n-am nimic care să-i aparțină. Ce pot dăruia eu?

Un obiect, o viață, o șansă; un ochi, o speranță, o reîntoarcere: numele nu trebuie cunoscut, Dar îi vei striga numele cu glas tare, atunci când nu va mai fi. Îl oferi de bunăvoie?

De bunăvoie, Străbunule.

Tăcere și țiuitul vântului. Rocannon aplecă fruntea și ieși din întuneric. Gând înălță capul, lumina roșiatică îl izbi în ochi – un răsărit rece și sângerieu deasupra unui ocean de nori suri-stacojii.

Yahan și Mogien dormeau strânși laolaltă pe terasa inferioară, un morman de blănuri și mantii; nu-l simțiră pe fider când coborî.

— Sculați-vă, rosti el încet. Yahan se trezi, cu chipul supt, dar copilăros, în purpura începutului de zi:

— Olhor! Am crezut... plecaseși... credeam că ai căzut...

Angyar își scutură capul cu coamă bălaie, alungându-și somnul, și-l privi îndelung pe Rocannon. După aceea, vorbi răgușit, însă blând:

— Bun venit. Lord al Stelelor, tovarăș de drum. Te-am așteptat aici.

— M-am întâlnit... am vorbit cu...

Tânărul înălță brațul:

— Te-ai întors; mă veselesc de revenirea ta. Mergem către miazăzi?

— Da.

— Bine. În clipa aceea, lui Rocannon nu i se păru ciudat că Mogien, care atâta timp păruse conducătorul lui, îi vorbea acum precum vasalul unui stăpân.

Mogien suflă în fluier, dar, deși așteptaseră mult, vântelegarii nu apărură. Terminară ultimele fărâme ale pesmeților Fian și porniră mai departe. Căldura imperstriului îl ajutase pe Yahan, iar Rocannon insistă să continue să-l poarte. Smiromul avea nevoie de hrană și de odihnă adevărată pentru a-și recăpăta puterile, dar putea merge, și ei trebuiau să meargă; răsăritul acela împurpurat avea să fie urmat de vremea rea. Drumul nu era periculos, ci obositor și greu de parcurs. Pe la mijlocul dimineții apărură unul din armăsari: surul lui Mogien, ivindu-se din codrii de dedesubt. Îl încărcară cu șei, harnașamente și blănuri – tot ce purtaseră asupra lor – și vântelegarul zbură, însoțindu-i deasupra, dedesubt sau alături de ei, așa cum dorea, uneori scoțând un strigăt melodios și pătrunzător, chemându-și poate tovarășul tărcat, care continua să vâneze sau să se ospăteze în codri.

Pe la amiază, întâlniră primul obstacol dificil: fața unei stânci bombată în exterior precum un scut, peste care trebuiau să se târască legați laolaltă.

— Mogien, poate din văzduh ai putea zări o cale mai bună, sugerează Rocannon. Ar fi bine dacă ar apărea și celălalt armăsar.

Încerca o senzație de grabă; dorea să coboare cât mai iute de pe versantul acela cenușiu și pustiu și să se ascundă printre copaci.

— Era obosit când i-am dat drumul, răspunse tânărul, s-ar putea să nu fi vânat nimic deocamdată. Surul a fost mai puțin împovărat peste trecătoare. Voi vedea cât de întinsă este stânca. Poate bidiviul meu ne va putea purta pe toți trei cale de câteva aruncături de săgeată.

Fluieră și, cu supunerea aceea credincioasă ce continua să-l uimească pe etnolog, venind din partea unui carnivor atât de puternic, vântelegarul se rod prin aer, coborând cu grație până în locul unde-l așteptau. Mogien sări pe el și, cu un răcnet, se înălțară, părul său blond reflectând ultimele raze de soare ce străbătuseră norii tot mai groși.

Vântul tăios și pătrunzător nu încetase. Yahan se ghemui într-o scobitură a stâncii și închise ochii. Rocannon rămase privind la distanță, la marginea cea mai îndepărtată unde putea fi simțită strălucirea palidă a mării. Nu scruta peisajul imens și vag, apărând și dispărând dedesubtul norilor ce alunecau prin văzduh, ci fixa un singur punct, spre sud și puțin către est, un singur loc. Ascultă și auzi.

Căpătase un dar straniu de la locuitorul văgăunii, păzitorul pârauului fierbinte din munții fără nume: împotriva firii lui de-a iscodi. Acolo în beznă, lângă izvorul adânc și clocotit, deprinsese un dar pe care neamul lui și oamenii Pământului îl observaseră și-l studiaseră la alte rase, însă față de care erau surzi și orbi, cu excepția unor scurte întrezăriri și rare excepții. Agățându-se de caracterul său uman, Rocannon se retrăsese înaintea absolutului puterii deținute și oferite de pustnic. Învățase să asculte mințile unei rase, unui anumit fel de ființe; dintre toate glasurile tuturor lumilor, un singur glas: acela al dușmanilor săi.

Cu Kyo începe câte ceva din graiul minții; însă nu dorise să afle gândurile tovarășilor săi, dacă nu aveau aceiași posibilitate. Înțelegerea trebuia să fie reciprocă, atunci când exista credință și dragoste.

Îi auzea însă pe cei care-i ucisese prietenii și încălcaseră convenția de pace. Rocannon stătea pe pintenul de argint al unui vârful de munte fără cale de acces și asculta gândurile unor bărbați din clădirile de pe dealurile aflate la câteva mii de metri mai jos și la o sută de kilometri

distanță. Un murmur slab, un zumzet, bolboroseli și confuzie, o furtună, un amalgam de senzații și emoții îndepărtate. Nu știa cum să distingă un glas de altul și-l încerca ameteala printre sute de locuri și poziții diferite; asculta precum un prunc, fără selecție. Cei născuți cu ochi și urechi trebuie să învețe să vadă și să audă, să recunoască o figură dintre numeroasele imagini ale unei lumi răsturnate, să aleagă înțelesul dintr-un noian de zgomote. Păzitorul izvorului avea talentul despre care etnologul auzise că ar mai exista pe o singură planetă, de-a elibera simțul telepatic; și-l învățase pe Rocannon cum să-l înfrâneze și să-l direcționeze, dar n-avuseseră timp de exersat. Fiderul era năucit de ciocnirea gândurilor și a senzațiilor, a miilor de străini înghesuți în țeasta lui. Nu răzbătea niciun cuvânt. Angyar, cei dinafară, numeau simțul acesta auzul-mintii. Ceea ce „auzea” nu erau vorbe, ci intenții, dorințe, emoții, localizările fizice și direcțiile senzațiilor mentale ale atâtor indivizi distincți, amestecându-se și suprapunându-se prin propriul său sistem nervos, rafale teribile de teamă și invidie, valuri de mulțumire, abisuri de somn, un vârtej sălbatic și chinuitor de semiînțelesuri și jumătăți de senzații. Pentru ca, deodată, în tot haosul acela, ceva să se definească limpede și perfect, un contact mai limpede decât o mână atingându-i pielea. De el se apropia cineva: un bărbat a cărui minte simțise propria lui minte. Pe lângă siguranța receptivă soseau impresii mai puțin distincte de viteză, spațiu închis, curiozitate și frică.

Rocannon deschise ochii, privind înainte de parcă ar fi putut zări în fața lui chipul bărbatului pe care-l simțise. Era în preajmă; fiderul era sigur că omul se afla undeva în preajmă și se apropia. Nu vedea însă decât văzduhul și norii mohorâți. Câțiva fulgi de zăpadă, micuți și uscați, se rotiră în vânt. În stânga lor se înălța stânca uriașă ce le bloca drumul. Yahan venise lângă el și-l observa cu ochi speriați. Totuși, nu-l putea liniști pe smirom, deoarece prezența aceea nevăzută era legată acum de el și nu putea întrerupe contactul.

— Este... este o... navă, murmură Rocannon răgușit, precum un somnambul. Acolo!

Nu exista nimic în locul spre care arăta: văzduh, nori...

— Acolo, șopti el.

Privind din nou, Yahan scoase un strigăt. Pe armăsarul sur, Mogien călărea vântul, departe de stâncă; iar înapoia lui, și mai îndepărtare în umbra unui nor, apăruse deodată o formă neagră, uriașă, părând că stă pe loc sau avansează foarte încet. Purtat de vântul din spate, Mogien n-o zărise; cu fața întoarsă către versantul muntelui, își căuta tovarășii – două siluete micuțe pe un platou minuscul în întinderea de piatră și nori.

Forma neagră crescuse, apropiindu-se, elicele ei clămpăneau și țcăneau în tăcerea înălțimilor. Rocannon o distingea cu mai puțină limpezime decât îl simțea pe bărbatul dinăuntru, neînțeleasa atingere dintre două minți, teamă intensă și bănuitoare.

— Ascunde-te! îi șopti lui Yahan, dar el însuși nu se putu clinti. Elicopterul înainta nehotărât, zdrențe de nori agățându-se de elicele rotitoare. Chiar în vreme ce-l privea, etnologul vedea dinăuntru, neștiind ce caută, zărind două siluete pe coasta muntelui, speriat, speriat... Un fulger luminos, un șoc fierbinte de durere, durere în propria lui carne, insuportabilă. Contactul mental era întrerupt, spulberat. Redevenise el însuși, stând pe marginea terasei, apăsându-și pieptul cu palma dreaptă și gâfâind, zărind elicopterul apropiindu-se tot mai mult, elicele învârtindu-se cu un țcănit puternic și sec, tunul laser din bot ațintit asupra lui.

Din dreapta, din genunea de văzduh și nori, tâșni un uriaș animal înaripat, călărit de un bărbat ce răcnea cu un glas aidoma unui râs ascuțit, triumfător. O bătaie de aripi propulsă armăsarul și călărețul drept înainte, cu toată viteza, către aparatul plutitor. Se auzi un zgomot strident, aidoma sfârșitului unui urlat, apoi văzduhul rămase pustiu.

Cei doi de pe stâncă se ghemuiră, privind. De jos nu răzbătea niciun sunet. Norii se încleștau și pluteau peste abis.

Rocannon strigă numele cu toată puterea. Nu căpătă niciun răspuns. Doar durere, teamă și liniște.

IV

Ploaia răpăia puternic pe acoperișul cu căpriori. Odaia era întunecată, însă obiectele din jur se distingeau clar.

Lângă patul său stătea o femeie al cărei chip îl cunoștea, o figură oacheșă, mândră, blândă, încununată cu aur.

Voia să-i spună că Mogien murise, dar nu putea rosti cuvintele. Zăcea întins acolo, derutat, deoarece acum își amintea că Haldre din Hallan era bătrână și cărunță; iar făptura cu păr bălai pe care o cunoscuse murise demult; și, oricum, o întâlnise o singură dată, pe o planetă aflată la opt ani-lumină depărtare, cândva, pe când el fusese un bărbat numit Rocannon.

Încercă iarăși să vorbească. Ea îl liniști, rostind într-un grai comun, ușor accentuat:

— Nu te mișca, lordul meu. Se aplecă deasupra lui și continuă cu glasul ei gingaș: Te afli în castelul Breygna. Ai sosit aici împreună cu un alt bărbat, prin zăpezi, din înălțimile munților. Ai fost aproape de moarte și ești încă suferind. Să mai treacă timp...

Mai trecu mult timp, alunecând neclar, pașnic prin sunetele ploii.

În ziua următoare, ori poate după două zile, veni la el Yahan; foarte slăbit, șchiopătând puțin, cu chipul purtând urmele degerăturilor. O schimbare mai greu de înțeles i se citea în purtare: supusă și docilă. După ce vorbiră o vreme, Rocannon, întrebă stânjenit:

— Yahan, ți-e teamă de mine?

— Voi încerca să nu-mi fie, Lord, se bâlbâi tânărul.

Când fu în stare să coboare în Sala Mare a castelului, aceeași venerație sau spaimă se deslușea pe toate chipurile întoarse către el, deși acestea erau curajoase și binevoitoare. Blonzi și cu pielea smeadă, înalți, vechea rasă din care Angyar nu era decât un trib, plecat cu mult timp în urmă spre nord, pe mare: aceștia erau Liuar, Lorzii Pământului, trăind acolo, în dealurile de la poalele munților

și pe câmpiile întinse din sud, dinaintea amintirilor oricărei rase.

La început crezuse că erau înspăimântați de aspectul lui diferit, de părul negru și pielea deschisă la culoare; dar Yahan era aidoma lui și nimeni nu se temea de smirom. Îl tratau ca pe un lord printre lorzi, ceea ce era o uimire pentru fostul serv din Hallan. Însă pe Rocannon îl priveau ca pe un lord deasupra lorzilor, despărțiți printr-o treaptă.

O singură persoană îl trata ca pe un om obișnuit. Lady Ganye, văduvă de câteva luni; micul ei fiu bălai o însoțea aproape pretutindeni. Deși sfios, copilul nu era speriat de Rocannon, ci atras de el, plăcându-i să-l întrebe despre munți, ținuturi nordice și mare. Etnologul răspundea la toate întrebările. Mama copilului asculta, senină și blândă precum razele soarelui, zâmbind uneori și întorcând către Rocannon chipul, pe care el și-l reamintise, deși îl văzuse pentru prima oară.

În cele din urmă, o întrebă ce credeau despre el cei din castelul Breygna, iar ea îi răspunse sincer:

— Cred că ești un zeu.

Cuvântul era acela pe care-l remarcase demult, în satul Tolen - *pedan*.

— Nu sunt, rosti cu asprime bărbatul. Femeia râse.

— De ce cred asta? insistă el. Oare zeii Liuar vin cu părul cărunt și ologi de brațe? Raza laser a elicopterului îl lovise în încheietura mâinii drepte și n-o mai putea folosi aproape deloc.

— De ce nu? replică Ganye cu surâsul ei sincer, dar mândru. Adevăratul motiv este faptul că ai *coborât* din munți.

Rocannon rămase pe gânduri, apoi întrebă:

— Spune-mi, Lady Ganye, ce știi despre... paznicul izvorului?

— Despre aceia nu cunoaștem decât legende, vorbi ea cu gravitate. A trecut multă vreme, nouă generații de Lorzi Breygna, de când Iollt cel înalt a urcat în munți, revenind schimbat de acolo. Știm că te-ai întâlnit cu ei, cu Cei Mai De Demult.

— De unde știți?

— În timpul somnului tău provocat de febră, ai vorbit întruna despre preț, despre darul oferit și prețul său. Și lollt a plătit... Prețul acela a fost mâna ta dreaptă, Lord Olhor? Întrebă femeia, sfioasă, înălțând privirea spre ochii lui.

— Nu. Mi-aș fi dat ambele brațe ca să fi salvat ceea ce am pierdut.

Se ridică și se apropie de fereastra odăii din turn, îndreptată către ținutul vast dintre munți și marea îndepărtată. La poalele dealului înalt pe care se afla castelul Breygna, șerpuia un râu, lărgindu-se și sclipind printre măgurile mai joase, dispărând în întinderile estompate, unde puteai întrezări sate, ogoare, turnuri de castele și iarăși scânteierea apei, prin vijelii albastre și raze de soare.

— Aceasta este țara cea mai frumoasă pe care am cunoscut-o vreodată, urmă el. Continua să se gândească la Mogien, care n-avea s-o vadă niciodată.

— Pentru mine nu-i tot atât de frumoasă pe cât a fost odată.

— De ce, Lady Ganye?

— Datorită Străinilor!

— Povestește-mi despre ei, Lady.

— Au venit aici spre sfârșitul iernii trecute, mulți dintre ei călătorind în corăbii zburătoare cu arme ce ard. Nimeni nu poate spune de unde au venit: nu există nicio legendă despre ei. Întregul ținut dintre râul Viarn și mare este acum al lor. Au ucis sau alungat toți oamenii din opt domenii. Noi, cei de pe colnice, suntem prizonieri; nu îndrăznim să coborâm nici măcar cu turmele pe vechile pășuni. La început, ne-am luptat cu Străinii. Soțul meu, Ganhing, a fost ucis de armele lor arzătoare. Privirea femeii poposi pentru o clipă pe mâna uscată a lui Rocannon; pentru o clipă, ezită. A fost... a fost omorât pe vremea primului dezgheț și încă n-a fost răzbunat! Ne plecăm capetele și le ocolim pământurile, noii Lorzii Pământului! Și nu există niciun bărbat care să-i facă să plătească pe acești străini pentru moartea lui Ganhing.

Oh, dulce răzbunare, își spuse bărbatul, auzind în glasul ei trâmbițele Hallanului pierdut.

— Vor plăti, Lady Ganye, vor plăti cu vârf și îndesat. Deși știai că nu sunt un zeu, m-ai considerat un om obișnuit?

— Nu, Lord, murmură ea. Nicidecum.

Zilele trecură, zilele verii nesfârșite cât un an. Deasupra castelului, pantele albe ale piscurilor deveniră azurii, recoltele se pânguiră pe ogoarele Breygnei, fură culese și semănate iarăși când, într-o după-amiază, Rocannon se așează lângă Yahan, în curte, unde erau dresați doi vântelegari tineri.

— Pornesc din nou spre miazăzi, Yahan. Tu rămâi aici.

— Nu, Olhor! Lasă-mă să vin...

Smiromul se opri, amintindu-și probabil plaja cețoasă unde, în dorința lui de aventură, refuzase să-i dea ascultare lui Mogien.

— O să mă descurc mai bine, zâmbi Rocannon. N-o să dureze mult, indiferent ce voi face.

— Sunt slujitorul tău și ți-am jurat credință, Olhor. Te rog, ia-mă.

— Jurămintele nu mai au valoare când numele se pierd. Tu ai jurat credință lui Rocannon, de cealaltă parte a munților. În țara aceasta nu există vasali și nu există nimeni cu numele de Rocannon. Te rog ca pe un prieten, Yahan, să nu mai spui niciun cuvânt, mie sau oricui de aici, ci să înșeuezi armăsarul din Hallan în zorii zilei de mâine.

A doua zi, înainte de răsăritul soarelui, Yahan îl așteptă credincios în curtea de zbor, ținând căpăstrul singurului bidiviu din Hallan – cel vărgat. Îi urmase în Breygna, sosind după câteva zile, pe jumătate înghețat și înfometat. Acum era țeșălat și în bună dispoziție, mârâind și biciuind din coadă.

— Porți a doua Piele, Olhor? șopti smiromul, strângând curelele de luptă pe picioarele lui Rocannon. Se spune că Străinii trag în oricine se apropie de ținuturile lor.

— O port.

— Dar nicio sabie?...

— Nu. Nicio sabie. Ascultă, Yahan, dacă nu mă întorc, caută în ranița pe care am lăsat-o în odaia mea. Înăuntru sunt niște haine, cu... cu însemne pe ele, și tablouri ale ținuturilor; dacă cineva din neamul meu va veni cândva aici, să le dai, ai înțeles? Tot acolo este și colierul. Se întunecă la față și pentru o clipă își feri privirea: Dă-i-l Lady-ei Ganye. Dacă nu mă voi întoarce s-o fac eu însumi... La revedere, Yahan. Urează-mi noroc.

— Fie ca vrăjmașii tăi să moară fără urmași, rosti înverșunat smiromul și dădu drumul vântelegarului.

Animalul țâșni în sus, în văzduhul cald și lipsit de culoare al zorilor de vară, se întoarse, bățând puternic din aripi, și, prinzând vântul de nord, dispăru deasupra măgurilor. Yahan rămăsese privind. Sus în tumul Breygna, de la o fereastră, un chip oacheș și blând privi la fel, mult timp după ce soarele se înălțase pe cer.

Drumul fiderului a fost unul straniu, către un loc pe care nu-l văzuse niciodată și totuși îl cunoștea perfect din feluritele impresii a sute de minți diferite. Deși simțul-minții nu-l făcea să vadă, existau senzații tactile, percepții și relații spațiale, temporale, de mișcare și poziție. Cufundându-se în senzațiile acestea, iarăși și iarăși, ore la rând, vreme de o sută de zile, pe când stătea nemișcat în odaia lui din castelul Breygna, Rocannon obținuse o cunoaștere exactă, deși nevizualizată și nerostită, a fiecărei clădiri și zone din baza dușmanilor. Iar din senzațiile directe și din extrapolarea acestora știa acum ce este baza, de ce se află acolo, cum se pătrunde în ea și unde se găsește ceea ce dorea.

Era însă foarte greu, după antrenamentul lung și intens, să nu folosească simțul-minții în timp ce se apropia de inamic: să-l închidă, să-l blocheze, folosind numai ochii, urechile și inteligența. Incidentul din munți îl avertizase că, la distanțe mici, indivizii mai sensibili puteau deveni conștienți de prezența lui, deși într-un mod vag, sub forma unei intuiții sau presimțiri. Atrăsese pilotul elicopterului precum un pește în undiță, deși probabil că acesta nu înțelesese niciodată ce anume îl determinase să zboare

Într-acolo sau de ce simțise imboldul să tragă asupra oamenilor pe care-i zărise. Acum, intrând singur în baza uriașă, Rocannon nu dorea să atragă în niciun fel atenția, deoarece pătrundea ca un hoț noaptea.

În amurg lăsa vântelegarul priponit la poalele unui deal și acum, după câteva ore de mers, se apropia de un pâlc de clădiri situate dincolo de o câmpie vastă și netedă de beton – rachetodromul. Un singur aparat se vedea acolo, și acela rareori folosit, deoarece toți oamenii și toate materialele fuseseră aduse. Războiul nu se purta cu rachete având viteza luminii, când cea mai apropiată planetă civilizată se afla la o depărtare de opt ani-lumină.

Baza era uriașă, înspăimântător de mare, când o vedeai cu proprii tăi ochi, dar majoritatea terenului și clădirilor erau destinate adăpostirii trupelor. Rebelii își adunaseră aici aproape întreaga armată. În vreme ce Liga își irosea timpul scotocind și înngenunchind planeta lor de baștină, ei mizaseră pe probabilitatea, foarte mare, de a nu fi găsiți în această lume fără nume, pierdută între lumile galaxiei. Rocannon știa că o parte din giganticele barăci erau goale: cu câteva zile în urmă, un contingent de soldați și tehnicieni fusese trimis, bănuise el, pentru a prelua o planetă pe care o cuceriseră sau o convinseseră să li se alăture ca aliat. Soldații aceia urmau să ajungă la destinație abia după zece ani. Faradayenii erau foarte siguri pe ei. Probabil că războiul decurgea în favoarea lor. Pentru a distruge siguranța Ligii Tuturor Luminilor, nu le trebuia decât o bază bine tăinuită și cele șase arme teribile.

Rocannon alesese o noapte când, din cele patru luni, numai micul asteroid capturat, Heliki, avea să fie pe cer înainte de miezul nopții. Strălucea deasupra dealurilor, pe când el se apropia de un șir de hangare, asemănătoare unor recifuri negre pe oceanul cenușiu de beton, însă nu-l văzu nimeni și nici nu simți pe cineva în preajmă. Garduri nu existau, iar sentinelele erau puține. Paza lor era asigurată de mașini care cercetau spațiul pe o rază de ani-lumină în jurul sistemului Famalhaut. La urma urmei, de

cine ar fi trebuit să se teamă, de băștinașii planetei fără nume, aflați în epoca de bronz?

Când ieși din umbra hangarelor, Heliki atinsese strălucirea maximă. Se afla la jumătatea ciclului descrescător, când bărbatul își atinsese destinația: cele șase nave FTL. Stăteau una lângă alta, aidoma unor imense ouă de abanos, sub un acoperământ înalt și neclar, o plasă de camuflaj. În jurul navelor, asemănătoare unor jucării, se găsea un pâlț de copaci – liziera pădurii Viarn.

Acum, cu orice risc, trebuia să apeleze la simțul-minții. Rămase nemișcat în umbra arborilor și, cu multă prudență, străduindu-se să-și păstreze ochii și urechile atente, se întinse către navele ovoidale, în ele, în jurul lor. Din Breygna știa că, zi și noapte, în fiecare stătea la post un pilot, gata oricând să le pornească – probabil către Faraday – în caz de urgență.

Pentru cei șase piloți, urgența însemna un singur lucru: Centrul de Comandă, situat la șase kilometri spre estul bazei, fusese sabotat sau bombardat. În cazul acela, fiecare trebuia să-și deplaseze nava într-un loc sigur, utilizând comenzile manuale, deoarece FTL-urile aveau comenzi ca orice altă rachetă, independente de exterior, calculatoare vulnerabile și surse energetice. Însă orice zbor cu ele însemna sinucidere; niciun organism viu nu putea supraviețui unei „călătorii” cu viteză supraluminică. De aceea, piloții respectivi nu erau numai matematicieni polinomiali cu antrenament special, ci și fanatici gata de sacrificiu. Erau aleși pe sprânceană. Cu toate acestea, se plictiseau, stând locului și așteptând improbabilul lor fulger de glorie. În noaptea aceea, Rocannon simți într-una dintre nave prezența a doi bărbați. Amândoi erau extrem de absorbiți. Între ei exista o suprafață plană împărțită în pătrate. Rocannon prinsese aceeași impresie și-n alte seri, iar mintea lui rațională etichetase *tablă de șah*, în vreme ce simțul-minții se deplasase la următoarea navă. Era goală.

Traversă iute terenul cenușiu și neclar, printre copaci, până la cea de-a cincea rachetă, sui pe rampa ei și intră prin ușa deschisă. Înăuntru nu semăna câtuși de puțin cu o

navă obișnuită. Erau numai hangare și rampe de lansare, baterii de calculatoare, reactoare, un gen de labirint strâmt și ucigaș, cu coridoarele largi doar cât să treacă prin ele proiectilele distrugătoare. Deoarece nu traversase spațiul-timp, n-avea început sau sfârșit, nicio logică; și nu putea descifra limbajul semnelor. Nu exista nicio minte înăuntru, pentru a o folosi drept călăuză.

Petrecu douăzeci de minute căutând cabina de comandă, metodic, reprimându-și panica, străduindu-se să nu utilizeze simțul-minții, pentru a nu alerta pilotul absent.

Numai pentru o singură clipă, când găsisese cabina de comandă și se așezase în fața ansiblului, permise minții sale să plutească până la nava situată alături, către est. Acolo citi senzația limpede a unei mâini tremurând nesigur deasupra unui nebun alb. Se retrase numaidecât. Reținu coordonatele pentru care era reglat emițătorul ansiblului, apoi le schimbă cu cele ale Bazei de Explorări FID a Ligii pentru Zona Galactică 8, la Kerguelen, pe planeta Noua Georgie de Sud – singurele coordonate pe care le știa pe dinafară. Porni aparatul și începu să bată.

În timp ce degetele lui (doar mâna stângă, cu greutate) loveau tastele, fiecare literă apărea simultan pe un ecran micuț, negru, într-o încăpere dintr-un oraș situat pe o planetă la opt ani-lumină distanță:

URGENT PENTRU PREZIDIUL LIGII. Baza navelor FTL a răsculaților Faradayeni se află pe Fomalhaut II, Continentul Sud-est 28°283 nord și 121°40y vest, la aproximativ 3 km NE de un fluviu. Baza e camuflată, dar se compune din 4 clădiri pătrate, 28 barăci și hangare grupate pe un rachetodrom orientat E-V. Cele 6 FTL nu sunt în bază, ci în SV rachetodromului la marginea pădurii, camuflate cu plase și absorbanți de lumină. Nu atacați fără discernământ; băștinașii nu sunt implicați. Aici Gaveral Rocannon din Cercetarea Etnologica Fomalhaut. Sunt unicul supraviețuitor al expediției. Transmit de la ansiblul unui FTL dușmane.

Aici mai sunt 5 ore până în zori.

Intenționase să adauge: „Dați-mi două ore de răgaz, să mă pot îndepărta”, dar n-o făcu. Dacă-l prindeau când pleca, Faradayenii ar fi fost preveniți și ar fi mutat FTL-urile. Închise emițătorul și bătu vechile coordonate. Parcurgând pasarelele prin navă, verifică racheta vecină. Jucătorii de șah se ridicaseră și se deplasau. Începu să alerge, singur prin încăperile și coridoarele lipsite de sens, pe jumătate luminate. Crezu că greșise drumul, dar găsi în cele din urmă ușa, coborî rampa și alergă cu disperare pe lângă nava interminabilă, pe lângă următoarea navă interminabilă și apoi în întunericul pădurii.

Ajuns sub copaci, se opri din alergare, deoarece răsuflarea îl ardea în piept, iar ramurile negre nu lăsau să pătrundă nici razele lunii. Continuă, mergând cât mai iute, ocolind baza până la capătul pistei rachetodromului, după aceea mai departe, ajutat de următorul ciclu de strălucire al lui Heliki și, după încă o oră, de Feni. I se părea că nu înaintează deloc prin ținutul scufundat în beznă, și timpul se scurgea. Dacă bombardau baza când el se găsea atât de aproape, unda de șoc sau perdeaua de flăcări l-ar fi ajuns și se strădui prin noapte cu spaima, imposibil de stăpânit, a luminii ce putea fulgera înapoia lui, distrugându-l. Totuși, de ce nu veniseră, de ce erau atât de înceți?

Zorile nu se iviseră, când ajunse la colinele gemene unde își lăsase vântelegarul. Animalul mârâi la el furios, deoarece fusese legat toată noaptea într-un ținut plin de vânat. Rocannon se rezemă de umărul lui cald, scărpînându-i urechea și gândindu-se la Kyo.

Când își recăpătă răsuflarea, încălecă și îndemnă armăsarul. Mult timp, acesta rămase ghemuit ca un sfinx și nu voi nici măcar să se ridice. În cele din urmă, o făcu, protestând cu un schelălăit melodios, și porni spre nord cu o încetineală înnebunitoare. În jurul lor începuseră să se întrevadă dealuri și ogoare, sate părăsite și arbori bătrâni, dar telegarul nu zbură până ce lumina răsăritului nu se revărsă deasupra măgurilor estice. Abia atunci țâșni în sus, găsi un vânt potrivit și pluti prin zorile albicioase. Din când

În când, bărbatul privea înapoi. Nu zărea nimic, doar ținutul liniștit și pâcla de-a lungul râului înspre vest. Ascultă cu simțul-minții și percepu gândurile, mișcările și visele de trezire ale dușmanilor săi, desfășurându-se ca de obicei.

Făcuse tot ceea ce putuse. Fusesse un prost, închipuindu-și că putea realiza ceva. Ce reprezenta un singur om împotriva unui popor de războinici? Istovit, rumegându-și cu amărăciune înfrângerea, călări spre Breygna, unicul loc ce-i rămăsese. Nu se mai întreba de ce Liga își întârzia atacul. Nu aveau să vină. Consideră mesajul lui un șiretlic, o cursă. Sau, la fel de bine, uitase coordonatele exacte; o cifră greșită îi trimisese mesajul în golul unde nu exista nici timp, nici spațiu. Pentru asta, murise Raho, murise Iot, murise Mogien: pentru un mesaj care nu ajunsese nicăieri. Iar el era exilat aici pentru restul vieții, inutil, un străin într-o lume străină.

La urma urmei, era lipsit de importanță. Era un singur om. Soarta unui om nu este importantă.

„Dacă asta nu-i important, atunci ce este?”

Nu putea suporta amintirea acelor cuvinte. Privi îndărăt, încă o dată, ca să uite chipul lui Mogien, apoi răcnind, ridică brațul schilod pentru a stăvili lumina intolerabilă, copacul înalt de foc alb care țâșni, în tăcere, pe câmpia dinapoia lui.

În vacarmul și rafala de vânt care urmară, vântelegarul țipă, apoi se prăbuși îngrozit spre sol, Rocannon sări de pe șa și se ghemui la pământ, acoperindu-și capul cu brațele. N-o putea însă spulbera – nu lumina, ci bezna, întunericul ce-i orbise mintea, cunoașterea în adâncul ființei lui a faptului că o mie de oameni muriseră într-o secundă. Moarte, moarte, moarte iarăși, și iarăși, toată dintr-o dată, într-o clipă, în trupul și creierul său. Apoi, tăcere, înălță capul și ascultă, și auzi liniștea.

EPILOG

Coborând pe vânt în curtea Breygnei, la apusul soarelui, descălecă și rămase lângă vântelegar – un bărbat obosit, ținând aplecat capul cărunt. Se strânsesă iute în jurul lui locuitorii bălai ai castelului, întrebându-l ce fusese focul cel mare din miazăzi și dacă alergătorii de pe șesuri care povesteau despre nimicirea Străinilor spuneau adevărul. Era ciudat cum îl înconjuraseră, știind că el știa. Bărbatul o caută cu privirea pe Ganye. Când îi zări chipul, își regăsi graiul și rosti, cu multe șovăieli:

— Vrăjmașul a fost distrus. Nu va mai reveni aici. Lordul tău Ganhing a fost răzbunat. Și lordul meu, Mogien. Și frații tăi, Yahan, și neamul lui Kyo, și prietenii mei. Toți sunt morți.

Îi făcură loc să treacă și el intră în castel, singur.

Peste câteva zile, într-un amurg azuriu și limpede, spălat de ploile turnătoare, o însoți pe Ganye pe terasa încă udă a turnului. Femeia îl întrebase dacă avea să părăsească Breygna. El tăcu multă vreme înainte de-a răspunde:

— Nu știu. Yahan se va întoarce în miazănoapte, în Hallan, cred. Sunt destui tineri aici doritori să întreprindă o asemenea călătorie pe mare. Iar Lady a Hallanului așteaptă vești despre fiul ei... însă Hallan nu este căminul meu. Eu nu am așa ceva. Nu fac parte din poporul vostru.

Ganye știa acum câte ceva despre el și-l întrebă:

— Cei din neamul tău nu vor veni să te caute?

Bărbatul privi peste ținutul minunat: râul sclipea în amurgul verii, departe către sud.

— S-ar putea, zise el. Peste opt ani. Ei pot trimite moartea instantaneu, însă viața e mai înceată... Cine este neamul meu? Eu nu mai sunt ce-am fost. M-am schimbat, am băut din izvorul munților. Și nu-mi doresc niciodată să mai merg acolo unde aș putea auzi glasurile vrăjmașilor mei.

Laolaltă parcurseră, în tăcere, șapte pași până la parapet; după aceea, Ganye, privind către azurul neclar al munților, vorbi:

— Rămâi cu noi aici.

Rocannon tăcu puțin, apoi spuse:

— Voi rămâne. Pentru o vreme.

A rămas însă pentru tot restul vieții. Când navele Ligii s-au întors pe planetă și Yahan a călăuzit una din expediții către sud, spre Breygna, în căutarea lui, l-au aflat mort. Cei din Breygna își jeliseră Lordul, iar văduva lui, înaltă și bălaie, purtând în jurul gâtului o nestemată mare, vineție, montată în aur, i-a primit pe cei care veniseră după el. Astfel încât n-a știut niciodată că Liga dăduse planetei numele său.